

31

Du Boulay a die 2 jan 1671
ad 23 Dec 1673.

ARCHIVES

31

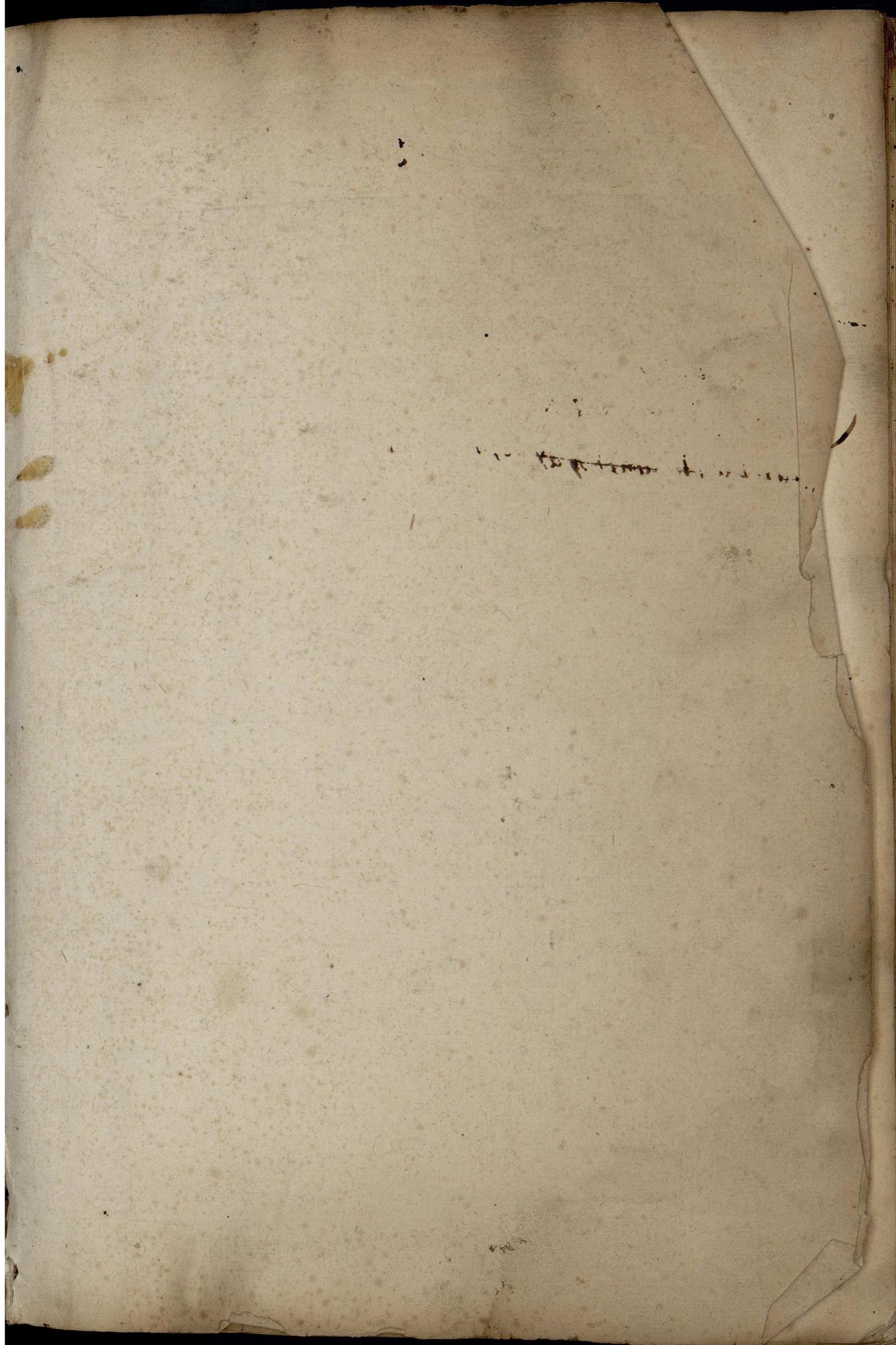
(N° 33) Registres
de l'Université

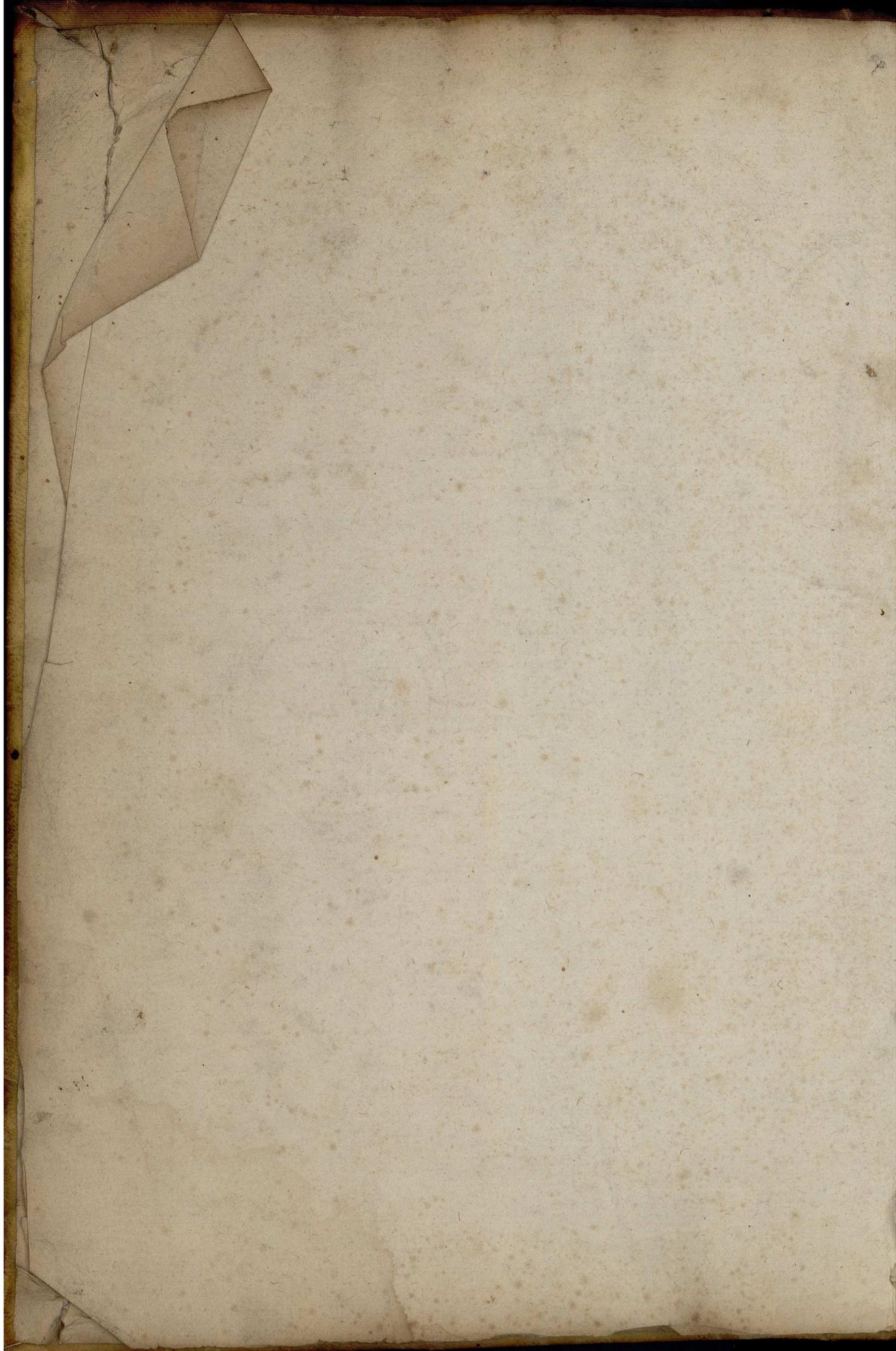
1re Série = 5^e Division.

Livre des Conclusions

Nations réunies

de l'an 1672 à l'an 1673

In hoc Commentario Continentur Conclusiones Universitatis
a die 2 Jan. 1672 ad diem 23 Dec. 1673

Conclusiones Universi Studij Parisiensis

An. d. 1672

Rectore M. petro de Lenglet Bellouaro. Anno d. 1672. die 2. Jan. habitis in Scholaeo deputationis
Universitatis Comitibus, ubi cum d. Rectore, omnes Decani et procuratores
cuius officiaris Antiochubus, et M. Petrus de Lenglet Rector iussu
M. M. de Massar ex Calongne et Comitibus exorere nec vocatos nec rogatos
adesse; serus se nihil ad deliberandum proponiturum dixit. Quibus
d. Decanorum favore suffultis parere recusantibus, supplices qui
adhibebant pro litteris nominationis supplicaturi ad Comitia proxima
remissi sunt. excusati tamen M. M. Baptista Quignon pleb.
Ambian. et Carolus Ludovicus proprii Religiosus Benedictinus,
ob negotia urgentissima, ne alias itibus supplicare cogantur.

Die Sabbati 16. Jan. vocatis in eodem Rectorias apud Collegium Sorbonicum
Decanis et procuratoribus, extraordinarie d. Rector exposuit imminere
Cervalia, petijtque an in vigilia an ipso die purificationis Cerros
deferri placeret, quibus deferri solem; cum nec Rex nec Curia Regia
antismilite non videntur Parisiis adfuturi. Item an Cardinali
Bullonio Magno nunc francio Eleemosynario ceruum offerri placet.
placuit omnibus quibus deferri solem, offerri
atque ipsi quoque Cardinali supra memorato, siquidem Cardinali
Antonio Barberino pro dignitate Magni Eleemosynarij quae
habebat, oblatum olim esset.

Die 14. Jan. Natio picardica habitis in Schola viri straminei
Comitibus contulit offerri Magni Vanni pro Civitate diversis
Episcopatu Douisiensi petro de Santeuil Cuius Parisiensi
varum pro obitu providi viri Jacobi Topinotary Cuius Parisiensi
eiusdem immediati et ultimi possessoris Parisiensi. Rectore M.
petro de Lenglet. procuratore eiusdem Nationis picardicae M.
Stephano simon Barralauris Theologo.

Die 25. habitis hora 8^a matutina Comitibus in Claustro Matruinensis
Constantissima Natio Germanica admixta in numerum Magnorum
Nuntiorum prouidus uirum Nicolaus de St. Leu Muratorum
Cuius Parisiensis, loco pro diocesi & Episcopatu Insularum
in scotia, loco Guillelmi Saury eiusdem Nuntiatum ultimis
immediati possessori Parisiensi. Qui quidem de St. Leu solita
Iura multa prouidit. Quisdam Nationis procurator est Jacobus
Kerney.

Die 1. feb. delati more solito Cerei ad principes supremarum Curiarum
item ad Cardinalem Bullonium, magnum Francie Elecmogariarum,
per nomine. Ad Archiepiscopum quoque Parisiensem, quod nunquam
ante usurpatum. Sed talis omnium munus si fuit violanda
consuetudo unquam aut ullo tempore, aut pro ullo Archiepiscopo,
auspicandum esse ab ipso qui nunc praesens in logio Parisiensis
ut pote quem omnes amant, ut bene de omnibus uidentur

Die 6. feb. habitae sunt apud D. Rectorem in Epistolico Comitibus
deputatorum Vniuersitatis quibus interfuerunt cum ipso D. Rectore
Decani, procuratoris & Officiarii. postquam uerbo consensus est,
D. Rector interpellauit primus Magistros de Massar & Calongne
Officia Syndici & Scribae sibi assumptos, quamobrem considerans,
iussitq; his, iussit tunc ad Comitibus accedere: ac illi se a tota
Academia nominatos professi negarunt se decessuros. Deinde idem
D. Rector interpellauit D. Decanos postulauitq; uti praecipere
praedictis de Massar & Calongne libera Comitibus relinquere se cum se
cum ipso summo iure, quantum Academia leges ferunt, acturum.
Negarunt quoque Decani ad se facturos, donec aut Vniuersitas aut
Curia Parisiensis aliter decreuerit. Tum D. Rector, cui Procuratoris
Nationum adfascibus, actum petiis a Notario Ruyis quem
arruibus, quo constat se iussisse ut praedicti de Massar & Calongne
& Comitibus accedere, postulasse quoque a D. Decanis uti Academia
pari consulente in uiderent, ad id accedere; ^{reul} negantibus uerbo
parere, profertur se post haec ipso D. Decano ad Comitibus uocaturum.

2

Hic electis Mch. Nicolaus petit-pied doctor sorbonicus, Regij
Consiliarius in Prætorio Urbano, Michael de Lay Consultissimus
Decretorum facultatis Decanus, et Joannus le moine doctor
Medicus a D. Rectore ad hæc Comitia in iudicium vocati, valedictionem
obvientes, Antonium de, quasi Rectoris mandato obsequentes. at
productus D. Petit-pied postulavit sibi, quo nomine fuisse ab
ipso D. Rectore ad Tribunal Academicum vocatus. Cui D. Rector
satis constare quo nomine, siquidem dies illi et Consorsis dicta
sui nomine Rectoris, Academiae principis, ob violatam laicamque
dignitatem suam, et Tribunal ab ipso ~~et~~ in Universitate contra
Leges et Statuta Academiae, contraque sanctiones Regij et
Senatusconsulta male erectum. cotribum se omnium accusationum
non auditurum, donec producti de Massas et Calongne
quorum nominibus et opera turbatur Academia, excusentur.
Adumque similiter a Notario presente postulavit.

Suppliciter pro litteris Nominations ob turbas audiri non potuimus
ac omnium nomina D. Rector prescribit summe, ne insontes pro-
sontibus patiantur.

Die sabbati 20. feb. habita sunt in Goldtwo apud
Rectorem extraordinaria Comitia Deputatorum facultatis
Artium, quibus interfuerunt Nationum procurator, et
Gymnasiarum D. Doye, Mercur, Hersny, Marlier;
D. Perron, Rouillard ^{de Rancé} Laur viri Rectoris. D. Touraine
Decanus Nationis Normannicæ et p^{ri}or professor emeritus,
D. Noel p^{ri}or quor^{um} pro p^{ri}or emditus vir procuratoris et
M. Nicolaus Marguerie Nationis picardicæ, Humaniorum
litterarum in Navarre professor et vir Protutorius. Et de
his capitibus actum.

1. D. Rector exposuit quo in statu sine us Academiae cum Decanis
facultatum sup^{er}iorum, et quo pacto Mch. de Massas et Calongne
Bachelares sese totos illi addidissent, ut Artium facultates turbent.

diem idij dictam iam lectum, ut se sistam, nec vadinonij obesse.
eorum opera libellum quendam editum absq[ue] vlla auctoritate, ita
inscriptum, *Exscriptum e Commentarijs parisiensis* —
studionij *Veritatis*; in eo multa contineri tum ipsi vniuersitati,
tunc maxime facultati *Artium* iniuriosa, cuius timoratos augey-
iacta se suggillasse *prodictus de Massar* conclusumq[ue] proterea a
decanis se contra d. Rectorem ad omnes praefatos litteras daturus
circularis, ne sigillo Rectoris *Nominationum* litteris *Viri Magni*
appenso fidem adhibeant. Quibus malis oporere pretinij sui
remediū offerre.

2. exposui idem d. Rector habito apud principem senatus —
Conuentu deputatorum *supra* facultatibus facultatis *Artium* —
actum de 3. Capitibus; nempe de *lita antiqua & suffragionum*,
de *Officiarijs* et de nouo *Tribunali* a decanis erecto, causisq[ue]
quibus *decedens*. *Auditis* partibus, ita visum d. principi senatus
a procuratori *honorabili*; priorem *litem*, quo de *suffragijs* est, *vel*
Cognitorum *causa* discrepanti oportere, non *pro* *causidico* aperto foro
propter *Adonij* *Instrumentorum* multitudinem quo examinari et
discuti neq[ue] est. Alteram, quo de *Officiarijs*, quoniam d. —
Rougrault *potestatis* est se sub *initia* *quadragesima* ei dei —
incubiturus, proxime *disimindus*. 3^{am} quo de *causis* est *erectionis*
noui *Tribunalis*, illas *pro* d. *procuratorem* *honorabilem* *examinandas* s.

3. exposui d. Rector *sumam* esse, quod *Episcopus* *Arromanensis* *Collegij*
Academicum *quinque* *nominis* *velut* *non* *dissentientibus* *Gymnasijs* *Arta*
et *Bursarijs* *adungere* *Claramontano*.

4. ad *prosequendas* *lites* *nomine* *facultatis* *Artium* *opus* *ipso* *contributio*
ne *proficiendum* *quoy* *aliquoy* *e* *Nationibus* *qui* *nomine* *publico* —
perunias *suppedites*.

De *his* *Capitibus* *dicta* *sunt* *et* *intentia* *in* *quorundam*. Quoad *ius*
ut omnibus notum sit quam *moderate* *legere* *facultas* *Artium* —
etiam *grauior* *lata*, *vorandos* *ad* *comitia* *Nationum* *prodicti* —
de *Massar* *et* *Calongne*, *simulq[ue]* *libri* *famosi* *distributorij*, *in* *causis* *his*

1672

agatur pro lege fidei - item cum d. procuratore generalis communi-
candum libellum predictum, et postulandum de contumacia
hominum eiusmodi.

Quoad 2us tempore consulendum, utem de suffragiis suscipiendis,
qua via et quo modo, pro legitimum, an pro confidit, et cogitandum.

De 3. admonendum pro Amicos d. Episcopi Senonensis de
fama illa sinistra quod ad extraneos homines Collegii Academiæ
tradere velle dicitur. admonendum quoque Gymnasium

De 4. ita placuit a singulis Nationibus singularem Nationum
tribus aut quatuor Auditoribus actores contribus in expensis
Communes debere, donec quantum debent singulis Nationibus
pro suis facultatibus contribuere, consensus fuerit.

Die 9. Martij habitis apud Ampl. d. Rectorem in Colletio
Comitijs interfuerunt ipse d. Rector, Ornatisimi procurator
et Nationum et selecti e singulis Nationibus, e Galliana
d. Goye et pigis: e Picardica d. Goye et Martier: e
Normanica d. Barbier et Journe. e Germanica
item et Quatuor eorundem Nationum, Courtin, Jauband,
Ternier et Gerardin, et d. deole Quatuor eorundem Academiæ.

1. autem exposuit d. Rector de proterbo consuetudinem non velle
ad fore Comitiam d. Decanos superiorum facultatum, propterea quod
nuperis Comitibus Ordinarijs postulati iuberet ut d. de Calongne
et Massar quos ipse nominabat in scribam et Syndicum e
Comitibus existerent, noluerunt parere: idcirco coactus ab
Actuario publico petere instrumentum quo constaret quamobrem
eos deinceps ad Comitiam vocaturus non esset, nisi hominum istos
abrogaret.

2. auditi supplices pro litteris nominationis Mess. Robertus
porquelaie Clericus Parisi' Barral. in excol. Petrus Bouquet pro
Johanne Ruyter in ployavo. Claudius Dunje Clericus Beluar
Jo. Baptista de Chassebras Clericus Parisi'. Abrahamus Remond
Tolosanus et Jo. du Toit Clericus Bajorasij, Rufardus

4

nomen, operam et studium; quibus semel et bis, hactenus muniti, vocatiq[ue] ad
Tribunal Rectorium legitime et pariter immo ad sacra Comitia
publica, se sistere recusarunt; scripto quoque publico seu
fumoso libello in vulgus sparsa non modo Privatos quosdam
improbe notarunt, sed et ipsam matrem suam Artium facultatem
se suggillatim gloriabantur eiq[ue] temerarios ausus affinxisse.

Actum de eligendis nominandisq[ue] et Singulis Nationibus viris
gravibus et rerum usu peritis, qui cum ampla potestate de
Rectori et procuratoribus adine optamq[ue] suam sedulo priorum
in litem et ipsi Artium facultati a Superioribus facultatibus
intestatis.

3um de quibusdam autographis Litterarum Magistror[um] Artium
quos M. Latorius Hiffanon agens se Minori Apparitori Germanor[um]
Nationis tradidisse servanda. De quibus capitibus postquam mature
deliberatumq[ue] singulis Nationibus, illis pro suis procuratoribus
quoad primum caput concordibus sententijs ita retulimus. placere
ut nisi intra octo dies predicti de Nassau et Calonyne Munera illa
Syndici et Scribae temerarie acceptata serio evitent, sua
ejurationis auctoritate Instrumentum Actuarii manu confectum
de Rectori tradant, fumosiq[ue] libelli calumnias et probra

damnent et diluane, manusq[ue] propria damnationi isti subscribant,
omnibus facultatis Artium iuribus, omni suffragio, omniq[ue]
munere ipso facto priventur privatisq[ue] publicis declarantur.
Quo ad alium, a Galliana Natione selectos viros graves de
Doye et Hersum Gymnasior[um] Narvannicor[um] et Grassianor[um]
apud dita M. M. Tambier, Marlier et Marquerie, a
Normanica M. M. Touraine Deranuy, LeBarber, Noël
Rouillard M. M. et peris Rectoris professoris civitatis. a
Constantissima Germanor[um] Natione M. M. Merrier Gymnasior[um]
Marquianor[um] et Gerardin qui cum deo Rectori et procuratoribus

iura et prerogativas facultatis Artium adversus alias tuantur, litig
sustinenda incumbam.

Quoad 3° deniq^e de Autographis litterarum Magistrij in Artibus
placere ut ea ab Apparitore Nationis Germanicæ penes quem esse
dicuntur aut ab ijs qui ea retinent, ad D. Rectorem deferantur, ut
quod iuris dicit, cum D. procuratoribus deinceps. Et ita in omnibus
est ab Ampl. D. Rectore conclusum.

Eadem die et forma et loco Natione præcedente congregata Ludovicus
Guillel. Civis Parisiensis iuramentum præstitit maiori Apparitori sub
iurationem francisci Leppin, eiusdem Officij immediati et vetim^{is} possessori
parisi.

Die sabbati 12. eiusdem mensis habitata sunt in Equitibus Comitia
deputatorum facultatis Artium, quibus exposuit D. Rector quas
varias fubine hætenus sententias quoad modum proseguendo litij &
& suffragijs Nationum: postulavit ut^o votam sibi iram indicari,
ut eam ab Adversarijs erigatur, habeat pro autoritate quæ
respondet. Omnibus ut^o qui aderam magno numero planius
adiri Principem senatus, rogari q^{uod} ut quæ ipse novæ expeditionis
decidendo litij iram, ut^o veli partibus præferat: facultatem
Artium in utrumq^e paratam, seu apud foro decertandum sibi, seu
apud Cognitorem lauso agendum.

Die Martij 13. D. Rector frequentia deputatorum prædictæ facultatis
strigatus adijs principem senatus, q^{uod} quæ mens esset ipsius facultatis
apertius rogantem eo nomine, ut ipse iram præmissis rationibus et
brevis hinc humilianda liti. At ille benigne exceptos D. Rectorem et
comites admonuit ut iam ante admonuit, apud foro præcausidiam
nihil posse promoveri, naturam litij esse eiusmodi, ut necesse sit
Acta et Instrumenta utriusq^e partis seriè et diligenter examinare:
cum ipse mentem suam, id q^{uod} sibi videri utriusq^e parti^{is} dicit, ne
habere unde conquatur. Si enim præcausidiam res agatur, futurum
1. ut non ante trimestre possit iudicium fieri, deinde qui e Consiliarijs
initio adfuerunt, non ad futurum sine medio tempore, aut in fine
adeoq^e fore ut post consumptum tempus hinc missum inutiliter
quod res non liquet, amplianda sit. Quibus rationibus omnes
acquiescunt deputati.

Eadem die hora 7. matutina apud Massurimenses a proty-
si pro more Nominandum Rotulay, a d. Rectore a ornate
procuratoribus, absentibus vico DD. Decanis.

Die Venis 18. habitasunt Comitia supplicatoria iuxta
laudabilem consuetudinem. Et, in angulo presbyterij postquam
concederent DD. Rector a procuratoribus, supplicans pro litteris
Nominationis accesserunt etiam Lud. Trutey pbr. Bolon.
Barth. Huel. Nicol. Vigneron Subdiaconus Tringiniy Barral.
Huel. Georgius Bruningh monachus Anglo Benedictinus, Claudius
le Goussier Diaconus parisiensis, Simon du Perron pbr. Ebroic.
Nicol. Camille pbr. Ebroic. Jo. Baptista de Vitry Ebroic.
paris. Nicolaus Labbe pbr. Cenoman. Andreas Mansel
Clericus Bajorh. Magn. in Artibus, Jo. Bouquet pbr. paris. Claudius
Gorge Nanchin. Fran. Villenay parisiensis, Petrus Gossement Tringiniy pbr.
Petrus Courtois pbr. Ebroic.

Deinde itum in Comitibus aliis considerant DD. Decani cum doctoribus
suarum facultatum magno numero. D. Rector orationem habuit
de presenti nouo statu qua finita interpellauit DD. Decanos
simul, ut, totis viribus impetrare Magistri de Massar et Calongne
ejurare publicas quas dicebant se ab illis habere promissiones,
seus se cum illis vlla de re acturum nunquam, nec passurum
quidquam agi donec suo dignitati satisfactis fuerit, quod
in multis locis fuisse patet. Quam in rem Decani
habito tandem consilio nihil ipsi respondendum, sed ipsum
de Massar loqui voluerunt. Ille autem cum cepisset ita profari.
Quandoquidem facultas Actium nondum agnouit Inferiori
tatem suam, exploratus est a contrariis coactus. hinc d.
Rector cum ornatissimis procuratoribus ad supplicationem
profectus;

Die 23. martij M. Joannes Du Hamel procurator Nationis Norma-
nicæ admisi Claudius Duval civis de Magny in Normannia
Ordinarius pro dicto oppido de Magny in Rotomag. jura
ejurationem sponso vidua Catharina Quenot iuxta Contractus
interius apud Guffin a Gigault Notario Regis die 19. Aug.
mensis et anni.

Die 30. martij M. Stephanus Maupin procurator Nationis Galliana
venerabilis officij Nunci ordinarij de la fore d'Arles die 25. Junij
Homo Lorrainier Lini de Frey in Valois iuxta Contractus apud De-
et Joan interius die 25. Feb. an. 1772.

Die Sabbati 2. April. habitis in Choteco Comitibus interfuerunt cum DD.
Rector et quatuor Procuratoribus selecti seu Deputati pro clero facultatis
Artium, quibus cum Ampl. D. Rector agit de argumentis capitibus.
1. de lite qua ipsi facultati interdicti cum tribus superioribus qua-
dam nihil non motum ut subreptio aliquo senatusconsulto ipsius jura
imminuant; atq; idcirco aditor a se DD. Principes senatus et procura-
torum Generalem rogatos qd ne quid in auditis Nationibus derogatur.

2. de redunantibus Academicis. latum nempe in sanctiori Consilio
Decretum, ut qui illorum domini sunt, certum faciam quantam pecuniam
summam fisco Regio infuderint.

3. expressim Conductorum domus Academiae Magnae Regiae domus
propositum postulare Conductionis pretij deminui, seruis ipsius velle
ex ea migrare.

4. verba feri de domo quadam Clientelari, cuius Libertas adque jura
donat Academia quo pretio sibi suum in Clientelare presolui velit, apud
donat Academia quo pretio sibi suum in Clientelare presolui velit, apud
qui nunc sum et ante fuerunt

5. dixit frequenter conqueri se cum DD. procuratoribus et Officiariis quod DD.
Ducis Quatuor coram Academia nulli solita stipendia portularet manualiter
prosolueret, causatus sibi fuisse a Senatus supra facultatis injectum

+ per soluta aut pro soluta
impedimentum. De quibus capitibus dicta sunt sententia in hunc modum.
Quoad 1. placere omnibus in senatusconsulto subreptio, quod fieri potest
in auditu et Artium facultate atq; idcirco corrigendum senatus libere dupliciter
nomine DD. Rectoris et Procuratorum totiusq; ipsius facultatis, quo postuletur
ut Officiarij iuxta transactiones 14 Aug. 5. Sept. et 3. Octob. 1765
cum ipsis DD. Ducibus factis suis muneribus fungi plegam ut antefuncti
sunt; item ut DD. Ducibus Claves sigilli Magni affere hauriantur; si vero
tam forte subreptus ab his aliquid decretum, cui executioni nomine
publico interdum.

1672

De re Annuatium pro Selectos seu Deputatos ad eundem D. Berfame
excipiendis declarationibus a Rege propositis.

Quoad 3° de domo Academia cuius pretium imminui postulavit conductus
affonenday postulat quia significatur esse iam conductitay.

De domo vero Chentelarij adjudicatione, nisi videri debeat
expectandam licitationem et adjudicationem, nec de iure Chentelarij

quidquam detrahendum, attenda praedicta domus publicatione.
Quod ad quatuor^o de domo Academiae attinet, postquam ipse

duxit nihil se morari quominus D. Procuratoris et Officiarij spectulay
sua et stipendia accipiant dum praedictis sibi damnum si quod

contingat inferri a D. Decanis Supr. facultatum, plani unanimiter
ipsius indemitati ab Acting facultate consulit. et ita ad Rectorem

in omnibus conclusum.
postremo supplicavit pro litteris Nominacionis et Claudij
Imperem Canonici Regularis Victorij Doctoris et Theologus
et admissus in Comitibus non interfectum de ditam

Die 7. April. M. Joan. du Hamel Nationis Normannae
procurator admisi in Nunciis de Magny et Andrey Lesmarie

pro obitu Andrey patri, quia Claudij duval ad officium
admitti recusavit.

Eodem die Stephanus Mauprime procurator honoranda
Nationis Gallicanae contulit officium parvi Nunciij de Neully

et front. du. Sueffion. Joanni Marteau Cuius de la feste
Milon vacans pro emutatione Caroli Hamet eiusdem ultimus

et immediati possessoris parisi. Contractu facto apud De St Jean
et Jony Notarij Royer die 29 Martij 1672

Die 20. Natio Gallicana in Comitibus magistratibus contulit
officium Magni Nunciij pro Civitate Divoni a et sequitur pro

Morganensi in similia vacans pro obitu petri Morvan Cuius parisi.
petro Beaurousin Cuius parisi qui solita iuramenta praestavit.

Inter fidei custodiam adfuerunt honesti viri Jacobus Bourgeois,
Nicol. Berjonnae et Lud. Haffon Cuius parisiensis

+ atq; Ganrei Conclusionem D.
Rectoris a scriba manu
subscriptam tradi ad scriba
tabulay. Et ita

+

+

+

Die 23 Aprilis habitis Comitibus in scriptis fidelissima Nationis pirardica
D. procurator M. Stephanus Simon et ipsa Natio contulerunt officium
minori Apparitori seu Bedelli Renato dela Salle pro iuratione Joannis
Guerin Sorori. qui quidem dela Salle solita iuramenta praestitit
nobis presentibus.

Die 30. Aprilis habita sunt in Coetico Comitibus Generalia deputatorum
quatuor Nationum praeterea facultatis Artium. Et haec negotia subire
a D. Rectore proposita, unanimi omnium deputatorum suffragio conclusa.
1. Dno Marescaux Patrono Academico qui libellum supplicis de
negotio Nunciaturae confectum, praestolandos esse Deos Ludovicos
aureos salarii ergo. 2. Dnum Carole Corruj Academi Questorem
iterum monendum a iuribus ut iuxta Conclusionem 2. April. in legitime
denunciatae praestolantur stipendia et sportulas ijs quibus praestolantur
tenetur; secus adium Academicarum conductibus et debitoribus
significandum, ne deinceps predicto Carole Farquay Academi
Quosdam quidquam solvant, sed ei viri quem ex Academicis
praeterea Artium facultas nominari. 3. parentandium sumptibus
publicis ad. Seguleno et de honorariis defunctis de Academia
bene meritis; si tamen ceterae facultates vtriusque parentari voluerint,
facultatem Artium promissuram quod e re futurum esse existimabit.
4. insistendum liti contra Decanos super facultatum intentate,
iuxta libellum supplicis a D. Rectore et D. procuratoribus
propositum nomine quatuor Nationum, in situndum Transactionem
eius ijs iuris et subscriptas diebus 19. Aug. 11. Sept. et 3.
Octob. 1669. Officiarij officia sua exercere pugnant. Et ita
a D. Rectore in omnibus suis conclusum.

Die 7. Maij habita sunt in Coetico Comitibus ordinaria
deputatorum universitatis; quibus cum D. Rectore et Ordinarij
procuratoribus interfuerunt, deputati praeterea facultatis Artium.
Et 1. auditi supplices pro literis Nominacionis, atque admissi isti:
Nicolaus Faron Ambianus abbas quidam ad legitime, Gabriel de
Marguery Clericus Paris. Carolus Wirare Ambian. Franciscus
Moran Religiosus Benedictinus et Conventus s. stephani Ludovici.
Deinde expressit Amyl. D. Rector iuxta ap. D. Carole adesse iura
Comitibus speciali mandato pro Apparitorem in scriptis significato,
et Conclusioni deputatorum praeterea facultatis Artium parere;

7
ner tamen paruisse, petijt quid fieri placet. Qua de re non dubitavit
scribit de presentem ipse D. Darle interrogatus, an parere velit
nerne et iuxta Conclusionem diei 2 April. anni presentis stipendia
a Sportulas debitas providere, dixit se paratum esse quidem
Mandato D. Rectoris et Actibus facultatis parere, pecuniam
praesentem exhibere, velle tamen esse prius ad cautionem et securitatem
familiae suae ab ipsis Nationibus damnum omne prostrari, si quod
contingat inferri a sup. facultatibus, Conclusionem praedictam
quo deputatorum fuit, ipsarum Nationum Contributionibus, seu
facultatis Actibus sententia roborari, placuit vero ad amovendum
omnem pretextum causationis a moro consuli Nationes die
9. presentis mensis quo D. Nicolaus Sarra est, praedictam
Conclusionem exponi, et si probata fuerit, Actum a seorsum
confiri, quo publice constet ipsam fuisse earundem Nationum
auctoritate firmatam. Qui quidem si parere detrectaverit, D. Darle
tum demum consulendos viros politos atque omnes sententia
contra eum procedendum
3. idem D. Rector exposuit negotium quoddam Collegij Baijani
ad Universitatem pertinens; sed quia difficilius a iurisdictione
visum est, placuit super eo consuli patronos, ne adiunctio quae
scholae primarius de levoir contra duos Juvenes Bursas in
eodem Collegio obtinere conantur, ipsi Universitati damnum procurrerent.
His actis discretum. Continuo vero D. Secani super facultatum
comitantibus D. Guyare, deley et de Myle subingressi cum
D. de Massar et Calongne, et Attensio Parliamentaris popularum
de rebus Academicis deliberari. Quibus D. Rector respondit
se Comitibus habuisse, et res Academicas proposuisse de quibus mature
deliberatum sit, nec se cum ipsis D. Secanis acturum velle
Donec Academicam et Academia officarios in pristinum statum
restituam; et his dictis discretum. At vero D. Secani habito inter se
Consilio Instrumentum confectum per Attensum parlamentum
et iuxta illud denunciavit D. Rectori, ut diem designet in iudicio
et salutando Academia nomine D. d'Alligre Sarri sigilli Custodit
nuper a Rege orato. parentationi Duguierii cancellarii celebrandae.
Demum vero a principe senatus Lamondo propositum, quo via iuris
est, discrepando liti de Suffragijs Nationum, quae Appunctamentum

in iure vocant, subscribas. Ad qua tria Capita respondit d. Rector, —
paratum se quidem esse et d. Alligre inuisere, et d. Seguerio parvitate
si modo ex Confusionibus facultatus et Nationum videbitur id esse —
faciendum. sibi nempe obiectum nuper et de crimini vestitus quod ex sola
decanorum a procuratorum deliberatione d. et regerij vno parit —
ceremon solenniter obtulisset, quod nunquam ante factum fuisse, dictumque
publice res eiusmodi non debere nec posse. in singulis facultatibus et
Nationibus peragi. prodatum vobis quoad parentationem, cum opus —
futurum sic multis sumptibus, quos absque consentia facultatum impendere
non videtur esse consentaneum. Quoad vram iuris a principibus —
propositam, placere quidem, ^{illam} sed non esse sumi loci, subscribere. nominatim
et denunciatum ab Artium facultate procuratorum in parlamento —
cum eo rem deinceps communicandam, et si quid ipsi d. decani Actu
publico postulauerint fuit, actu similis publico ab Artium facultate
respondum in.

† Die 10. mensis Maij Stephanus Chauprius procurator Nationis Gall.
contulit officium parvi domini pro oppidis de Vassy, Montierandis, Equange
et Bouffon dioc. Catal. et Indus. horto vno Claudio k pault
Cui de Montierandis iuxta contractus intus die 10. Maij anni
commutij apud d. et Joan a seruij Notarij Ruyeri —

Die 9. Maij quae d. Nicolaus sacra est, singula Nationis proclama
facultatis Artium habito post solennem missam, et moris est, consilio,
visa conclusionem suorum Deputatorum in Coletas die 2. April. anni
currentis confixa super indemnitate quae postulat d. Darole —
Quarta coram Academia ad solutionem stipendiorum a portularum
qua Officiarij debentur. Auditis quoque per suos Procuratorum is qua
die sabati 7. mensis Maij agitata sunt a consuepta super
eodem indemnitate proinde ipso d. Darole a spondente se partium
bibere, si modo a Nationibus ipsi securitas illa et indemnitas
prostatetur et conclusio Deputatorum confirmetur, laudantibus, —
probaantibus et confirmantibus, laudam, probam et confirmam predictarum
conclusionem die 2. April. anni currentis factam. Voluntatis et voluntas
ipsi d. Darole damnum omne praestari si quod contingat a superioribus
facultatibus inferri et solutione stipendiarum et portularum qua Officiarij
debentur. Deputatis suis ad negotiis istud conficiendum omnes
autoritatem prorogari atque sanctae conclusionem vram in sua

8.

Sententia factam suorum procuratorum subscriptione muniti cum Acta
proclara Artium facultatis orationi. Quibus quidem conclusionis
assensu subscripsimus Mauprie Hon. Nat procurator a pro
ipia Natione. Simon fid. Naoy procurator a pro ipsa Natione
De Hamel Venit. Nat procurator a pro viciis Natione
p. Gandel constant. Naoy procurator a pro ipsa Natione

Die 24 maij et. stephanus Mauprie hon. Nat Gallo procurator
contulit officium Nuntij ordinarij pro oppidij de Rauerey Mombay
u. St. Pierre du Lion. u. Odun. Edmundo Imbert
Cui de Danemoine dro. Lion. iuxta contractum initum apud
Oestran a somis Not. Regis die 12 maij 1672.

Die 28. eiusdem mensis habita sunt Comitia extraordinaria
deputatorum proclara facultatis Artium, quibus cum DD. Rector
a procuratoribus interfuerunt or. Touraine, Rouillard, mares,
le Barbier, Simon, Ouge, Marguerie, Tambour. exposui
autem D. Rector hanc capita. 1. sibi traditum in manus a
D. le Gagneur patrono Academiae apud sacrum Regis consilium
Impensarum a se factarum pro negotijs Academiae breuissimum
seu Relationem. 2. delatam ad se a Magnis Nuntijs
querelam, quod iuxta nuperum propriatorij Urbani dictum teneri
videantur ipsi peramentum prestare, quod ante prestare solent
in Curia Subsidiaria. 3. nuper apud eadem San-dionysiam
propriatorem urbanum cum suis post privata sacra in ingressu
provinse vniuersitati, rejectis etiam vijs qui se se nouitati ista
opponant: talem enim esse consuetudinem, factam absq[ue]
controversia vlla receptam, et vniuersitas saltem post Curiam
Generalem suam Subsidiariam vocant, etiam e sacris solennibus
cohenisque quas in inferioribus Subsellijs solum, proceat, cum
ista post Curiam parlamentarem in Superioribus ab omni vno
iudice solent. 4. item a se montem soepius D. Carole
Quartorem orarij Academiae, ut stipendia a sportulas percolna
ijs quibus hactenus, nondum vno ab eo satisfactum. 5. notum
se fuisse supel. facultatum decanis sententiam vniuersam
quatuor Nationum facultatis Artium circa iusta

defunctis Carrallano a Morangio persequenda, postulasset 1645
ut suarum quoque facultatum sententias rescriberent

6. ponescos duos libellos supplices a Suprb. facultatibus detur,
quibus petunt alium Rectorem aliosq. Officiarios a curia vrbu.
Academici committi.

7. circa domum Academicam in prato Clenionensis sitam, offerri
a Magno Regio Proposito tandem pecunia summa pro condicione
quam pendere solent; a Legato vero Venetorum itaq. maiorem
quam in rem auditus est et. Jo. Maurer Gymnasiorum a Marfianis
desiderat capitibus ita d. libebatur. Quoad 1. rogatus est prodictus
d. Maurer, ut cum d. Goyart sacro facultatis syndico ~~et~~
impensas et rationes d. LeGagneur Patroni Academici rescriberet.

De 2. a 3. adendum Proprietorum Urbanus admonendum
de iure vniuersitatis, consuetudine et priuilegijs, tam quoad
diuinitos quam quoad processionem in pompis solemnibus, prius
tamen cum consilio Academico rem committendam. De 4.
expectandum paulo donat d. Darde qui pollicitus est se quod
iuris est facturum, adueniri. Et continuo Amanuensis ab eo
missus scripsit d. Procuratoribus.

De 5. significandis facultatibus Superioribus circa Iusta
d. Carrallano a de Morangis persequenda suas sententias
scripto profuam, item ex carta de qua deinceps cum illis transigenda
vult, quoniam detur saepe his inuisitibus curam tam nominitim
abutuntur ad res suas turbandas

De 6. arguendum negotium aduersus facultatem suprb. detur,
prout inceptum est apud d. Salon Atorem linguarum Generalium

De 7. videri profuendum in condicione domus Academicae
Propositus Regio, si videri pecunia summa offerat.

Die 18. Junij habita sunt Extraordinaria Comitata deputatorum
facultatis Artium, quibus in vrbibus d. Rectoris interfuerunt
Ornatissimi et Nationum procuratorum, a Natione Galliana
d. Boye et Pigis, et picardica d. Simon procurator,
et Normanna d. Touraine, le Barber, Rouillard, Pierre,
Lari, et Germanica d. Meurier et Keatney,

Ad vos D. Rector decumbens, verba fieri ut potui, de presentibus
rerum Academicarum statu, de quo colloquii quod habuerunt
de rebus ad revocandam pacem et concordiam, quae se viam
proposuisse facilem et expeditam, consulendos nimirum patronos
non Academicos, sed suspecti videntur, sed quotiens alios
sorte diligendos, eorumque arbitrio standum in iis quae spectant
ad Interdictum Officiariorum, donec alia lites quae sunt
momenti gravioris, deinde valde vitium nihil a se promittunt
prohibere quod D. Gungart Syndicus sacra facultatis noluerit
Interdicti negotium arbitrio committi patronorum, sed vos
solummodo ~~consuli~~ consuli voluerit, ut quae de eorum sententia
super propositis, ageretur. post aliquot dies missum
a Decanis D. de Massar retulisse, sententiam fuisse
patronorum suorum, ut non possint Officia in integrum
restitui extra praesidium Iurium facultatum.
prohibere idem D. Rector postulavit deliberari an supplicatio
solennis singulis trimestribus fieri solita differri possit,
item et Electio Rectorum attento statu suo validitatis.
postquam vero M. Stephanus Mauprius Nat Gall procurator
expressit se et ab alijs Ornatissimis procuratoribus aditum
matutinis horis et rogatus principem Senatus parisiensis nomine
publico, ne decumbens D. Rector audientiam quam
importune flagitavit Decanis, indulgere velit, responsumque
ab eodem benigne et humaniter pro voto Academiae, ita
deliberatum est 1. quidem acta sunt gratia D. Rectori pro
suis ad pacem et concordiam Academiae impensis laboribus.
Deinde unanimiter placuit differri et supplicationis et Electionis
Rectorum, donec vtriusque D. Rector commode passus intarisse.
rogandos pro D. Marier Gymnasiarum Marosiannarum Decanos
super facultatum mediationem istam in malam partem detorquendam
rem enim exemplo non carere, factumque simile memoria nostra
abstulit D. du Mondier Rector et ad fontem Collaeneum
Regibus litterarum causa profecto. Exemplo

verbo ingressi or. Garbes, petis et Courtois doctoris Medici consulti et
super propositis supplicationibus, deliberatione habita et attento
statu valetudinis decumbentis d. Rectoris respondendum non
posse ipsum extra periculum vitae supplicationibus interire
et ita discessimus.

Die 2 Julij habita sunt in Colectivo Comitia, quibus vocati adfuerunt
cum d. procuratoribus vigilantissimi Gymnasiarum et Collegiorum
pro clero facultatis Artium profecti, ad quos verba fecit d.
Rector quantum pro valetudine potuit, de duobus capitibus. 1.
de pretibus publicis pro Armarum Exercitiis et Regii proprio
feliciter successu in singulis Collegiis ad usus fundendis, donec
ipse solennes iam obrem supplicationes habere possit. 2. de
reformatione facultatis Artium. de quibus capitibus habita
matura deliberatione, planum unanimiter fuit prout publicis
in singulis Collegiis, indies diem Jovis proximum in eorum
Iudiciis de rebus omnium scolasticis. Quoad alibi scriptum
de reformatione planum quoque rogari d. Rectoris et diebus
commodis Gymnasiarum et Consilium seu selectos facultatis
Artium convocari, et rei instat quam diligentissime
prohiberi et ita conclusimus.

Die Jovis 7. Julij comparuit apud Ampl. or. Rectoris M.
Fitz Geraldini Quastorem agens Constantissima Nat. German.
iuxta libellum supplicis quem obtulerat significans curam
M. Joanni Numan parti adversae. Non comparente verbo
praefato Numan petijt sibi actum dari et decerni non aditi
ab ipso vadium. id quod ipse concessimus.

Die Sabbati 9. Julij habita sunt Ordinaria Comitia Repre-
sentationum Universitatis, quibus cum d. Rectoris et Omnitissimi prom-
ratoribus interfuerunt delecti et Nationibus, Galliana d.
Doye, Hersent et pigis, et pirardica d. Marlier, Marguier
et Simon. et Normanna, d. Touraine le Barbier
Roulland. et Gubernativa denique d. Nerner et Girardin.

10.

Ad quos d. Rector verba fecit 1. de quadam domo sita in prato
Cientelari quam vendidit ~~con~~ ~~sub~~ ~~per~~ ~~actum~~ d. dela fontaine
non expressis servitutibus quibus illi subiret; nunc vero
littem ipsi esse prostrata cum Emptoribus, cupere veros ipsius
ut universitas causam suam faciat. Deinde eundem
d. dela fontaine cupere cum universitate pariter de iure
Cientelari postulare, constantem sibi conditionem fieri, si forte
hortus quem habet in fundo etrademiro, distringat. 2. de
conventum a quodam Librario postulatum, dum indire ad
eius receptionem, obstat vero sectionem d. Deronimus.

3. rem pexorui quo interdictum inter d. Gualdum et Numan
Nationis constantissimam proceres de munere Quistorio eiusd. Natio.
numpo M. Gualdum conueni ~~q~~ a producto in Numan ad
procuratorem urbanum vocatum apud Tribunali Academico sub for
procuratore quod ab alijs productis Nationis primibus prius
vocatus sit ad Tribunal procuratorij urbani, nec si iste primus
aditus causa sua consequenti tantum a accidit. De istis
Capitibus ita deliberatum. De 1. placere consuli d. Martij, quae
patronus Academicus. De iure vero Clientelari, non esse ad
remittendum. De 2. recipiendum Librarium ad Rectorem
ornat procuratoribus non obstante sectione et absentia d. Deronij
De 3. nominatus unanimi consensu M. Francisci le Barbier pprii
professor eminentis apud Marsianos, et disidius istud inter M. Gualdum
Gualdum et Numan ortus amice componere conetur, et si ipse d.
Numan renuat, cum eo ex liquidis componi.

Die 11. Julij comparuit apud Ampl. d. Rectorem M. filij Gualdij
iuxta vadimonium dictum M. Joanni Numan die 9. eiusdem mensis
petitus quia illi dui expectatus non comparuit, sibi licentia pro herede
aut cum vadari sibi additi concussione Librari sui supplens.
id q. ei concessum

Die 14. eiusdem mensis Julij hora 1. pomeridiana comparuit apud Ampl.
M. filij Gualdum constantissima Nationis Quistor et viri
procuratorius iuxta vadimonium dictum M. Joanni Numan

die 12 eiusdem mensis. Et quia predictus Numan non comparuit Rectoriam
Tribunal declinauit et declinauit totum ad illud vocatum, petijt etiam
tanquam contumacem perjurumque et proinde omni iure Academicum
privatum declarari iuxta Academiae Statuta et senatusconsultum datum
die 4 Sept. 1660. placuit libelli supplicij Conclusionem predictam
Heraldin addere.

Eadem die idem M. Felix Heraldin vocatus ad Tribunal Rectorium
a Magistro Humanarum Nationis de Tribus Continentijs exponitibus
se resumpsisse motus litem inter Mm. Numan et Heraldin et Tribu-
Insularium atque sibi moderari prerogationes predictas Quosdam
in annum sequentem sibi decerni in fraudem Tribus Continentijs cum
viri recursum 1. Augusti proxime sequenti et rursus statutum
predicto Nationis et Directorum Universitatis, quibus quomodocumque
prerogationes vetantur, alioquin vero vniuersitatis interstrang
Tribus stabiliantur et confirmantur, rogantibus proinde ad sibi
suum Ordo atque in eiusmodi Officij Guardia eius subiectur
integram et inuiolatum, atque idcirco vtriusque Magistro predicto tunc
suo quam suorum Contributijs nomina dies sibi dicere licere,
concessit licentia et potestate vocandi in ius vtriusque a diei dicendi
14^{am} quousque magis, comparuit interrogatus a D. Rectore super
contentis in supradicto libello Continentijs, respondit non obstrare se
quominus illi suo iure gaudent Quosdamque et suis eligant in
annum proxime sequentem a die 1. Augusti, petijtque quousque
sua declarationis Actus sibi conradi. Et illud concessit. Quibus
vero ad eum Joannes Numan et ceteros Insulares qui non compa-
ruerunt, Insularum predicti Continentis sibi Actus conradi sua
presentia et non aditi ab Insularibus vniuersitatis. quod eis
similiter concessit.

Die Sabbati 16. Julij habita sunt apud Ampl. D. Rectorem summa
quibus non solum inter presentes D. procuratorem, sed et Gymnasialis
et selecti facultatis Artium vocati. ad quos D. Rector verba
feri de quibus Capitibus. 1. de quodam Avetto lato apud Sarnum
Regij Consilij die 12 quousque magis contra Duncium Tolosanum
et alios Duncios Academicos et significatum Jacobo de la

11.

Joanne Nuncio Tolosano die 15. 2. de Reformatione facultatis
etatis, de qua in superioribus Comitibus. 3. de negotio de de
la fontaine petentis remissionem sibi fieri de integro a rigido
jure Clementari debito pro summa vicies mille vicies libell
petentis antea contentum esse velle. Amicitiam una summa
tentarum libellarum. 4. de negotio Nationis Germanicæ quoad
Tribunal Rectorium a M. Joanne Numan decretum, et althonas
vices continentium iuxta libellum supplicium ab ijs porrectum
et significatum die 12 Junii m. 1611. Rescriptis capitibus ita dicitur
Quoad 1. placuit rogari D. Rouillard virum Rectorium, p[ro]f[ess]o[re]m
professorem clarissimum et amicum, ut D. D. Alligre Regij sigilli
custodem ad rem Comitatus et pariter omnium Nationum
procuribus, remq[ue] sibi notam exponas. Item deligi Cognitores
et Magistros Libellorum supplicium, ad eumq[ue] omnia Acta et
Instrumenta pro definitione Juris Academici referat.
Quoad 2. placuit et ex parte DD. Gymnasiarum et ex
parte facultatis Artium viros deligi qui Reformationi in iuribus
suis. Et delicti a Gymnasiarum DD. Doye, Mercur, Huetius
et Desperriers. pro facultate Artium iisdem selecti seu
Deputati, qui prius a Nationibus. De 3. ita conclusum
nisi posse infra octo denarios in singulas libras venditionis
remitti. Quoad 4. quod est de Germanis, quia que vocati
Insularum non comparuerunt, Continentes vero libelli sui
Conclusionem sibi additi postularunt, confirmatum unanimiter
id quod superioribus Comitibus adnotatum est. Joan. Numan decretum est
scilicet eum ob designatum Tribunal Rectorium, pluribus et ita ut
vocationibus legitime significatis, contumacem et prohibens h[ab]ere
confirmandum, omniq[ue] proinde Jure Academico privandum et pro
privato habendum. Continentibus ius suum servandum, et althonas
vices pro more et consuetudine asserendas atq[ue] idcirco proxima
viri nempe Kalendis Sextilibus nominaturos et suis qui Quæstoribus
gerat. atq[ue] ita ab Angl. D. Rectoris conclusum

#

Die 18. Natis Galliarum habitis Comitibus apud Marburgensem regis
Ludovicum Ruiton Cuiem Paris Magni Nuntius pro Episcopatu
in Diocesi Basonensi pro obitu Comitis Stephani Oron,
qui solita iuramenta prestitit.

+

Die 23. et. Stephanus Maupru procurator Nationis Galliarum
recepit Nuntium Ordinarium de Lagny a Colommiens Joannem
Anior suum Parisiensem iuxta Contractum apud Oestran
initum die 1. Julij anni 1672

Eodem die habitis deputatorum facultatis Artium in Scholae
Comitibus hora septima pomeridiana d. Rector exposuit 1.
Statum rei ad Nuntium Tolosanum prohibentis; nempe aditus
bonum d. Hotman ab eo honorifice exceptam immunitatem
factam rationem de sua erga ipsam benevolentia. Quia vero
Sacri Consilij decretum licet ex simplicis libello a Donatario
Nuntius Regij obtinuit admodum nocet iuribus Universitatis,
pollitatusq. est profatus d. Hotman emendatum siquid non desit,
placuit nomine Jacobi de la Poite Nuntij Academi libellum
porrigi contra illud decretum, rem tamen prosequendam ut se
Academiam, predictum Nuntium omni favore et auxilio
incaudum. placuit quoque cum Adulario qui cognominatur
Resnier, conferri de via in eundem Paris, quandoquidem colloquium
notum postulat. Et nominati qui cum eo colloquantur d.
Touraine, le Barbier, Roimillan, Melvix et DuBoulay. 2.

Item d. Rector exposuit negotium Germanicæ Nationis, nempe
a M. Joanne Numan propositos quosdam articulos Paris:
orum ab eo non modo non aditus redimendum, sed in super
diebus dictis et. Petro Jandre procuratori eiusdem Nationis
apud Broyatorem Urbanum, petitis quid fieri placet. 3.
exposuit se rogatum ab Ill. Abate Colberto Bictum
Magistratum imponere post Actum publicum in Harruni,
providere vero se futuram difficultatem in sessione ob-
tineri oportet frequentibus qui Actui intuberunt, placuit d. Rectorum
quicunque a qualibetque futuro in Consilio, primam occupare sedem
servata semper dignitate Rectoria. placuit quoque habere

qui impensas sumptibus morantibus curam pro honore Academiae fieri.
Insupra nominati D. Doye et Touraine qui defuncti sequuntur
Heredes inuisant reguntur pati ipsos iuxta diffusi proinde causas
superius allatas.

D. D. de la fontaine protuli a D. Marthe laux patrono Academiae
arbitrium ipsius manus subsignatus, quo contractus ante ab ipso D.
de la fontaine initi verba quodam emendanda esse obsequi, sic
vobis annuis libris venditum domum lib. d. m. reliquas vero partem
fundi Chentelans^{qua} ab ipso D. de la fontaine possidetur, ipsi de
onerari. nominatus D. Marthe qui cum D. Marthe laux reu
confecit, et proximis Comitibus referat.

Die 2 Augusti habitasum Comitium supplicatori apud e Nuturini
et. Consessus habitus in angulo p[er]istylj pro more, cui tamen non
interfuerunt decem. vocati supplicis pro litteris Nominations ar[re]stam
et. petrus le merre sumptuensis iure septemij in p[er]istylia
Dionysius Carre de Bourgetault Aurelian. Barr in H. iure octidm;
Pirandusle Mauc p[er] Rotomay. franciscus le Comte Clericus Tullensis
et. Mascurinus l'Hauffier p[er] Senoman. Joan Baptista du Perrey parisius,
Claudius Gaucel Clericus Laudun. petrus Lorey Capulaunensis,
petrus le Custumier Ambianus, Thomas Maudey Coman. Nivernus
p[er]lebut Verdunensis, Joan. Baptista Chaumoret Senonius, petrus le
Brun Clericus Sursion. Joan. Maylon p[er] Claromont. Jacobus Martin
de la fuye Senoman. Casar Godouin Clericus Senomanus, Jacobus
le Brun Verdunensis, Nicolas duet p[er] Sagensis, franciscus
le Court prunianus, Robertus le vieux Ambianensis, franciscus le
Roger Archyky Andegan. Ludovicus Leuysque Sursion

+ Edmundus Lanuensis p[er]
Antiff. Caroly Amuraf ardy Maynerie Clericus Senomanus, Jacobus duet p[er]
Clericus Verdun. ardy Religiosus ord Cluniensis, franciscus de Vos p[er] Lexouius
le fonde de Laxon. Dionysius deum Clericus Joannes de L'Espiney subdunomy Lexouiensis, Claudius du Boy
parisius. Rogatus le Sagensis, Joannes Galopin Clericus pontifarianus, Nicolay le
Loutre parisius, petrus Hermannus Senual Constantianis, Adnanus Gossier Claromontensis,
Dionysius Canon. Roy. Petrus Gaston Aurelius, Andras Joluis subd. Constantianis
1. Aug. Natalis nullor. Petrus Gaston Aurelius, Andras Joluis subd. Constantianis
Cler. Canon. petrus le Gristorponis Lizot Clericus Sagensis, Claudius Jardin p[er] Paris
Barber Bellouanus. Inde in Comitium profectus D. Rector. breuem quidem sed elegantem
orationem habuit ad Prorog Academiae de victoriae Augys pro

Die 6. habita sum in Choletwo Comitatu selectorum seu Deputatorum
facultatis Artium hora sesqui-prima pomeridiana. 1. auditi supplicia
pro libris Nominacionis M. M. Renatus Gaillard Sagrini, Riffardus
Le Maine Bajorum, franciscus le Souffle p[ro]lenom. 2. nominati
qui ad hanc d. de la Gambre Regnia Regnantis primus Medicus —
Doy Nunnatu Tolosano cum eo confidam, D. Fortin idos, Rouillon
a du Boulay. 3. placui adiri D. Dalligre Custodes Sigillorum
Regionum. Item ex Regem ad congratulandum de victoria quae de
Batavis reportavit; quamquam id quidem prope confusum in Universitate
quo raro verba dicitur; sed habita ratione Religionis Catholicae
in ijs locis unde hoc anno exulavit, reparata. 4. placui auditu
Gymnasiorum Montano et Dardis quosdam arant Academia
rem transigi, cum D. de la Fontaine, in unumque praedictis
Dardis ut causa de securitate extraditio apud Actuarius
publicum.

Die 8. in eade sacra Massurina sum iusta sum peroluta Antonio
Barllonio Morungio, viri de Academia bene merito, si quisquam
bene. Sacra facta a nepote Lurionensis Episcopo, Laudatio
habita a M. Jacobo de L'oeuvre Gymnasiorum Harturiano
felici successu, cuius tale fuit programma Inuitatorum
Cum Deo

Jacobus de L'oeuvre presbyter Constantiensis
Harturiani Collegii Gymnasiorum

Ad honorarium tumulum Antonio Barllonio Dno
Morungio, Comiti Consistoriano, Amici Galli Directori,
Academiae omnium huius Imperii ordinan-
dary profecto, Academiae Parisiensis Defensor
patrio, perpetuo, ab Academia publico positum
inter funebrium precum Sanctorum Genidianorum
solennia ab Illustrissimo Lurionensis Episcopo et
ipso Barllonio et ipso Academia celebranda,
unitatis Ordinibus omnibus Imperii Laudatione

14

funeris, p[er] h[uius] tant[um] viri Manibus parentabitur die Lunae
8 Aug. an. 1672 hora 9. in loco Matronarum
apud Maturnenses.

Die 11. comparenti apud Amp. d. Rectorem Gabr. Gourlin
maiori Appantori Nationis Germanicæ concessum. & non
aditi a M. patricio Hiffonan vudimonia Instrumentum.

Die 13. apud Amp. d. Rectorem comparatione producti
Hiffonan & Gourlin causam? dixerunt de Autragraij seu
minutis litterarum effugivion[um] Artium quas conquebatur
supradictus Gourlin retineri a prefato M. Hiffonan. Qui
quidem supra re interrogatus respondit se illas tradidisse
Jacobo Marquane Minion[em] eiusdem Nationis Bidello, qui cum
se scitisset quoque presentem, fassus esset se habere paratum
esse se illas tradere supradicto Gourlin propterea sibi satisfecisset
de juribus aliarum litterarum Minutarum, a producto Gourlin
denegatis hactenus. tandem inter eos ita convenit ut assumere
Arbitros rei amice componenda M. M. M. M. M. M. Hiffonan
eiusdem Nationis Germanicæ Proctor, si vero pro eis re-
sponderi nupquam ad Tribunal Academicum de integro
videre. Et ita conclusum.

Eadem die 13. habitum apud Maturnenses Ordinari
a data Comitum facultatis Artium ad recipiendos Examinatores
Utique Examinis. Har de re actum primo a nominati a
Cancellario Universitatis istius Abrahamo de Raymond Licentiatum
Hort. Antonius Grandin Barral. Sorbonicus, Adjutor Joseph
Barral. Sorbon. Edmundus Commaux Barral H. a
San-Genouffiano istius, Petrus Musse Barr. H. Vaillans
Socius Sorbon. Fran. Guaron Licentiatum Hort. a plus professor
in Lixouavo, Petrus Gabere Barr. H. Socius Hartmannus
Cumque omni nominatione a electione interfecti M. Joannem

Numan aius petari contra Art 50. statutonij facultatis
Artium, quo rinetur, ut Magistri Artium eligantur qui a d-
minimij ante sexennij subire adepti magistrorum. Continuo
praedictus Gabriel Libros Magistorij sepe huiusmodi quibus
constat in posse quidem nondum compleuisse sexennij. De
his re singula Nationij habita deliberatione per suos
procuratores ita ut huiusmodi. Galliana quidem et praedicta omnia
admissionem indistinctam, etiam M. Petrus Gabriel non
habita intermissione praedicti Numan, benignius interpretata
articulum de sexennio Magistorij, in partem sufficere
dixit. Normannia et Guvernata alij a praedicti Gabriele
nominandus rursus. At D. Rector cum prioribus concludit,
dictum Gabrielem admissum alij ad iuramentum, nemine
reclamante. His actis et dimissis DD. Cancellariis, D.
Rector super his Capitibus quo proprie remissis Nationij
ad deliberandum. 1. quidem super electione noui Rectoris,
dilata quatenus duplici ob causa, effecta valetudinis vix
ad hoc bene recuperata, et litij a Decanis Supra. facultatis
intentatis etiam cum contumelia, postulantis haberi contra
hebdomada proxima eligendis Quatuor viris, et rando nouo
Rectori. 2. primum consuetudinem quo a tribus quatuordecim annis
inualuit, non habundum statim trimestribus et diebus Comitionum
Rectorum, esse corrigendam; et si forte in ita rursus, in non
ad electionem noui Rectoris praedictum, subinde saltem videtur
alij de rebus contra, ne Rectoris arrogant sibi pro libito autori-
tatem diffundendam aut omittendam Comitionum. 3. etsi pluribus
iam decretis sanctum sit, ut professoris sicut solatium suorum
tabulas seu Catalogos proficuum plurimos tamen aliud et aliud
causatur aut non satisfecerit, aut si satisfecerit, non deposuisse apud
quos conuenit deponere, nempe apud Scribas Universitatis: quos itaq;
preterea esse circa hoc quos magis statuit. 4. quia rursus
facultatis, maxime vbi Historica, incumbunt in reformationem
suorum Corporum et disciplinae, ne videtur Artium facultatis

15.

sui quoque reformationem negligere aut anjam dare videri
 postulanda eiusdem reformationis, videri in eam rem sedulo
 incumbere oportere, atq[ue] cum iam a singulis Nationibus
 selectos & delegatos viros ad litas contra facultates procurandas
 confirmare, aut alios si ita libuerit, nominare, qui reforma-
 tionis eiusmodi diligentem operam prestent. §. deponit de M.
 Jo. Numan; ipsum nempe non modo destinasse Tribunal Rectorum,
 extititum a non Academiae uideundo, quam ob rem sententia
 Rectorum & Deputatorum expulsi sunt, sed et nup[er] Comitibus
 Supplicatorijs, q[ui]d dituros qui sorsim ab Universitate & a Capite
 Academia legitime designabatur, contra legitimis suis ordinibus
 contigerit suamq[ue] in integritate institutionem postulare: quapropter
 Deliberato opus esse, quod genus poeno ab eis repetendum.
 b. accesserunt duo Supplices, unius nomine Jacobus franciscus
 Canelle Remensis, qui confecto brennio philo[so]phico in Academia
 Remensi, et uno anno in hac Academia in Marquino sub
 Clarissimo professore M. francisco le Barbier, exhibitis litteris
 Academiae Remensis sigillo magno munitis, quibus illa postulat
 amicitiam & societatem cum hac nostra parisiensi integrare &
 renovare, exhibito quoq[ue] professoris sui Remensis cuiusq[ue]q[ue]
 Rectoris testimonio autentico brennii philo[so]phici, petiis ad
 Barralaunratu Artium examen admitti. Althe, Gilbertus
 Heber Bellouanus postulavit licere sibi testimonio uti quatuor
 condiscipulorum suorum peracti brennii philo[so]phici in collegio
 Cenomanensi sub Clarissimo professore D. Daguerre, a
 quo non potuit ob promissionem ^{inopinatum} m[er]iti eius obitus testimonialia
 tabulas obtinere. Super quibus Capitibus ita deliberatum.
 Sup[er] primo quidem, placere rogari d. Rectorem ut fasset
 Rectori sibi promitari patiatur ad idus r[e] octobris.
 Super 2°. statim dies deinceps habenda Comitibus Rectorum
 ad deliberandum saltem de rebus Academiae, et si forte non
 sit futura novi Rectoris electio. Sup[er] 3°. nisi professorum suorum
 in philo[so]phico discipulorum descripta nomina curruerint his
 in anno ad Scribas deferri, virtute fore quo fieri de his testimonio

+ in M. fran. le Barbier
 Marquianus professoris,

Super q^o. placere, ut quod ad procurandas literas aduersus Detanos
Super facultatum selecti sunt, i^{dem} sibi a sodulo intrumbant
in Reformatione facultatis Artium, ut pote maxime neogianam
Quoad s^u. quod est de M. Joanne Nouman, Natio Gallicana
ob causas preuallatas e gremio Academiae obonny' excludi volum.
Ceterum cum eo mitius agendum censuimus, si respiciamus si publicis
facultatis Artium et Vniuersitatis Comitibus arati armanis petas, in
postulatum non ita peraturus, serui omnino arrendum. Cum supplicium
actum quoque benigne, cum Remensi quidem ob renouatum foedus
preuictus, cum alio, si testimonio quatuor e Condempnatis
suis Gymnasiorum Remanensium et progradus adiungat.
Et ita in omnibus fuit ad. Rectore conclusum.

Die Dominica 14. Apr. D. Rector comitatus Detanis, procurato-
ribus, adiunctis et officariis et congratulatus est Regi ad Castellum
San-germanum de Victoria Batavis, et Religionem pro eius in his locis
unde a subitum annis et amplius exulabat, reposita. Nudius totius ante
uicibus ego scriba cum ad. Fortia et Noel illud, et exploratum
vellet ne Rex fuit tibi congratulationem istiusmodi ab Academia,
et respondere rogatus per D. Condomensem, quanquam non esset id
in more Academiae parisiensis exire extra castra sua hoc est
extra urbem Paris. auditarum se tamen cum libenti animo. Cui
Condomensis reposita, Academiam propter insolita et extraordinaria
Regis Augustissimi facinora, insolentis etiam quid tunc preteritum
alacritate. qua verba cum ad D. Rectorem retulisset, Rectori q^o
placere in die Dominica Academiae commodiore profiniretetur,
statim et sodas de professione missi ad Detanos et procuratores, prout
consequitur.

Die 20. habitis in Scholetoo Selectorum facultatis Artium Comitibus
1. D. Rector rationem reddidi professionis suae ad San-germanum in
Laya ad congratulandum Regi de pluri armanis suorum successu et
Expeditione Batavis. porrectum q^o a se Regi Academiae nomine et
Consilio Detanorum et procuratorum libellum supplicium, ut iuxta morem
antiquum Academiae ad Solennia Te Deum inuiteretur, quod
ab aliquo annis fuit desuerum. libellum istum a Rege benigne

8. relictis d. procurator Nationis Normannicae confirmatos a Natione
sua eosdem viros quos ad Reformationem facultatis Artium quos
prius nominavit ad prosecutionem litium adversus facultatem
superiorum.

9. plerumque selectos ex singulis Nationibus examinare Statuta
ultima Reformationis ut notares capita quae sunt corrigenda
videntur aut expletanda, simulque de quos sunt addenda ibidem aut
detrahenda.

10. M. franciscus le Barbier Embitus prius professor in Maritano-
legi aliquos Capita amicae transactionis inter Continentem et
Insulares Germanicae Nationis, de quibus ambo partes communiter
alia item de quibus nondum contributum: ad quae discutenda dicitur
videri sibi opus esse Arbitris. videlicet D. Merrier et Hiffelman
qui praesentibus ad hanc pro utraque parte petierunt aliquot dies
sibi ad hoc indulgeri ad regulandos contributos.

11. comparum Gabriel Gourlin maior Apparitor Nationis
Germanicae et consensu se pro dirimendis controversiis quas habet
huc adversus M. patricium Hiffelman, huc adversus le Marquans
minores Biddan acceptum ut Arbitros quos libenter Consilio
Rectoris nominaret, dummodo in idem praedicti Hiffelman et
le Marquans consentire vellent, et quae conditioni subeuntem.

Tum M. patricium Hiffelman et praedictus Gourlin pro dirimenda
controversia de authenticis seu Originalibus Litterarum Magnae
Artium, quae prius ipsius Hiffelman esse dicebantur, consensum
in Arbitros quos D. Rector et Consilio nominaret; et ipse
D. Rector exemplo praedicti Consilio et sententia D. procuratorum
Arbitros nominavit D. Marthe Gymnasium Montanum
et le francis Rectorum Harcurianum.

Die 24 receptus est a M. Stephano Mauprue procuratore
Nationis Gallicae Nunquam ordinarius franciscus Gaignepain pro
Orbitibus de Neuilly, Montigny et St Pierre du Montreuil iuxta
Contractum initum apud de St Jean et sonum notario Regio die
5. eiusdem mensis.

Die 3. sept habita sunt Comitia ordinaria Selectorum seu deputatorum
 Universitatis quibus cum d. Rector in Colectivo intersubum Ornatissimi
 procuratorum a singularum Nationum Selecti. Et, auditi supplices
 pro litteris nominationis etc. Dominus Petrus du Bois Parisius
 pbr antiquus Religiosus s. Michaelis Comodorum ord. s. Bened. die
 Lingon. Stephanus paumard Lanallensis die Cenom. Maturnus
 Barbi pbr Cenoman. Franciscus Guendré pbr die Nouiomensis
 supplicante pro eo etc. Stephano Simon exprocuratore Nat Paris.
 Antonius Gramé Claramontensis, Petrus Feuille Analytici Medici
 Agidius Bordelay Clericus Cenoman. Joan. Paris Sesannoy die
 Trecentis, Antonius de Sains Nouiomn. Joan. Marcel
 Arciensis die Trecentis, Guili. Lepelletier Clericus Cenoman.
 Neolaus Baudequin Clericus Sursion. Joan. Franciscus Simon
 Parisius, Petrus Buluis pbr Aduensis.

2. accurrere tres thiberni supplices exposuerunt se ante annum
 apud Nationem Constantiniam supplicasse pro pilei impositione,
 propter viam discordiam quae in eadem Natione et ob decanatum
 morae sibi iniectae, atq. adeo postularum ne mora ista sibi damno sit,
 habentur ratio suo supplicationis et dies quo facta est, et abantur
 ab eadem ipsa die pro pileo donati. plamé sibi sui supplicibus
 etc. Guili. Odely Jo. D. d. alx, Carolo O. Dougane sui sum
 proq. admissis in Nationem habent ex parte qua pro pileo
 supplicarum. Quoad vero pilei impositionem, remitti ad Nationem
 ut ea de re deliberent.

3. M. Joannes Doye Aristotelicus Navarriorum primarius exposuit
 plures passim iactari querimonias de nonnullis pbrs professoribus
 alijsq. qui Scholasticos turpiter emundant etiam cum dispendio fame
 Comptissimorum. Exemplum proponit Nationis Normanniae quae in
 postremis suis Comitijs veros gravissimos eligi qui inquirant in eiusmodi
 Ambitorum et alia fama deperulatorum. His et alijs multis in vau
 rem agitati planè in eos inquiri diligenter, non modo inquiri
 sed et quod statutum contra eos fuerit executioni demandari
 atq. ut id fiat exactè et cum ordine ita decretum ut si quae
 haberi possint Acta et Testimonia infamis eiusmodi ambitus ad
 scribandam dopellantur, 2. ut demerps Scholares scripta sua

Philosophia Gymnasiorum a Censori cuiuslibet Nationis proficiant manus
propria sua esse comprobentur. 8. ne ullus Scholasticus seu Conuictor
seu Latentis in alio Collegio recipiatur qui non ad alia Gymnasiorum
et proceptorum sui testimonium authenticum quo constat quomobrem de
vno Collegio in aliud transierit. 4. ut Professores quomodocumque in
ante Statutum est, suorum Discipulorum nomina idam apud Scribam
bis in anno. planis tamen antiquis formis decretis, publicis fra-
tionum in vray reg. Galen Comitibus quousq. citissime fieri poterit, ut si
quid a Selectis vnicuique in mentem aliquid quod quibus Comitibus
debetur, reuocetur in deliberationem.

Die 10. Septemb. habitis apud D. Rectorem Comitibus Selectorum
facultatis Antiquis, actum. de ambitu rotundo, de quo in supradic-
tionibus Comitibus. Imprimis igitur relecta sunt quae prius dicta
fuerunt a vnicuique omnium vniuersim confirmata quoad ambitum et quoad
4° caput. deinde planis per D. D. procuratorem admoneri suam
Nationum Censorem et Scholasticorum scripta Melioris scripta diligenter
explorari, nec ullius patiantur admitti ad examen Baccalaureatus
et aliorum qui manu propria scripta sua esse non comprobantur.
De Scholasticis et Collegio in Collegiis demigrantibus quoad expulsi
et expulsi dignos, item quoad alios quibus absq. ulla sui culpa migrare
debet, planis supradic. et ampliaris, donec auditi fuerint Gymnasi-
arum et Professorum. Item planis quoad vna infirmitatem

Die 30. Septemb. ex Joanne Du Hamel Veneranda Normannorum
Nationis procurator deposuit apud me Scribam tres litteras quibus
vbi proposuit ad conuincendum ambitum et. Guill. Guenon pseudo
Professorem in pnylavo. Bellocaro.
Eadem die idem et. Guill. Guenon iuxta testimonium sibi a
D. Rectore significatum comparuit et litteras quas partim recognouit
partim suas esse negavit. voluit verbo quoddam accusationem capere
contra predictum et. Jo. Du Hamel scripto consignari. Item
ad fabrum artis scriptoris prelati qui orbe quoddam litterarum
ad predictum D. Du Hamel missarum exploratum et recognouit
nolum.

14

Die 6 octob. habita sume apud Massurimur Comitia supplicatoria
vniuersitatis. Et in angulo peristylis de more supplicis arctibus
pro litteris nominatis M. M. Romanus frument. diaconus pontifanus
d. w. Rebmus. Aug. in Artibus, petrus Chitan d' parisiensis Barral.
Hue. Andreas Lambroune Clericus Nouiom. Burr. Hue. Symphon-
anus patin Clericus Carnot. Joan. Boube Lixoniensis, Dominus
franciscus Jourdain Ambianus Religiosus Cluniacensis, Michael
Brogard pbr Cronen. petrus Clericus Nouiom. Michael
Guthomme Clericus parisiensis. Ludouicus de Nully B. Quarensis,
Stephanus Dufregne pbr Lixou. Rainaldus Guthomme parisiensis
Gonidius Gampoury Clericus Turon. Jacobus Vallis pbr Louen.
Nicol. Leguit pbr Ebroic. Illi omnes admissi.

Deinde supplicium est. Ioannes Douman Hibonus eruditus vtriusque
petijs pollicitus se nunquam a fide quae semel praedita prolato
Artium facultati, nequa reuocata a D. Rectori debita restiturus.
sed remissus est ad Comitia facultatis Artium.

Itam postea in Comitiis, ubi post breuem orationem dixit D. Rector
se nihil mittere nisi de rebus in deliberatione donec sibi in tribus
Capitibus satisfactum fuerit. 1. de reuocandis prouincis quas dedimus dictis
de Massar et Calongne. 2. de reparandis iniuriis et contumelijs in
libello supplex ab ijs prorepto sparsi. 3. et quod D. Mores Carolus. d. d. d.
in postremis Comitijs pro gratis malodicta repositum.

Die 8. octob. habita sume in Gollituo Comitia ordinaria vniuersitatis
quibus cum D. Rector et ornatisimis promotoribus interuentum
selecti facultatis Artium a Nationibus deputati. Actum autem
1. de negotio D. Guenon pbr professoris in proglaro Bellouaro
qui ut detrecta Iurisdictionem obtinuit duplex senatus consultum et
mero libello supplex significans iussu D. Rectori, quo iussibus ne
vllibi prout quae in cura de eius negotio d' iureptur. planius
consuli patronos in tantum ne quid illegitimum fieri aut contra formas
formis, subim diem iteum diu praediti Guenon, ut non adit
academici causae proficiat. 2

2. planius duos nummos refundi Artium scriptoriae magistris et
contributione quoniam ob impensam in reuocandis quibusdam
vtriusque aduersitatis operibus.

3. quia d. Davle Quæstor ærenj Academiæ staturæ ratione non satis
amplæ aut extensæ immunitatis a facultatibus Artium, ne Officiis sua
stipendia et salaria percipiat, placuit non modo pro tempore prædicta
sed etiam in futurum illi dari immunitatem plenam.

4. auditus Gaspari Gourlin Chancel. Bidelij Nationis Germanicæ petijt
ut d. Onobis procuratorem eiusdem Nationis institueret sibi Cassign
purpuratam concordatam et de deposito reddendam. ut quia in expositione
querela vult et verbis durioribus et iniurijs, placuit iuberi suo pro-
curatori honorem debitum rependere et pro verbis humiliter satisfacere;
quod publicè prædictis Cassign ad a procuratore institui, pecuniis quo-
ad ditantur et alios pretiosos, apud Sequentem deponi debere apud Scribam
et omni quædam ibidem instituta.

5. quia depositum et iustitiam electionis Rectoris, quæ sit magis an exa expediat
facere an vero differre prope litem a Decanis facultatum Superiorum
intentatam et pendente in Senatu Conclusio magis d. procuratori Generali.
Quam in rem habita matura deliberatione, habita quoque ratione prædictis
status rerum Academiæ placuit supercedere, donec Curia super
prædictis conclusionibus statueret, et quid fieri vellet, significantes
ne videretur Academia iudicium Curie aut eludere voluisse aut
saltem præsumere a prædictis. placuit quoque pro d. procuratori
suis Nationis rogari, et Senatum deliberationem gratam ratam habere
velint, rogari quoque d. Rectorem ut suas Curas ad decisionem litium
quævis modi sedulo conficiat, quod ipse sua dignitas et Academiæ optata
sancitæ concordia instituat.

Die 10. Octobris habitus pro more apud Maffunenses hora circiter
venerunt matutina Comitibus Rectoris, postquam d. Rector pauca præfatus de
de launato quodam seu suppositio Magistro qui ad electionem procurato-
ris in Natione Galliana a nonnullis seditionis et turbatoribus introductus
est et mentitus nomen viri Academiæ Suffragij tulerit, quo facto ingens
tumultus Comitibus ipse turbavit, ad id ut vix liceret procuratorem reanunciari,
deponere eummodi turbas extant a nonnullis Superiorum facultatum Doctoribus
omni concordia pariter in iuris, nupta sibi significationis instrumentum
tam insolens tam seditionis et vix mediæ potes a doctoribus emanasse
nisi nomen eorum præ se ferret, quod quidam instrumentum magis
Scriba tradidit ad legendam, statq. quævis modi.

An. d. 1672 die mensis Martij 18. habita sum Genivalia vrsitatũ
 Comitã, quibus singuli eius ordinis adfũere. ac p. d. Rector habuit
 orationem reprehensione dignam, ut pote quã in omnib. sibi aduersarios
 iniuriõs scouere. deinde interpellatis superioribus facultatibus uti
 de fine imponendo proueniss. M. M. petro Guidoni de Massar u.
 de uolao de Falongne datis deliberarem, antiquas quicquas aliud
 proponeret, habitõs ab ijs responso id esse consuetudinis ut p. d. Rector
 proponat omniã quã proponenda sum, tunc q. de omnibus deliberem,
 Comitã desubire proueniss. nũc Artium facultati ad uidey Deo suray
 ff. Minonny. remansuam autem in Exordio Superioris facultatis,
 factaq. a d. Monte supplicandi uisã supplicam. M. M. petri Guido de
 Massar ut conclusio quodam a facultate Artium die 9. mensis
 presentis aduersus andrem de Massar et dictum de Falongne facta, nulla
 et irrita declararetur et e Commentarijs eiusdem facultatis deliberetur,
 ut pote quã toti Academiae probro et dederori esset, eiusq. Officiales
 et calumnijs affireret et eidem Artium facultati uellet esse subditos,
 cui nihil dicitur, cum in ea Magistris Artium adpto ad
 Sublimionẽ longe et Superioris facultatis potestate conuolambim; quibus
 certe non parere misis esse ac sacramentum infringere. Tunc
 supplicarime pro litteris excominationis M. M. Claudij Gorgy r. . . .
 Itaque ea omniã postulata et relatã de deliberationi subueni d. Monte
 Hologio de canis consultaq. sua facultate dixit eam celsere quantũ
 ad supplicam d. Rectoris attinet, cum omnino reijciendam, annuendum
 esse supplicam dicti de Massar, nempe conclusionem die 9. presentis
 mentis la facultate Artium laturã quã dictus de Massar leguerã,
 nullam et irritam declarandã esse et e Commentarijs eiusdem facultatis
 delendam. . . . sic uerbõ repræsentibus de canis Iuri et Medicinae suã
 facultatẽ sentire, idem conclusi d. Monte de canis facultati de canis.
 quo facto more antiquo proueniss. uisã nũc sui facultatibus ad uidey de
 suray ff. Minonny. Acta sum gar an. die 4. hora predictã.
 uisã ligne Calongne Gressus. a. r. g. p. 1672.
 a M. M. le Rector.

His lectis quavis d. Rector quid fieri placere super eufmodi hominum
votum affectu, facile enim omnes intelligere naturam breui funditus
facultate Artium, si rebellio ista et impudentia fibretur impune.
Deinde deponit anthe esse nupte m. Joannem Numan ad Comitium Supplicia
torii, atq; in angulo q ad Confessum qui debu-esse totius universita-
tis supplicium se obtulisse, uti sibi vicia pro errato indulgeretur,
fide interposita nunquam se ad. Rectoris et vniuersitatis legibus
discussurus. remissum vros homines ad hoc Comitium, quae sunt vniuersi-
tatis Artium, ut qui contra legem petuntur, ab eisdem sibi indulgere
postularet. postremo vniuersi Nationes ad loca consueta de eisdem
suis Quatuor-viris ad electionem Sufficienti Rectoris creare si-
nondum creati sum, aut creatos confirmare.
De quibus capitibus postquam in singulis Nationibus mature deliberatum
est, ita singula pro suis procuratoribus actulibum. Gallicana quidem
debet se hactenus esse iuditionis et barbarum, ac naturam vbi in vniuersi-
tatis et fauoris noti fiam omnibus vniuersi quae inueniuntur, poena
puniantur. damnare Instrumentum d. Rectoris significatum, velle qd
illi quondam facultate Artium Magistri et subditi perpetuo extorri-
fiam a predicta Artium facultate. velle quoque vniuersi Baccalauros
declarem se paratos eiusdem Statuti et legibus, semper arreandos ab-
eandem. M. Joanni Numan indulgere ad hoc vniuersi ad perueniendum
ss. Simonis et Iuda ad resipiscendum, satisfaciendum eidem Artium
facultate quam in pluribus offendit, semper velle eum vniuersi facto atq;
spe vniuersi priuari. super sedendum tenere electioni noui Rectoris,
donec Curia super conclusionibus d. promotoris Gallicanae Nationis,
quod e se vniuersi esse faciendum.
Priaudira debetari illis turbas, improbare Instrumentum predictum,
areri velle Baccalauros ab Artium facultate, in legibus eius vniuersi
paraturus. Indulgere quoque en. Jo. Numan ad perueniendum ss. Simonis
et Iuda, quo clauso nisi satisfactus, omnino priuari velle. Electioni
Rectoris super sedendum propter causas pro allatas.
Normanica in omnibus idem sentire quae Gallicana et priaudira,
insuper vbi suis Baccalauros Instrumentum predictum non tantum improbare,
sed et iniuriarum hinc totius Baccalauros ordinem esse reputare, quasi velle
vniuersi facultate Iniquum vertere. velle et poena ad motum de Massa
Colongne lata perpetua fieri. super dicit velle non electioni
Germanica denique in omnibus vniuersi vniuersi et alijs Nationibus. Et
ita conuenit de Rectoris et Comitibus solentur promouitur

1672

p^{ri}o professoribus ut intra praesentibus d. Simoni et Judae proximis
 ad tabularum d^{is}tabam Catalogos suos, seris nullas habitas in
 rationes testimonialium litterarum quas conardem suis scolasticis.
 Die 15. habitis in Coetico apud d. Rectorum Comitibus selectorum
 proclara facultatis Artium actum est. de negotio M. Guill. Guenon
 p^{ri}o professoris in Bellovaco qui vocatus ad Tribunal Rectorum
 prima vice non comparuit, nisi verbo vadiominum sibi utroque
 se Academia Jurisdictioni submitit. Imprimis vero lecto sunt litterae
 Amicorum d. Guenon, et d. Guenon ad amicos; item et quodam
 scriptae a d. du Hamel p^{ri}o professore in plerisque et alio
 quodam ad ipsum et datae, quo fabam apud me scribas deposito.
 Deinde auditus ipse d. Guenon interrogatus, an haberet aliquid
 dicendum pro se contra eos qui litteras proferunt, multis verbis
 excusare contendit ex qua paulo deniora videtur in ipsis,
 maxime vero quod prior latuisse et conuicti maledictis, et appetit
 ab iis qui gloriam sibi suam invident. Tunc iussus declinare pulchrum
 num agnoscat Tribunal Rectorum et alienum quodcumque in facto
 praesenti euerit, respondit se ab omni omnino lite ante
 intentata de hoc negotio existere, nisi aliam institutionem
 aduersus alios Academicos nisi adito prius Tribunali Rectorio
 impetratae licentiae ad aliud conuolandi. Et subscripti. Jussu
 eo et Comitibus exordere et se in utramque partem mature agitare
 ita tandem conclusum ut ipse d. Guenon in suis Comitibus iniuriam
 reparet quam videtur intulisse Comprofessoribus eius scriptis in
 litteris plurimos conuictos qui factum non habent aliunde quam
 quae docent in Collegiis celeberrimis, dicat se illos agnoscere
 honestos viros, clara fama et meriti, et si quid seris exidit,
 iuratum velle. Dicit quoque se cum de nebulonibus quibusdam verba
 fecit in iisdem litteris, non ea intelligere de professoribus sed
 de delictis cum alijs quibusdam Maledictis qui alienam famam deputant
 solam. Reuocatus postea ille ad consuevas audita conuisione
 praedicta et approbata professus est coram omnibus se professorum et
 singulis, viris probis, honestis et bona fama agnoscere quotquot donec
 publicus in Collegiis Academicis: qua vero verba iniuriam in suis

litteris de quibusdam Seruis et Obsecrationibus, et nolle se de propositionibus
intelligi. quam Confessionem postulavi sibi non offerere nec impedimento
esse quominus apud fore Rectoribus Tribunal interitus privati quibusdam
Actionem Jurisdictionem tam pro ambitu ab his commisso quam de alijs
rebus Academiae reprehensione dignis. idque ei concessum est.

Q. lectus est libellus supplicis M. Petri Verrier censoris Galliarum
Nationis, postulantis inquiri pro facta ut vixit et articulo,
in Actibus fautoribus turbantibus quae Academiae praesentibus
Actibus facultatis duodecim, atque illius praesentibus tumultibus qui die
20. Junii missis in ipsa Natione Galliarum a Comitibus pro
ratoribus et introductoribus supposititibus quibusdam Academiae ad
fundum suffragium in Tribubus. Re ad amicum examinata
convenientius vixit et pro Actore publicus nomine publico
inquiri in Actore popularibus turbantibus et consociis istarum: et
propheta vixit quod D. Rector Syndici munus non vales exercere
ommodis dum Rectoratus geri, ei substitutus est D. Dancy,
vir vere Academicus, plenusque habens otij et temporis ad negotia
publica confandi quam alij, qui nomine Syndici agunt
substituti ad. Actore, negotiumque istud diligentem et accuratim
prosequatur.

B. verba sicut D. Rector de Laudatione Morangij pro D.
de L'oeuvre Gymnasiorum Harcurianum pronuntiata, et typis
mandata. de sumptibus funerariis, et honoraria eidem D.
de L'oeuvre repudendo. planis vixit quibus rei deliberationem
ad paterna Comitum remitti.

Die 27. octob. habita sunt apud Mascurinenses Comitibus censoria.
Imprimis ergo D. Rector de fide et diligentia censorum vixit quanta
esse debet pro maximis tempore quo facultas Actibus non exaratur
modo a superioribus facultatibus sed vixit oblitur ab eorum
Comitibus et ministris. exemplum propositum honorando Nationis, cum
vixit tamen ad praetorem Urbanum delatari quia ipse vixit est cum
exaratur, vixit tamen inquirendum Academia in Actore
et consociis fallari. at vixit quia forsitan nonnulli ad Tribunal
Rectorum vocati, parere nolent, aliud et aliud causant;

postulavit deliberari quo genere poena multandi sint, qui se sistere
 recusant, quique vocati non comparuerint. atque in Inquisitione ista
 commode fieri possit, placuisse nuper selectis proclarae facultatis
 substitutionem M. petri Daney viri plane et academici et omnium
 studiorum negotii virum, qui vicinias vires obviae Syndici,
 quandiu continget se Rectorem et Magistratus functionibus
 detineri: nunc etiam eundem substitutionem Nationum
 iudicio submittere. postremo accessit supplicium M. Joannem

+ fuisse quoque d. Rector pre
 me scribam recenseri pro
 uisus nomina qui ad tabulam
 Catalogos quos detulimus
 unum non detulimus.

Duman postulavit sibi indulgeti quod a se pertrahunt
 huius ob aditos decanos ab actu d. Rectoris, huius ob vadimonium
 discedat apud Rectorem a literis alio quam ad Tribunal
 Rectoris delatus, factumque istud sumus que ratione potui,
 excusavi. postquam autem de his capitibus deliberatum
 est in singulis donationibus, ita singulis preteritis
 procuratoris retulimus. Galliana quidem electum a se
 M. Joannem Hersene Gymnasium Grassinorum in Censorem.
 Picardica M. philbertus le Burgues professorum in Bellouano.
 Normanna M. le paron professorum in Montreuil.

Humana M. Mory p^{ro} professorum in Grassino.
 Unanimiter vero omnes decreverunt Inquirendum in etiam
 fallacia, ^{predicta} scelerisq; consors atque etiam in eos qui se odij inimicorum
 proclarae facultatis et minister prostant, et Nationi Gallianae
 omnia optulandum. ratum quoque habuimus esse voluimus et qui
 ad Rectorium tribunal ^{ut parat} vocati vadimonium non obierint aut ad
 quaerita respondere detrectaverint, ipso facto priventur omni
 sportula qualivis, omniq; suffragio tam activo quam passivo
 in proclara et huius facultate, et pro privatis habeantur.

Unanimiter etiam gratam ratamq; habuimus substitutionem
 M. petri Daney a b ampl. d. Rectoris et a selectis factam, qui
 Syndici vires obviae ad confirmandas cuiusmodi Inquisitiones
 Reliquos professorum qui non ^{satis} fiturum nec sententias causas habent,
 si intra Kalendas de omnibus nominis et stipulationem suorum non
 detulerint, omni quoque iure Academico, sportula et suffragio, imo
 a testimonio quocumque litterarum privatorum de facto esse voluimus.

M. Joanni Numan indulgentum, dum nequid simile potest in posterum
et ita in omnibus concessi Anselm. d. Rector, admissis ad
Sammartium novis Consoribus Comitia dimisi.

Die 5. Novemb. habitis in Coetavo Comitibus Ordinariis Deputatorum
Universitatis quibus cum d. Rectore et ornatissimis procuratoribus
interfuerunt selecti pro clare facultatis Artium, actus 1. de
reformatione predictae facultatis iniquata quidem sed interrupta
ob Indurias a vana subinde intercurrentia negotia. 2. de
negotio Domini de la fontaine quoad domum in fundo Clustelari
sitam de qua ante aliquot menses, rem ipsam a d. Rectoris
Supra. facultatem impeditam, licet ex Academiae Consilio,
patronum iudicio comprobatur. petis vero d. Rector an
plures contractus, et pariter emendatus ex iudicio predicto
legitimis causis a d. procuratoribus subsignari. 3. ex parte
viri d. Rector convulsos a se nupte d. Rector ad quendam
pari viam, sed nunc promotus. 4. operam omnem insuperatam
ad detegendas autem autem populares insignis illius fraudes
quae in electione Procuratorum Galliarum detecta sunt nonnullis
vires rem potuisse probari a confici, propheta quod nova tempe
lux affulget, nova quoque deteguntur conjurationes aduersus
facultatem Artium. 5. rogant quoque inquiri quae ratione
Minionis scolae quae in suburbis frequentes aduentus
coferri. 6. tres supplices accessione pro litteris Nominacionis,
M. Josephus Brontier pro Parisiensi in Artibus Chagisne,
Jo. Athenas Sarrionary et Joan. Hieronymus Carnotensis.
De quibus capitibus postquam mature deliberatum est, placuit
quoad 1. Cap. insisteri studiose et diligenter reformationi facultatis
Artium singulis hebdomadis, et indicta sunt Comitia proxima
ad Martiniandum. de 2. plerumque a d. procuratoribus
subsignari contractus Domini de la fontaine, ut par est, emendationis.
De 3. rogatus d. Rector, ut quantum potest diligentius adhiberet
ad detegendas Parisi Academiae turbationes. supplicii pro litteris
Nominacionis admitti. quoad alia capita, remissa in deliberatione
ad Martiniandum.

Die 11. quo B. Martino Serra ip. habita sunt extraordinaria
 Comitia Selectorum pro clava facultatis Artium, iuxta Conclusionem
 nuperis Comitibus factam. Imprimis actum de Reformatione, et
 plani Articuli Reformationis Regie relegere et ad singulos
 apponere si quid emendandum videbatur, addendum aut
 detrahendum. In octo autem primis nihil immutari plani.
 In nono, pro istis verbis, in quos fuit animadversum,
 reponi ista, post martialis abq. p. m. i. g. u. Gymnasium
 a professoris. delecti ista. ob id. De ultimo, visum est
 amplius debendum, item a supra 15. Appendicis. Undertim,
 relictis. In 12. pro istis verbis, ante et post Lyulas.
 reponi ^{debet} ista, Inter Lyulas. delecti ista. Reliqui
 scolastici hinc inde abulo amovantur. Et ad finem art
 addi. Idem observetur a ceteris qui in Quolibet Collegio
 pensionem accipiunt a scolasticis pro alimentis, et Gymnasium
 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. et 21. art. relecti et iam.

His actis exposui d. Rector quo pacto et. Bior Barral
 auribus Collegii ad tribunal Rectorum nuper vocatus ad publica
 dam omnium fidem, quomodo consensit esse dicebatur, multa hinc
 et contumeliose prohibita contra se Rectorum; item contra
 Bidellum a se missus ad dum defendam, cui interminatus est
 verbera; nunc modo minatus, sed dimissus ad ipsius adq.
 famulis Legati Sabaudi atq. podestati ipsius Bidellum
 mali sapere et tractare voluit. id vero sibi consilij datum,
 vocare predictum Bior ad procuratorem Urbanum et ad micromy
 privilegiorum Conservatorem, quo a frai securus Bidellus, et
 homini isti poena infligatur acrior, quam infligere posse
 Academia. Haec de re postquam mature deliberatum est a singulis,
 ita plani, in quoniam predictus Bior pro clava facultatis Artium
 Comitibus Consensit sententia lata ipso facto privatus est, in eis alijs
 qui legitime vocati Tribunal Rectorum non adierunt civitati
 testimonium prebentur, contumaciam suam patentes, atq.
 ideo iam non possum pro Academia sapere, aut ut

Academici iudicari, productus Bior non tantum nomine Rectoris, sed publicam
Substanti Syndici vocetur ad procuratorum Urbani, omniq[ue] via —
legitima et iuridica compellatur ad satisfaciendum d. Rectori,
procurantibus q[ue] Biallo iurisdictionem. Vita ad Rectoris consilij
actus.

Die ib. eiusdem mensis habitus sunt Comitia selectorum pro clau-
sura facultatis et tunc apud Ampl. d. Rectorum in Coletto ad agendum
de Reformatione et alijs negotijs Academicis. Imprimis autem d.
Rector negotijs exposuit Collegij Turonensis quod lustrare necesse sit
ob procuratorum Bursariorum, qui non modo primario suo periculum
suffragati sunt sed insuper tumultuosi admodum se habent a gressuum
ab aliquot diebus; quam in rem auditi sunt testes Domestici et Exteri.
Deinde verba facta sunt ab ipso d. Rectoris de Inquisitione facta in
Auctoritate popularisq[ue] turbarum civitatis, a curam maxime quo in
Natione Galliana exorta sunt nuper, n. m. p. 10. octob[ris] proxime
elapsi, cui ageretur de electione novi procuratoris. Longe porro qui
ad Tribunal Rectoris vocati sunt, plurimos comparuisse. nonnullos,
vix q[ui] o[mn]i[um] tres, nimirum et Henr. Philippum Bouvet, Franciscum Tuffen-
chagros in etribus et Bior Barralaurum Historiologum et Henr. Helio
pro Apparentibus vocatos non modo vadium obire detrectasse, sed
insuper die octava Junij mensis pro Actuarius publicis productis
Tuffen et Bior presentibus denunciare tanq[ua]m quibus aliorum non compa-
rentium nomine, non comparituros ob non servatas ab ipso Rectoris
formulas forentes, et mag[is] illos itenu[er]at Henr. Helio impresentiarum parere
iussor sub poena privatorum de facto incurritura, parere tamen voluisse,
duos alios, et Joannem Genevrii Barralaurum Historiologum et Joannem
Barthelemy Disipulum et Pauli Cohade in Philosophis apud Elissos, —
ex parte quidem Tribunal adesse atq[ue] ad quaerita respondisse, ex parte
vero destinasse frivolis etiam subterfugijs, nec oram illor[um] sub
poena privatorum interpretatos parere voluisse.

Et idem d. Rector proposuit opus pretium esse in iijere dam de saintot
qui videtur partem esse velle consistere ad usum Academiae in
petitione privilegij antiqui de advocaco[ne] ipsius Academiae ad Solenne
Redem. De hisce legibus ita plani debentur. Quoad
Instrucone Collegij Turon. plani primo quoq[ue] die commode
Collegij illud a d. Rectoris et ornatisimis procuratoribus lustrari,

herbasq[ue] illas de plano comp[er]i, pro sua prudentia et auctoritate. Quoad 2°
audito et in petro danieli Subdituto procuratori Gumbalis Universitatis eiusq[ue]
viri quoad for[ma] negotior[um] agunt[ur] in postulante viri v[er]a decretis die
27. Octob[ris] proximi elasti ab eadem proclara facultate solenne letum
prouti et h[ic]. Bonnet, Tassin et Biorst dammentis iniquum contumant[ur] et
p[er]iuri: predicti vero Gumbalis et Basile omni iure iniuri
facultatis tunc adeptis quib[us] adipiscendo privati d[omi]nabantur, plarum
unanimitate et nemine redemante prouti decretis 27. Octob[ris].
executioni demandari tunc contra eos qui v[er]umini non obubum,
quib[us] contra eos qui ex parte obubum et ex parte d[omi]nabantur, et
iuxta illud profatos Bonnet, Tassin et Biorst et item Gumbalis
et Barlier omnibus et singulis proclara facultatis quibus v[er]o
facto p[er]uato[rum] declarari, p[er]sententia executionis Curia
et diligenti p[er]fati Subdituti demandari. Et ita ab etiam d.
Rector conclusit p[er]sententia.

Quantum ad 3° plarum quoque adiri d[omi]n. de saintot adiri quoq[ue]
omn[em] Colbert it[er]um, rogatus q[uod] d. Danet, in cuius Curia Regius
adiri, cui rei Curia suscipere v[er]bi.

Postea actus de Reformatione, et d. Rector exposuit et se esse v[er]
circa etiam p[er]legendos nominentur v[er]i in sumationibus et p[er]silio, et
Disciplinam v[er]uati, qui quod sui muneris d[omi]n[um] et p[er]fessionis, exequantur
et articulos ad cui[us] rem p[er]fessionis examinem, quib[us] de iis, quod p[er]
videtur, ad comitia referantur.

Die 20. habitis Comitibus extraordinariis Selectorum proclara facultatis
Actus actusq[ue] sodulo de Reformatione et decretis imprimis u
Singuli Gymnasiarior[um] suos p[er]fessores in litteris humanioribus et
librorum p[er]fessione et metodo consulant, item et p[er]fessores in
p[er]fessionis, quid expediat ad donand[um] bene modo p[er]fessionis et
amundand[um] si quid p[er]fessionis videtur.

Certa Examina Candidatorum etiam plarum p[er]fessionis p[er]fessionis
itaque ante una tabella Rejectionis nota insignita. Suptia ad
reiciend[um] Candidat[um]. Unum p[er]fessionis a Corpore cuiuslib[et]
Reationis suan[um], et a procuratore, qui elauis habebit, ap[er]iri.
Exactissimum fin[em] de litteris humanioribus Examem p[er]fessionis qui p[er]fessionis
p[er]fessionis, et de p[er]fessionis similis p[er]fessionis qui in iis magis v[er]uati fin[em].
Examini v[er]bi et solummodo Candidator[um] uno die. et mense et Augusto
mane et s[er]u[er]o.

Die 24 lustratum est Collegium Turonense ab Ample. D. Rectore et
ornatissimis procuratoribus. auditi Gymnasiarum et Bursarum, testes
producti ex utroque Bursarum Turonensium et Berghelot-turbarum
scandalis autoribus commissi, visum tandem et selectis Interrogationibus
et responsis lata a D. Rectore sententia producti Turonensium et Berghelot
Bursarum Turbarum et scandalis committi Bursarum suarum fructibus
et involuntis ad tres menses privati; intra quos tenebuntur
primario suo satisfacere poenasque dare quas illi impibauerunt; si
deus sitibimus et iustis parere neglexerint, iam tum edita et variatio
Bursarum quibus potuerunt, et impetrabilitatem. atque ita ad Rectorem
pronuntiatum.

Die 3. Decemb. habitis Comitibus ordinariis in collegio apud Ample
D. Rectorem, quibus interfuerunt cum ipso ornatissimi procuratorum
et selecti facultatis etiam. 1. supplicarum pro Curia Dominorum Mel.
Jo. des moulin Clericus Parisiensis, Francisque Jacob per Sagunus,
Jacobus Boissac et Ambrosius. Agidius Cousin et Brinotus Barthe. Hub.
Guell. Le Melon per Constantum. Carolus Fortin Constant. Petrus
Enjournaux per Abbatem. Jo. Claudius de la Poysse de Vertre
Lugdunensis.

2. actum de estimatione Exapodarium seu perticarum agri Antistolam
iuxta castra D. Coiffier in prato Academici siti, quantum singulis
procurator Urbanus 22 libris estimavit, prope quodam. placuit
meliore quam fieri poterit, conditione rem transigi, nec litet reteri.

3. de sumptibus a prorege jurato factis in rem funerariam depresti
Mourangis et quos placuit a D. Martier et Le Barbier notari et
estimari.

4. expositum a D. Rectore, nondum a duobus per D. professoribus et Mel.
Rouzel et Eugenio Sariffentus, nec Catalogus duorum discipulorum traditum
pro sumptibus proherito. placuit editi nomine Rectoris et parum intra
octo dies, seu minus multam latere, quae decretis continetur.

5. D. Dardel Quistor curiam Academici iussu solvere stipendia et
sportulas quae Officiariis debentur. sed casuante ipso pro Indemnitate
a Nationibus traditam non ^{satis cautum} videtur, propterea quod ad
tempus futurum extendi non possit, deliberatione in eorum sabita
placuit Indemnitate ad omne tempus futurum tradi, ut magis esse et
fuisse iustitiam Nationum declarandi; de cetero res proximis Comitibus
Nationes ipsas consuetum in.

24

Die 6ta decemb. habitis Selectorum Comitibus actum, de reformatione
2. de libello supplicis et. petri Poerus Hiberni auctoris de expulsi-
o consorcio Germanico Nationis triplerey ob causas. 1. quod
Nationi ipsi ~~est~~ congregatio fuisset angust ob, impere prolati-
tudine orbis, quod Comitibus ipsius essent hominum factiosissimi,
ob quam causam exclusus sit ad sex menses. 2. ob perulatum
sibi obiectum. 3. ob falsum seu plagium similiter reprobratum
auctoris porro se restitutum in Integrum procuratore et. Edwardo
Omolo, postulantis tamen hanc restitutionem contra quam
a nonnullis insurgitur, confirmari. 3. de alio libello
supplicis porrecto ab eodem M. poerus postulante sibi aditum
patere ad Quatuorviratum in Electione futuri Rectoris, et
poter antiquiori, et quod alij qui seruis possem consideres
tiroriniis non conferbini. Auditis ipse et. poerus, item
et M. Joannes le Merrier Gymnasiarum Maronianus, auditus
etiam et. patricius Hibernian Barral. Quod dixi Quatuor-
viratum iuxta Statuta Nationis Germanice longum usum
pertinere huc vices ad Tribum Insularium, et in illa Tribu ad
et. petrum poerus, deinde ad et. Joan. Numan. Ipse
quoque Numan annuentibus alijs contribulibus Insularibus
concessi, et M. Jacobus Kearney proxima via Quatuorvir-
atatur et confirmetur, extra tamen prejudicium Juri predicto
Tribus Insularium et Seniorum circa Tiroriniis, et pro bono
pari. Quibus auditis, habitis matura deliberatione ita
placuit Unanimiter, et M. petrus poerus Nationi suo satisfacere,
veniam petas, pecuniam, si quavis debere compulsetur, reddat et
constituat, nec plagij deinceps potest pro bono pari hauratur.
Quatuorviratus ad Electionem Rectoriam pro Jure et extra prejudicium
Juri alieni ad et. Jacobus ^{Kearney} pertinens, quam primum vobis ad stabilitudinem
inter proles Nationis constantissima parus, Tiroriniis quod Jurisiorum
fuit omnium castrensium fons huius et origo, clarius determinetur ab et. Mpl.
D. Rectore et Deputatis facultatis obtingit, notisq. finibus et Legibus
circumscribatur, ut ita conclusum

Die 10. habita sum in Choletwo Comitri selectorum seu Deputatorum
facultatis Artium, ad quos Ampl. Rector vobis fieri de turbi illi
quo in Natione Galliana existat sum die 10 Octob. proxime
elapsi. ad quas et similes quo frequentibz amicum in Artium facultat,
comprobandas dixi de ex decreto eiusdem prioritate Artium facultati
plurimos audisse Textus vobz iniuriam commisisse ad recognitionem
veritatis detectionemq; Autonomi et popularium: iam vobz quodam
opis facto, deliberandum esse et iudicandum, et ipsi facultati
optata tandem quies et bonis omnibus provida securitas agatur.
Tum M. Petrus Danel substitutus seu vices gerens promotorij
Gembalis universitati retulit que tunc contenta in Actis Inquisitionis
facta in Autonomi et facultatis turbarum, tunc veluti Ordines seu
Classes distinctis formis eiusmodi. In prima constituitur et. paulus
Cofade p[ro]f[ess]or in physica et Petrus dela Martinere,
p[ro]f[ess]or Lugdunensis, Juris Canonici Scholas frequentantes, vobz
Autonomi primarios sibi videri affectum isdemmodi turbarum
In altera et. M. pin, Sampson et Bonnyaud conf[ess]os, Adiu-
tores et Ministros. In tertia M. Riret, perizon et Troussillon,
omnes illos quidem Barralaunders Louvins advocatos in eod[em]
et. Nicolai Calongne in Bellouari die nona Octobris, quo
postmodum mane ad eligendum Nationis Gallianae promotorij
magis probo istum votaz sua et suffragia conferem. Haec
inter tunc ob adiungit absentem diu, tunc et plures et Deputatos
commodius adesse possem, remissa est deliberatio ad diem
postmodum. Postmodum ego lectis Actis quo in summario
Inquisitionis continentur, re reiq; circumstantiis p[ro] d.
Rectoris fusa expositis et explicatis, audito protato Cohade qui
et gratia audiri postulabat, audito quoque prodito substituto,
omnibus demiq; mature diuq; propensis et consideratis ita tandem
derochu[m] et pluri; quoad primam quidem Classes, quoniam
et. Pauli Cohade et Petri dela Martinere causa affinitate
habet maximam et vniuersionem cum causa Caythii pseudo Durban
seu Bralay apud Castelletum pendente, atq; ex auditione testium
et Commissionis Reorum grauiorem inde leuiorem contingit
infligendam esse p[ro]p[ri]am, proditorum Cofade et dela
Martinere causa iudicio superuolens, donec fuerit

1672

illa que apud proproctorem Urbanum Jandey, Inditatz; Innoce^m ordo^m usque
 Cohade Comitiss omnibus facultatib^{us} etatib^{us} q^{ue} Nationib^{us} Galliarum
 absterere. Quoad 2^{am} Classam quae Innoce^m continet, pin, Tumpary
 et Bonnyaud omnium pene ~~antiquorum~~ ^{apud} ~~antiquorum~~ ^{antiquorum} hujus^{modi}
 Adjutorib^{us} et Ministros atq^{ue} ambitus matris ^{Solidos} Antiqui facti tantummodo
 conuictos, placuit illos ad quinque annos ^{completos} ~~completos~~ ^{et} ~~et~~ ^{inter} ~~inter~~ ^{excludi}
 ab omnibus Comitiss et sua Nationis q^{ue} etatib^{us} facultatib^{us} omib^{us}
 suffragio tunc actiuo quam passiuo priuari. tertio demique Classis
 Magist^{ri} Trouxillon, Giret et perigon Conuictas ad conditum
 Cubiculum de Calongne in Bellouaro inuitatos ibiq^{ue} pernoctasse
 conuictos quo parationib^{us} egerent ad rem pro agendum, ad annuq^{ue} omni
 pariter suffragio omnib^{us} q^{ue} Comitiss priuari a die significata
 presentis sententia. Et ita ab Amyliss^{is} or. Rector conclusus extitit,
 demandataq^{ue} est M. petro Daney subdituto predicto sententia
 executio. Scribendo affuerunt M. petrus de Lenglez Rector,
 M. M. de Nully, Sanson et Louys pirardus, Romanus q^{ue}
 Germania Nationis procuratorib^{us}. Doye, Martur et le Memer
 Gymnasiaris, Touraine, le Barbier et Noel emeriti p^{ro}
 professorib^{us}. Simon et Hiffonac Barralaurei Jurisq^{ue}, prefatus
 M. petrus Daney subditutus procuratorib^{us} generalib^{us} visitatis
 q^{ue} omnia

Die 14 Decemb. habitis Comitiss supplicatorijs, in^o angulo p^{ro}hibitis
 supplicarunt pro litteris Nominatib^{us} M. M. Caroly le Comte p^{ro} D^{omi}
 Tullensis, Joan. Crutez p^{ro} D^{omi} siluanecten. francisus le feure Cleric^{us}
 Lexouous, Jacobus Gouper p^{ro} Ebourens, q^{ue} admissi sunt. Itum deinde
 in Comitium ubi ampl. or. Rector dicere aggressus ad p^{ro}curas
 Academijs, pauca tamen, non ferentes p^{ro}curas et stomachi dissoluta
 habitudine, a Magist^{ri} Morel, Italley et puxlon interurbatis
 est interdicens obloquib^{us} contra fas et deonem, contraq^{ue} loni
 sanctitatem: itaq^{ue} ipse. Rector dictum a mag^{ist} petijs, notaq^{ue} processit
 ad supplicandum usq^{ue} p^{ro} D^{omi}. Derant, p^{ro}curatorib^{us} et alijs
 Academijs n^{on} p^{ro}curas Comitibus v^{er}bu^{er}unt, v^{er}bum cum aliquandiu
 subditiss^{is} in Basilica Masquinarsus, ita se stomachi cogitudine et
 prava affectione debilitatus sensu, et in sacrum d^{omi} d^{omi} coactus
 p^{ro}curis. Nolentibus vero decanis progredi, quippe cum arbitrantibus anq^{ue}
 simulantibus sibi illud, ager et prope spiritus exaltans, ne causa humilib^{us}

26.
Conclusiones Vniuersi Studij parisiensis.
Anno. 1673.

Anno d. 1663. die 3. Ian. habita sunt in Scholetoo —
Comitia Selectorum proclamo facultatis Artium, ad quos d.
Rector verba fecit. de ijs quo attentata sunt hactenus —
a facultatibus Theologiae, Secretorum et Medicinae contra
auctoritatem dignitatemq; Rectorum et contra iura antiqua facultatis
Artium. Et quoad hoc placuit unanimiter consuli temporis, donec —
impleretur mensura apparatus quã via in contra productas
facultatis procedendum. Interea vero ad occurrendum Nouitatibus —
quas introducere conantur, atque facultati Artium ius suum et
quale ab omni auro habuit ageretur integrumq; seruetur, —
unanimes omnium consensu decretum est, interdictum ne vllus
Rector deinceps vllum admittat libellum supplicem ad superiores
facultatis seu ad Tribunal Academicum de rebus ad ipsam
Artium facultatem spectantibus, nisi si quae sine lege scripto;
ne vni Syndicus vllas Conclusiones apponat negotijs et facultatibus —
non consentientibus. Sed et Rector et Syndicus negotia discrepantia
et diuidant, atq; ea quae ad vniuersam Academiam pertinent, —
ad Tribunal Academicum, hoc est ad Rectorem, Decanos et promota-
torum, quae vero ad facultatem Artium spectant, ad Tribunal
ipsius facultatis antiquum et perpetuum, hoc est ad Rectorem, promota-
torum et Selectos seu Deputatos remittant. Quod se indubie fieri
et commodè placuit interruptam aliquandiu ordinari consuetudinem
singulisq; diebus Sabbati non impeditis Tribunal istud facultatis
Artium celebrari, quod olim in hebdomada celebrabatur.

Q. de insolenti facto est. Antoni Tamponney Baccalarij Theologiae —
qui contra ius omne et Gentium et Civile extorrit et manibus Affertorij —
Sive Bidelli Rectorij Antiquissimi seu Originali scriptis Sententia aduersus
ipsum Tamponney et alios populares solenniter latus. Et quoad hoc

Planu unanimite predicto Tamponney diei dicit proxima Sabbati.

3. actum de dictionario nouo, quod M. petrus Dancy in usum
sueuissimi Dolpini composuit, quod q' intra paucos dies in lures publicas
editurus est. exponit vero D. Rector postulare predictum D. Dancy
ab etatuis facultate Conclusionem solennem, qua licet ipsi literarum
constet dictionarium istud usui Academiae consecrare; significatur
publicis fuisse istud ab Academia comprobatum. Et quoad istud nptm,
quoniam de comprobatione agitur, planu pro elector ante recogniti-
onem examinari, quam fieri Conclusio vultis honorificis.

4. actum de Laudatione Morangij quam M. Iacobus de Louure
Gymnasiae Harrurianae recitauit in publicis feris, de sumptibus
in eam rem factis. planu vero predicto Laudatori summam
attribui tentantur libellarum & orario Academiae Honorarij
loco, nullatenus autem Typograggi impensis Academiae grauari.

5. exponit D. Rector quoad sumptus & oratio Academiae suppedi-
tandis postulare D. Darolo eiusdem Quodam ab etatuis facultate
sibi promitti Damni infecti, seu securitatis nouam Indemnitatum
procurari in futurum. Qua de re postquam mature delibatum est,
conformiter et iuxta id quod ab omnibus Nationibus die nona Maij
1672. decretum est & conclusus, planu eidem D. Darolo Indemni-
tatis praestari pro omnibus impensis Inaequalibus or. Morangij i itaq
et pro summa tentantur libellarum quo deuita q' M. Iacobus de
Louure Gymnasiae Harruriano pro Honorario recitatu &
prolixo mandato Laudationis eiusdem Morangij: ac proinde pro
Honorario Officiarium vniuersitatis ardenis pro ceteris omnibus
impensis quae deueniunt in postibus in Comitibus pro vltis rebus
vniuersitatis. Et ita ad D. Rectorem conclusus.

Die 7. habitis in Coletuo Comitibus Ordinariis vrsitatis suppe-
rarum pro litteris nominationis M. M. Michael le Blond Ebroicis.
Joan. fordini Acolyxus Moldensis. Joan. Cheroumer degressus
Cewitij Andoy.

Die 8. in sedolis praedicta Nationis receptus et franciscus Brisson
Cuius parisi in minorum Aporitorum sexbidellus sub voluntariis
abdicationem Renati de la Salle illius officij postquam vltimi.

Die 14 in Choletwo habitis Selectorum facultatis Artium Comitijs
 actum potissimum de Dictionario nouo M. petri Danet, quod ille
 se pollicetur emendatum iuxta Consilium Iudicum & peritorum
 & expitorum. atque idcirco nominati viri isti qui illud examinauerunt
 & Galliana Natione M. Courtin & Quaton. Epirardina
 M. Fauernier & Margueriti. & Normanna M. Pierre
 & Lair. & Germanica M. Merier & Morry. rogatiq
 ut eam rem absq; mora insumbere. postea relecti dum nonnulli
 Articuli iam ante dispositi circa Examen Candidatorum Artium
 & probati.

Die Martis 17. Vocatis in aedes Choletwas Decanis
 Superiorum facultatum, quibus hesternam die significatus
 fuit Senatusconsultum referente D. de Palluaud latum die 7.
 huius mensis, expressit D. Rector opera pretium esse videre
 quid fieri expediat ad extinguendum Sogisma quo iam diu
 laborat Academia paremque reuocandam, qua malo quodam homo
 impellente expulsa fuit. planum vero omnibus parere
 Senatusconsulto, primo quoque die quem indices D. Rector
 Artium & Nominationis, scribam Duboulay suo munere fungi,
 litteras quaslibet expedire, et omnium etiam qui tempore Sogismatis
 supplicarunt seu apud D. Rectorem, seu eo absentia apud
 Decanos absq; discrimine pro bono parisi. planum quoque quandiu
 D. Rector Rectoratum gerat, cum si ipse Syndicus, non alium ab
 eo Syndici munere fungi; ut et alias idem obseruatum, si ardeat
 nominandi substituti necessitas occurrerit, ex tempore
 nominatum iri. Audiendis rationibus Quodstois coram Arduis
 diei dicti vsq; Carlo Magnalioni. Et ipse Quodstois improvisa
 rum Exemplaria suarum rationum distribuit. Scribendo affuerunt
 D. Rector, Dd. Monel, Guyard, Deloy, Monreau, Darle
 Quodstois & scriba Senatusconsulti de quo supra hinc est
 cuiusmodi.

Extrait des Regns de parlement.

Entre les Doyens et Docteurs des trois facultés supérieures
de Théologie, Droit Canon & Médecine de l'Université de Paris,
Demandeur en regns du 14 May dernier d'une part, et le Recteur
de ladite Université tant pour luy que pour les Procureurs des
quatre Nations de France prindre Normand & Allemagne,
fondés en ladite Université Défendeur. Et entre Mr André
Chevillier Docteur, J. Masson, Jean pin Liventier &
Kool. Jean Genobrier, Jacques Olivier Barone, ^{Remond}
Barceliers en Théologie, Henry du Bois & B. f. Vintay M^r
& Actz de ladite Université de Paris Demandeur en regns du jour
14 May dernier & les Doyens & Docteurs des trois facultés
supérieures, & les Recteurs & Procureurs des quatre Nations
de ladite Université Défend^r d'autre, Veu par la Cour
les Regns & demandes. Celle des Doyens & Docteurs des trois
facultés supérieures, auquell attendu q^e la Charge de Mr Pierre
de Lenglet & dignité de Recteur estoit expirée le 24 Mars
dernier, & qu'il n'avoit esté fait aucune Election, & qu'il n'estoit
faictz au^r Lenglet de se dire Recteur & d'en faire les fonctions,
& atoutz Officiers & d'appoints de l'Université de le reconnaître pour
tel & de luy obeir en cette qualité, il fut ordonné qu'il seroit
invoicement procédé à nouvelle Election d'un Recteur suivant
l'usage de ladite Université & les formes prescrites par les Statutz
Arrrests & Reglemens de ladite Université, si mieux elle n'auroit pour obvier
aux difficultés que pourroient naistre les brigues fomentées par
les de Lenglet & le sieur Laage du Boulay, nommé d'office quelque
personne de probité reconnue & d'un esprit verté & la parité & au
bien commun de ladite Université ainsi qu'il a esté pratiqué par
la Cour en pareilles occurrences & encore depuis peu à l'égard
de l'Université de Reims. La Regns des Chevillier & Conjon
du jour 14 May dernier auquell attendu qu'il ny avoit approuvé
d'un accord entre les appoints de ladite Université, il fut

28

ordonne' que l'on enrossamment provide a l'expedition de lettres
de M^{rs} et Arts et de nomination et autres affaires de l'Université
suivant a au desir des Concordats et Reglemens de l'Université
a l'égard de la l'œuvre par telles personnes et pour tunc de l'œuvre
par la l'œuvre nigebou a propos. Despeses des Doyens et Docteurs
des trois facultes contre la demande des Chevalliers et Conson.
Dres de Mr Nicolas Guespes procureur des Recteurs
de l'Université et procureur des quatre Nations. Repliques
des Chevalliers et Conson. Arrest d'Appointe' a mettre
pardevant M. Denis de Palluau Con^{se} en la Cour en la l'œuvre
donne' a l'Audiance sur les Requestes le premier Aoust dernier
productions des Doyens et Docteurs des trois facultes supérieures
et des Chevalliers et Conson. Et Requeste d'employ pour offrir
les lettres et productions des Lengles ap^{tes} Recteur et pour
quatre Nations du 1. septemb. dernier, contenant leurs conclusions
savoir a l'égard des Lengles q^{es} Acte leur fut donne' de ja
de l'œuvre que l'on voit tout port de faire assemblee par l'œuvre
a l'œuvre d'un nouveau Recteur si la l'œuvre le vingti a propos
le 10. Octob. aux protestations de se pourvoir contre l'œuvre
du 1. Aoust dernier et chefs qui leur font prejudice et aux
procureur des Nations. Et a l'égard des Recteurs et procureur
des Nations, qu'Acte leur fut donne' de l'œuvre d'apporter
leurs clefs toutes fois et quantes et sceulle du grand sceau et
apporter aussi par les Doyens leurs clefs. Requestes des Doyens et
docteurs des trois facultes et des Chevalliers et Conson
employes pour responses conclusions du procureur general du
Roy. Ouy le rapport des Chevalliers. Tous Consideré
la Cour faisant droit sur la Requeste des Doyens et Docteurs des trois
facultes supérieures ordonne que dans le mois de Mars prochain sera
faite election d'un Recteur en la maniere accoustumee en l'œuvre
de Mr Nicolas Roujault Con^{se} en la l'œuvre a del^{es} de substituts
du procureur general du Roy. Et ayans regard a la Requeste

Le Chevalier et Consort, ordonne q' pour sceller leurs lettres si faire
se doit, ensemble toutes autres expéditions suiettes a vostre scellé du grand
Sceau de l'Université, les Recteurs, Doyens des facultés supérieures et
procureurs de Nation s'assembleront en la manière accoustumée tous
les mois et plus souvent si besoin est pour tirer le grand Sceau du Coffre
ou se est a l'y remettre après que les expéditions auront esté scellées
faict dépenses aux du Boulay de sa scellé du petit Sceau aujour-
d'hui qui donne vostre scellé du grand Sceau a jans q' son
assistance et fonction puisse estre tirée a consequence ny luy donne
autre et plus grand droit ala charge de greffier que celui qu'il y
peut avoir eu y devant et ala charge de faire par luy valider dans
six mois les procès qu'il a pendans en la Cour pour raison de r'sion
leur temps passé s'iba pourveu sur la r'sion afin de remettre
ala charge de greffier. fait en parlement le 7. Jan. 1673.
sig. de ib.

Et quia ultima predicti sc^{ri} verba pertinet ad litem in summa
pendentem apud D. Roujaulet, mihi q' scriba iniungitur utrum
diximi orem intra sex menses, declaravi de. Detanis me illi
Instrumento seu actis publicis denunciasse nisi pre me more aut
allatum esse aut allatum in quominus primo quoq' die iudicatur, nisi
quidquam ab anno productum aut promotum utriusq', nec a me produc-
tum quidquam, quod causas iudicio moris injure possit aut debere.
atq' ut omnem a me suspicionem amovam more et impedimentis
affivendi, calumniaq' amovam malevolomus postulavi et D. Rector
Detanis et procuratoribus atq' is utriusq' quorum interest comitatus adun
D. Roujaulet rogatq' litem illam quo sunt est in statu cognoscere,
ad sumam referre et dividere. quod postulatum mihi omnibus placuit,
et ita se facturos polliciti sum.

De de 21 habitis selectorum facultatis Artium in Collegio Comitis
D. Rector exposuit litem quo interdicti inter Provisionem et Cappellani
Collegij Jurisiam, in eo positam, quod provisioner adigere voluerit Cappellani
preter quoddam supernumerarias facere, et revenue amoveri.

materiam, an partitio quam exquisito contentu fecerunt Collegii Canonici
prebendarum aliorumq' Beneficiorum ad totum Collegium seu Capitulum
ante publicum, Officium possit Juri Graduatorum. Unum enim ex
illis, nomine Carpentier, cui duo ^{omnino} tantummodo Beneficia, quorum
unum est producta Curia, in partem Obvencum ad presentandam,
contendere de lege communi & scripta immunitate ab onere Graduatorum
cum duorum tantummodo patronus sui & presentator Beneficiorum. qua-
ratio si valeret futurum ut deinceps omnis intercludatur Graduatij
aditus ad prebendas & Beneficia Capitulorum: itaq' controuersiam
istam non esse priuata sed publicam & communem. his ita expositis
dicta sunt sententia unanimiter formata. placere causam istam supra
litamq' intentari nomine publico hoc est nomine vniuersitatis, ut pote
quo ad omnes Academici proutq' publici: nequid vero perretur in
forma, consulendos patronos atq' ex eorum consilio providendum.

Actum de sacris Inequialibus anniis Secretarij Siquierij, vtrumq'
relebrandum die eligendo. rogatus d. Monse Hologerio facultatis Decanus
Herodes adire defuncti deq' die commodo cum ijs conuenerit.

Die 30. m. Laurentius Martin recepit in vniuersam ordinariam
pro oppido de Conde in bria dioc. suessionensis Petrus Joanel
manentem in predicto oppido de Conde, iuxta Contractum cum
eo initum apud Des. Jean & vniuersi Notarios Regios.

Die 1. febr. habitis hora 2^a pomeridiana in Colletuo Comitum
Deputatorum vniuersitatis, quibus interfuerunt D. Odroni & Procura-
torum cum Assistentis expone d. Rector cum ante pluris dies presentum
sibi libellum supplicis a Pniano & Bursarij Collegij Siquieris, qui
iuxta Conclusionem eiusdem vniuersitatis factam an. 1668. post
solennem praedicti Collegij lustrationem postulane sibi praescribi
leges & Statuta hinc temporibus accommodata tum ad rem
Studiorum tum ad interiorum Collegij administrationem, ut eo pacto
hinc occurratur quas a nonnullis cartantur, & studia, studiorum
ratio, si quid in ijs perretur, reformetur, aufidaturq' omni occasio
maleuolis detrahendi de se famag' sua & decolligij inuicem

39

Supplicibus vero non potuisse ius dei hactenus nec studiorum rationem
prescribi propter varia negotia quae Academiae distribuuntur: sunt
ergo opere pretium esse deliberare quid facturi opus. plerumque diem
dei supplicibus Sabbati proximum, quae die quarta quinquagesima
et vicesima examinis praedicti Collegii statuti, iuxta quodlibet
vivendi morem pro cursu studiorum et conuivendi ratione
leges praescribantur.

2. Idem or. Rector exponit porrectum sibi alicui libellum
supplicem a M. Jacobo de L'oeuvre Gymnasiarum Haruriano
exoptulante se a M. Roma Fortin Collegii Praesore indicta
causa dejectum de primatu et ita dejectum ut ne sex quidem
horum spatium sibi relinquitur ad colligenda verba: nempe
sibi denuntiatum fore virile octava matutina, et
Maidiana praedictum Praesorem conuictoris ad publicum
preces conuocatos ab omni erga Gymnasiarum olim suum
obedientia absolutos palam declarasse et absoluisse. ubi ubi
vixit libellum a praedicto de L'oeuvre porrectum fuisse,
idem destinato Tribunali Academiae, legitimo et necessario
Curiam parlamentarem adesse Interdictumque obtinuisse quo
Controversia ista ad illam transferatur adempta cuius alij
Iudicij eiusdem conditione. istud veri si feratur impune,
licet privato cuique ad Curiam recte provocare, futurum
ut de nulla controversia quantumvis scolastica fieri possit
deinceps ab Academia Iudicium: quod quidem ut omnino
Statuta Regia Aditi, et senatus consuetudo conuellerent, iuxta
quae ab omni anno consuevit Curia controversias quummodi
scolasticas, ad se si forte deferantur, ad ipsam Universitatem
examinandas et dijudicandas remittere. His ita repositis quia
visa est res ista gravissimi momenti, plerumque ante omnia libellum
praedictum, et quod dicitur latum Interdictum, intra diem
Sabbati examinare ut ipse probo examinis rejicerentur
mature examinis consideratis de bonae Academiae quod regere
videtur.

die q̄ habitis in collegio comitis ordinariis deputatum unitate
quibus cum ampl. d. Rectoris interfectum serui facultatum
Theologiae, Iuris Canonici & Medicinae; Item presentium quatuor
Nationum Franciae, Picardiae, Normanniae & Germaniae,
supplicarunt pro litteris nominationis Mel. Gabriele des
Auzieres per petragoricenses, Joannes Groucy Ambianensis,
franciscus dentin Ambian. Alexander Verrea Parisinus,
Jo. Clodouus Ransiau Parisinus, Edmundus Douguet Montargis
frat. Auger per Remping.

Perinde M. Jacobus de L'oeuvre Gymnasiarum
nitit se presentem contra Mel. Romam fortin eiusdem Collegii
promissorem et Joannem le francois in eodem p̄s̄o presentem
iure et legitime vocatos. Quibus non comparentibus petiis sibi
lucrum non aditi ab iis vadimonij adiudicari. Quam in rem
habitis deliberationibus placuit unanimiter eisdem de
L'oeuvre comparenti presentium suum et Auger dan: pro luro-
vuo non aditi ab aduersis partibus vadimonij, attentā rei-
qualitate quo moram non patitur, eidem licere manus
exercere Gymnasiarum, donec auditis partibus asti-
visum fuerit. Et ita a d. Rectoris conclusum.

Idem de L'oeuvre Gymnasiarum porrecto sup̄lii libello
queritur et factam sibi a quodam Praeceptore domestico regis
Sacerdote, nom̄ le maistre iniuriam publicam ob retentum a se
Discipulum ipsius in Collegio eo quod a sacro matutino absentis.
portam Collegii semotis Janitoribus, ab ipso reclusam et apertam
factam et in exeundi discipulo potestatem. Nihil eo contentum,
— praedictum le maistre a ula ubi solum conuenerunt Conuictorum, mandatum publicum
arcepti manu furculam se vim sup̄lii illatum; usum partibus
atribus et Sacerdote minus dignis petiis proinde sibi inq̄ dit.
Acertius postea M. petrus le maistre parbyhi Praeceptor in videret
Collegio, et inq̄ in Artibus supra expostulatione praedicti Gymna-
siarum, dixit se pro more Praeceptorum concessa Discipulo

21.
 Modula ferre excedi potestatem ad iniungendum annuendum,
 eo vero a D. Gymnasiarum exire prohibito, cum eodem deservit
 de cubiculo, ad dum super eum predicto Gymnasiarum
 ageret, discipulum arrepta occasione aperta portae exisse,
 sed illum comitatum a cum eo reversum. cetera quo obiecta
 sunt, negavit; ut ut si tamen, Academia iudicio se se
 plane submissis legibus panturum profertur, quam illa dicitur,
 Tum ambobus auditis et interrogatis, alteroq; alteri commissio
 ne iurium istud diuturnius sic in scandalum et detrimentum
 Collegij, et quoniam predictus le maître presentibus Academicis
 presentibus satisfieri publicis Gymnasiarum, paratus etiam
 satisfacere ubiunque libuerit, sibiq; si quid aut quid quid
 petatur, ignoti et condonari potestatem, plane professionem
 istam iugentem, submissionemq; publicam pro omni moda
 alia satisfactione, ipso etiam annuente Gymnasiarum,
 haberi. et ita conclusum.

3. auditi Gymnasiarum et Bursarij Collegij sagensis postulantes
 sibi leges prescribi iuxta libellum supplicis factumq; ab universitate
 Conclusionem, secundum quas conuenire possint in studiorum cursu
 confire. Nominati sunt Dd. Guyan et Morier qui in iudicio
 Collegij examinem et libellum a Supplicibus porrectum discutiant
 et examinent et discussis ad Comitatum deputatorum referant
 4. Urgenda liti que apud Curiam pendet Cognitore D. le Bouc
 profecti Dd. Halley et du Boulay. Rei quoque papyraria
 Cura commissa est D. Doyis Oxoni famulij Juri Canonico
 5. Inunctum quoddam certam Academiae in ante finem quinq;
 mensis parata habere et habere exemplaria rationum accipi
 et impendi anni.
 6. die Martij sexta quinq; unanimitate electa et designata
 muniendis magno summo oratorum litteris.

Die sexta mensis eiusdem Natio Galliarum apud Marburgenses
 congregata contulit officium Magni Nunciij Coniugitensis honoris
 vero premissa morisse eius parij. varans pre obitu Mauricij
 Blouyn, hystorij Guell. Marise et Jo. Baptiste monji Anly parij.

Die 11. eiusdem mensis habitis in Holocho Selectorum facultatis Arminii
Comitibus actum 1. de dictionario A. Petri Durai: auditus fuit cum ij viris
quibus commissa fuit cura examinandi suas singulis Litturas. et
una fuit omnium relatio, Opus quidem istud bonum et utile plurimum
esse posse, veruntamen quo nunc est in statu, non posse nec debere
prodire in publicum aut nomine civitatis aut cuiusvis approbatione,
deputare enim erratis omnis generis, quo nisi accuratè et exactè
emendentur, librum eiusmodi indignum reddunt approbatione Academica.
Et deinde relationem istam, conclusum unanimiter non posse nec
debere cum approbatione producta in lucem prodire.

2. exposuit d. Rector optata pretium esse statueret ne idem opus ab
vulgo Academico prodire in vulgus, quod non ante fuit a censoribus
ad sanam rem nominandis examinatum et discussum. quo de negotio
postquam fuit mature deliberatum, planius opera publica distinguere,
quorum leuia sunt nonnulla, cuiusmodi sunt Epigrammata, program-
mata, Flores et alia quaedam subitanea. Alia graviori momenti,
qualia sunt poemata, orationes, Libri seu volumina ad usum
aut scolarium Academicarum aut Universitatis. quoad censori-
um constituendos operibus eiusmodi, planius differri ad proxima
Comitia deliberationem, intra quod tempus singuli mature
cogitabunt de censoribus istis eligendis, de quo salario istis attribuendo
aut non attribuendo; item et quae opera eorum examini et censuram
subijci debent.

3. idem d. Rector exposuit Decanos superiorum facultatum
velle videri consuetudinem introducere aduocatum suum
Adjunctorem ad Comitia Deputatum Universitatis; postulavitque
deliberari, an si praedicti Decani ita facere peregrine, Nationum
quoque Procuratorum suos sibi Comites adiungam in posticum, quorum
ordine sedere debeant tum procuratorum praedicti quam Adjuncti.
super ea re postquam mature deliberatum est, ita tandem unanimiter
placuit, ut Nationum Procuratorum, quo modo quaque ratione se-
gerent Decani, pariter segerant; et quem ordinem in se habendo
habebunt Decani, quemque suos Adjuncti dederint, eundem et habitum
procuratorum suisque pariter eundem curandam, videri tamen
convenientius et singulis Procuratorum suos sibi proxime Comitibus
adiungam, quo consilium ab istis facilius habere possunt.

Die 18. eiusdem mensis habita sunt in Epoleto Comitibus selectorum
 facultatis Artium, ibique actum imprimis de Electionibus Rectoris,
 Electionumque ratione, e quibus, ut ante expositum est, conseruntur
 omnes fere dissensiones et discordia: quibus malis nimis frequentibus
 necesse est remedium aliquod opportunum affere, ut proclara
 Artium facultati pristina sua dignitas restitatur. In iam con-
 lecti sunt Artium ultimas Reformationis, item et alij auctoritate
 Senatus comprobati an. 1524 in quibus agitur de qualitatibus Rectoris,
 Procuratorum, Intrantium, imo et eorum qui eligere debent
 Intrantium. Quo de negotio postquam mature deliberatum est, Imprimis
 placuit unanimiter neminem admissum in postea ad suffragia
 tum actiua quam passiuam, qui non habet et habitare solvat
 Parisijs. Deinde maiori parti placuit neminem ad vlla officia
 Rectoris, Procuratoris et aliorum officiorum promoueri qui non
 manna in aliquo Collegio vniuersitatis. porremo nullus admitti
 ad electionem Intrantium qui aut in aliquo Collegio aut extra
 pomerium non manna.

Deinde Sr. Rector proposuit varia remedia contra ambitum
 Rectoris dignitatis, quorum inter cetera, vnum omnibus placuit,
 scilicet, ut Selecti Nationum matutinis horis eius diei quo habetur
 tur Comitibus, in vnam mittant singulis tabellas trium virorum
 quos habita ratione presentis temporis ad gerendum Rectoratum
 magis idoneos cognouissent nominibus notatus. Quibus tabellis
 recensitis, eorum quorum qui plura suffragia habent, nomina
 conscribantur in vna tabella seu tribus, rursusque in vnam
 recondantur, quo et Electoribus seu Intrantibus eandem
 subeuntibus tradetur in manus: illi vero e tribus vnum quem
 voluerint, in Rectorem renunciant. hoc pacto neminem deinceps
 futurum Rectorem qui non sit gratis amptus Nationibus,
 futurus quoque Electoribus ab omni opprobrio vitioque Electionis
 immunus. Cum Selectorum vero seu Deputatorum a numeris
 et qualitate, consulendas esse Nationes, illis vero praesertim
 inculcandum ne quis eligere velit qui Rectoris non sit
 cum procuratoribus.

Die martis 21. in San-Genouatiana eode celebrata Infusio a solenni
sacro iuxta persoluta petro Lallemantio eiusdem Domus et Vniuersi-
tatis Cancellario, etio Rectorio, de tota Academia, maximo orbe
de facultate Artium meritissimo: ad quam solennitatem Inuitati
pridie fuebant pro duos ex eodem conuente Canonici DD. —
Rector et procurator, pro sedibus vero exiguas Gymnasiorum
Magistri, et alij Academiae proventus. D. Rector intubisse non
potuit, morbo quippe propositus: intubebunt DD. procurator, qui
Magistrali veste non toga purpurea induti, praesentibus q. maioribus
et parantibus aut virgulis ex Aula deducti sunt in Basilicam,
Romae, cuius dextrum latus superius occuparunt necesse Rectoris
varia cathedra. sinistrum proancellarius a q. Examinator
purpurati, post quos sedebat D. Guisquand Regis Domus Nauarra
Gubernator, antiquus Proancellarius; ego vero scriba in dextro
latere post DD. procurator. peracto sacro ipse DD. pro-
curator praesentibus ut supra bid. illis in Aulam ingressi sumus
sequentibus a tergo proancellario, Examinatoribus u. multis
alijs Magistris.

+ Eodem die et. Laurentius Darlin recepit petrum surjant in
Munis ordinarius de vitis le francois, u. stephanus le Bidguc
Munis de st. dixeris diol Cataland. iuxta contractus initos apud
Bullange u. sonus Notarii Regis 3. Aug. 1672 u. 11. Feb. 1673.

Die 24 habita sum in Colecto Comitio deputatorum Vniuersitatis ad
deliberandum super quodam programma Edicti seu Diplomati Regis
nomen prolaesente, quo contra statuta saluberrima facultatis
Medicinae videtur institui erigij d. sola quaedam noua Doctorum
Medicinae in Horto Regio suburbano, usque attribuitur —
prima anatomicae seu dissectionis cadaveris; quod omnino eubti art
56. statutorum praedictae facultatis, quo disertel cauetur, et
Cadavera primum Ordinarij d. solo Lectonibus conrodantur
qui ex publico differenda sequuntur; deinde Regis Medicinae
professionibus et postulae itaque saluberrima facultatis Decorum
auxiliu et fauorem aduoc. intercessionem et adiunctionem

universitatis ad hanc causam quae communis esse videtur; si quidem ³¹
nobile membrum ipsius universitatis auellere intuentur Horkhij.
In hanc rem auditi DD. Gensior et Marquisaux patronis,
maturus dising negotio, placuit ex eorum consilio ad
prae dictam causam accedere, imprimis vero intermittere ne
Diploma eiusmodi Actis furio inscribatur, libellumque
nomine publico porrigere, ne quidquam intubini innoctur,
utque Statuta facultatis Medicinae auctoritate Regia
confecta in Actis Curio Inscripta, surta testa sicutur.
et ita ab Ampl. D. Rectore conclusum.

2. placuit accedere ad causam Gymnasiariorum et sociorum
Collegij Cardinalitij contra Redemptoris Regionum Vectigalium
in consilio per potant priuato ex liberis eorum feudis praestationem
exigere contendente iniecta manu Regia.

3. ad postulationem ex Jacobi de L'oeuvre Gymnasiariorum
Harcouriani, iniunctum est nisi scriba et Actaquardam
Instrumenta in Regestis publici contracta expedire, quibus
vri potu adiutoris promissorem eiusdem Collegij a quo se
primariatu dejectum quibitur.

Quod ab. habita sunt in Coetuo Contra delectorum
facultatis etatium. Et in ijs actum 1. de modo contribuendi
pro singulis Nationes ad impensas communes, siquidem
illo nullum subire corarium commune. Et placuit pro singulorum
Nationum Quastion a singulis Actium Candidatis etatium
exigi tres libellas per nomine, numerum Candidatorum et
Regeste scribo recensent. Maxime cum provincia ratio a
facultatis, deorubint longae maiorem pecunia summam a fust
Barralaunis exigere ad praeruationem libri quam Actium facultatis
intentarum.

2. Actum de censoribus Opium quae prodibunt in lucem; quod
negotium ante agitur, nemijum fuba ad alia Comitia. re
igitur mature examinata plerum paria, puta Epigrammata Horkhij
a programmata a Gymnasiariorum examinari, eorumque ab illis reddi
rationem. Maiora vero ab Autoribus pmi quae typis mandari possunt

ad d. Rectorem d. p. deinde vero convocatis Comitibus et reposita
ex consilio ad deliberatione Selectorum nominatum in Sendorum
Censores, qui ex examine, alios aut alios pro qualitate operum
ad q. gratis in alijs talano.

+ Die 27. receptus est Simon fleuret a procuratore Nat. Gall
Causa diuisionis Nuntius iuxta contractum cum eo in sorio le Roy
initum apud de St. Joan die 19. Junij mensis n. anni.

Die 28. apertus est demore rotulus Nominatum

+ Die 3. Martij Natio Germanica apud Marquenses hora septima
matutina congregata Nuntium magnum recepit Stephanum
leueit Cuiem parisiensem pro Episcopate a Diocesi Cas. Martij
in Hibernia, quod offerunt varabae p. obitus Antonij d. y
Martini.

Die 4. habitis in Coletwa deputatorum Vniuersitatis Comitibus quibus
cum d. Rectore interfuerunt omnes Decani et procuratorum et officiarum,
1. Supplices pro litteris Nominatum admissi M. M. petrus
Homer subdiaconus Suesionensis, petrus Antonius de Monneville
Clericus Carnotensis, Jo. Sendorum subdiaconus Rotomagus.
Maximianus Gardier Remensis, Carolus de Strazy Autisiodor.
Claudius Burquet Ambianus. francis. Humes p. Lugdun.
Carolus Lanne Ambianus. Charas Antonius de Brijay
Carnotensis, petrus fran. Hon parisiensis Barralanus H. vel francis
Mascurany p. Lugdun. Licentiatum Theologus, Radulphus abot
Clericus Carnotensis Barral H. vel. Carolus an. vel. Rotomagus.

2. iniunctum Quastioni orarij Academijs Rationum duarum exempla
na tradere deputatis intra diem martij 8. Martij, ut ipsi discussis
sequenti die martij post audiantur accepta et expressa v. n. n.
rationum.

3. placuit impensas pro Marquenses in exequiis sacro digniorij
Cancellarij factas recensere i. cui cura commissa d. Huley
a Durlo Nationis Gall. Procurator.

34

Actum de Collegio Saguntensi de q̄ libello supplicis portato Juno
ab Episcopo Saguntensi, quo contendit Rectori Universitatis non
competere predicti Collegij nec aliorum lustrationem, nec possessionem
quidquam statueri de controversiis inter Burgenses ortis q̄ ad
disciplinam scolasticam pertinentibus. Acto vero producto
libello factaq̄ s. Rectori vidimonij denunciatione plani unanimi-
ter litem istam sustineri, Collegium Saguntense primo quoq̄ die
lustrari, et quod ibi statuendum videbitur, ad proxima
Comitia referri.

reparatur de natalis
et iurandi

5. Cum ante aliquot dies fuis̄ quidam qui nomine dñi prodece
notuit, denunciasset d. Rectori Universitatem defendari iuribus
suis ob contractus venditiones q̄ et commutationis simulatas
expressisset, et pollicitus esset se iura illa satta tecta redditurus,
si vellet Universitas deum parisi de media parte summa
quam curaturus esset restituere, hanc pacto se immunes facturum
Universitatem a quibuscumq̄ impensis in prosecutionem eiusmodi
rei faciendis, plani conditionem accipere mediamq̄
summa partem quam curabit ille restituere, considerare, et ita
conclusum.

6. Quia d. Sourcet Baral. Hic plurima habet Acta et
Instrumenta publica ex Tabulario Academico, nec ex soepius
lites rogatus et interpellatus, voluit restituere, plani ex
Consilio contra eum agere; et si ita videtur, manum
Regiam affoni curare ubi expedire compulerit, in sum
rem procuratori parisi. libellum promittere.

Die 7. habitis apud Matunenses Extraordinarijs Comitibus
et Nationum proclara facultatis Artium Viri clarissimi
Philbertus Testelle p̄br. Canonicus San-Genouesianus
litteras exhibuit presentationis ad cancellarium eiusdem
Domus, Universitatis parisi. a facultate Artium, vacantes pre-
sbitum M. petri Lallemandi, viri vere Academici, idem
ultimi et immediati possessoris parisi. Quibus quidem litteris
lectis dimissisq̄ Nationibus ad deliberandum, Singula presbit
procuratoris restituere, placere predicti Testelle presentationem

ad Cancellarium San-Geneufianum, eumq' ad Sacramentum admittentem
qui quidem Testellus illis iuramenta solita praestitit, admonitus
prout ut procuratorum suorum curis sistere se proximis Comitibus
eiusdem proclara facultatis Artium, quò iuramenta quoque pro-
more praestitit quo vno Lallemantio non praestitit. Et ita conclusum
praedictus vobis Testellus eloyanti laudatione defuncti Lallemantii
praestitit gratias vobis amplissimas. quo facto discessit tales
vobis subvni illi per me capidita littera.

Vniuersis presentes litteras inspecturis Rector et proclara
Artium facultas florentissimi Studij Parisiensis salm in dno.
Notum facimus quod cum anno d. 1673. die 7. mensis Martij
quatuor Nationes Vniuersitatis Parisiensis apud FF. Maruincensy
solemniter conuocata fuissent et congregata super receptione noui
Cancellarij San-Geneufiani ad iuramenta praestari solita, comparum
ibidem venerabilis et Religiosus vir p'libertus Testelle p'br
eiusdemq' Monasterij Canonius et expositiu quod Reuendus in-
quido pater d. Franciscus Blancart Abbas praedicti Monasterij
San-Geneufiani Cancellariam eiusdem liberam nunt et varantem
pub obitum m. petri Lallemantij Canonij et dum in humanis
ageret, eiusdem domus Cancellarij sibi contulit et donauit prout
in litteris eiusdem R' di patris ac d. Francisci Blancart Abbatis
continetur, Ampliss. de Rectori et praedictariis q' Nationum
Procuratoribus directis et pub eum exhibitis. Quamobrem humiliter
Supplicam eidem d. Rectori, Procuratoribus et Vniuersitati
se ut dignarentur ad iuramenta pro nouo Cancellarij
praestari solita admittere. Qua quidem supplicatione facta, lectis
quoque litteris collationis Cancellariae praedictae maturaq'
deliberatione per singulas Nationes supra praemissis, et moris ut
praefabita ipsa Artium facultas atq' adeo tota Vniuersitas
eundem d. p'libertum Testelle vltro Cancellarij accepit et
ad iuramenta per Cancellarij San-Geneufianum praestari
solita admisit, et ita per d. Rectorem conclusum. Qua

35.

Conclusiones facta predictis d. Philiberto Tiffelleto iuramenta
solita in manibus d. Rectoris predicti Datum apud Massum.
Sub sigillo magno predictae facultatis d. 20 et anno predicti.

Die 15. redditus a Quattore avarij Academici rationibus
arrestis et expensa pecuniae publicae et communis, cui negotio
confirmando interfuerunt suprb. facultatis Decani et quatuor
Nationum procuratores cum Avinctis, ipsi dd. procuratores
interrogare dicebunt et reuera interrogabunt ne predicti
Quattor ullam deinceps soluae pensionem annuam ex redditu
communis prati pleniorum professoribus facultatis Iurij
Canonici et Medicinae absq. Sceda et Mandato d. Rectoris iuxta
Conclusiones q. Nationum anno 1651. in eam rem factas,
sub poena amissionis seu raturae privatae ab ipso Quattore
firmata, quinij sua intercessionis a me lectum petidum.

Die 18. habitis in Colectivo deputatores facultatis Artium
Comitibus frequentibus actum 1. de intercessionis a dd. procura
toribus facta nuper ne Quattor avarij Academici pensiones
annuam facultatum et Iurij Medicinae professoribus persoluan
nisi exhibitâ d. Rectoris Scedula et Mandato expresso: atq.
illa non modo confirmata, sed insuper summi negotio prosecu
do unanimi omnium procerum consensu profectus et
Franciscus le Barbier emeritus Philosophiae professor in
Marsiano, eius iunctum ut curent conditiones omnes quae
Conclusionibus ab Artium facultate factis mente etug. an. 1651.
apposita sunt, ad amissim observant, vetetiq. auct. apud Quam
vetari officium dicitur Quattor quidquam soluae nisi adimpleti
illis conditionibus.

2. plarum supplicationes soluae et Electionem Rectoriam differri
et rejici post pascha ob affectam iamdum d. Rectoris valetudinem
3. contra Capitulum Ecclesiae Cathedralis Cabilonensis quod Graduato
rum privilegia infringit et pro posse abolet, plarum proinde iurata
patronorum Academicorum consilium.

+ cum d. procuratore
Francisco

4. de negotio Cancellarij San-Genouffiani qui detrectare videtur sistere
suum procuratorem ut apud facultatem Artium et in manibus D.
Rectoris solita prodes iuramenta, plerumque consuetudini insidit, qua
institutum est, ut in verba D. Rectoris iures praesente Artium
facultate.

5. dispungendis et examinandis impensis a Salario patroni
Academici apud Sacrum Regis Consilium delectus D. Mercuri
Gymnasiarum Marisprunij mag. D. Guyare Doctore Theologo.

6. plerumque quoque ad delectum Automm et Opusculomm in singulis
Classibus Humaniorum litterarum prolegandomm nominare Rectorem
singulomm Collationum, qui facto delectu rem deinde referant
ad Comitiam Selectomm.

DIE 21. habita sunt Comitiam extraordinaria selectomm seu
deputatorum vniuersitatis ^{in quibus} ad deliberandum de pluribus capitibus.

1. de re Sabitonensi quam urgeri cupit Rex D. Episcopus ad tuitionem
privilegiorum et Graduatorum vniuersitatis contra Capitulum Ecclesie
vniuersitatis Cathedralis, quod ea abolere intendit. plerumque vero in eam
rem consuli patronos Academici pro DD. Haley et du Boulay.

2. expressit D. Rector editam ab eodem Regium diploma datum apud
San-Germainum in laya mense Ianuario an. 1672 quo iuxta aliud
diploma Regium datum 16. Sept. an. 1673. conceditur a Scholaribus et
prophibitis Hibernis maxime vero a Legemiam oriundis, ut possint prius
Alumnas et donationes accipere, eorumque sex Hospitiis in Star
Collegij excipiendis a Scholaribus Hibernis coemere. Editum quoque
senatusconsultum die 16. Julij an. 1672 latinum, quo mandatur et
praecepitur ut priusquam Actis Curiae inscribatur praedictum diploma,
a Rectore vniuersitatis communicetur, daturum deinde super commodo
aut incommodo consilium. Igitur lecto priore diplomate an. 1673.

Decreto vniuersitatis 20. Junij an. 1674 lecto pariter diplomate
Ludouic Magni nunc regnantis dato mense Ianuario anni supradicti
1672 quod est eiusmodi

Louis par la grace de Dieu Roy de France et de
Navarre et de Guyennois et de Guiennois. Le feu Roy Mre

36.

Seigneur et pere que dieu absolu, ayant par sa bonte inclinè a la Remon-
drance qu'aucuns pauvres pleins d'Estudes Hibernois réfugiés en nostre
ville de Paris luy firent en l'année 1623. arriuer pour arriuer leur
Estudes et luy pleus, attendu qu'ils n'auoient moyen de viure sans
aumosnes, leur permettre d'accepter les donations qui leur pourroient
estre faites, et leur en fut expedier des lettres le 16. d'octobre
de la mesme année, et attachez sous le Contrescel de nostre Chancelier
depuis lequel temps sixtains establis en Communauté en y renouuant
leur salut en consolation, Nous auoient aujourdhuy fais supplier
tres humblement sur les offres qu'on particulier leur fait de
contribuer mille livres a l'achat d'une maison pour leur seruir de
College et d'Hospice, spécialement a ceux de la Nation de Lagenie
au pais d'Irlande, de leur vouloir suiuant l'intention de nostre
feu Seigneur et pere arriuer les mesmes grans et nos lettres sur
necessaires. pour ces causes iointes les considerations qui sont enuoyez
aux lettres et de plus bien informez de la bonne conduite et vie
exemplaire des Exposans, de l'avis de N^r Conseil approuuant un
si utile et louable dessein nous auons attendu qu'ils piugent
y adoscher charitez pouruoir a leur dotation, d'abondance promis et
octroyez par nos presentes signez de N^r main, permettons et octroyons
de recevoir les dons et aumosnes qui leur ont esté ou pourroient
y auoir esté faits par telles personnes que a soi affin de
leur aider a viure et s'entretenir dans leurs Estudes et fonctions
a la gloire de dieu, mesmes d'acquiescer la mesme maison pour leur
demeure et seruir de College et Hospice a leurs Compatriotes
du pais de Lagenie, laquelle maison comme a dieu dédié nous
auons amortie et amortissons par nos presentes a la charge qu'ils
fourniront et donneront a dieu des prières pour la prospérité de nous
et de nos royaumes. Si donnons en mandement a Nos Amour et feux
Conseillers les gens tenans N^r Cour de Parlement et Chambre des Comptes a
Paris, Huisiers, Procureurs et Greffiers leurs lieutenans et autres de France

preuost d'ung lieu ou soit lieutenant & autres des Justices & Officiers
qu'il appartient, & sans en dire soy, que ces pntes n'y fassent inyece
de l'air contentu iours & nours les exposant plainement & visiblement
faisant tous troubles & empeschemens au contraire. Car tel est N.
plaisir. Et affin q' n'ouy fosse ferme & stable a toujours, Noy y
auoy fait mettre nostre scel. Donne' a St. Germain en laye au
mois de Januier l'an de grace 1672 et de N. Roynes le 29. signe
Louys. Et plus bas par le Roy Colbert

Lecto similiter senatus Parisiensis Decreto, quod tale est
Veu par la Cour les lettres patentes du Roy donnees a St. Germain en
laye au mois de Januier d'icel' an confirmatiues d'autres lettres accordees
aux pbrs & Ecoles Irlandois ceffroy en att'ville de Paris par
lesquelles il leur est permis en attendant que les pmisses pouruoir a leur
dotation et receuoir les dons et aumosnes qui leur ont est' & pouruoir
estre faites pour aide a leur nourriture & instruction, ainsi que ce est
au long porte' par les lettres ala Cour addressees, Reqs. a fin
d'enregistrer d'iceles lettres, Conclusions du procureur Genl. du
Roy. Qui le rapport de M. Pierre de Brillac Con. Jout
Consider' La Cour auant proceder au Registre d'iceles
lettres ordonne qu'elles se uoyent communiques au Recteur de l'Universite'
de Paris pour y donner son consentement ou autrement y dire son bon
ou mal, rapporte' & communiqué au procureur Genl. du Roy estre
ordonne' & de raison. fait en parlement le 6. Juillet 1672.

Viso etiam in lecto libello supplicis Magistrorum Davidis O.
Multhail praefecti seu Moderatoris et Tuentij patris Doctery
procuratoris praedictae communitatis pbrorum Hibernorum parisi
commorantium, postulantijs et supplicantijs super diplomate
Regio Consilium secretumq' universitatis Curia patris, sibi q'
quod postulans indulgeti, Omnibus deniq' accurat' diligentib' q'
attentis et examinatis concordibus omnium et singulorum
Decanorum Theologiae, Juris Canonici et Medicinae facultatum
et procuratorum quatuor Nationum praerelatae facultatis
Actibus sententijs arantij ita tandem a d. Rectore pronuntiatur

non obstat Universitatem quominus Scholasticis et scholasticis Hibernis
gaudere liceat gratiis et beneficiis in diplomate Regio contentis nomine
societatis seu Communitatis non Collegij noui, atque ea lege ne frequentius
alias scholas quam Academias linguisq[ue] subinde Academicis, et
iuxta Indicti sui rationem ac prius propositus, Studiorum
Philosofia et Theologia citra fraudem peracto cursu in patriam
reuerſi teneantur ad Religionis Catholicæ, Apostolicæ et
Romane sustentationem et propagationem. Aut si quempiam
illorum ad publice docendum assumi contigerit, non liceat
ad muneri præstare nisi in Collegijs Academicis. At ne
in his occasio protuberæ protextæque Parisijs diutius commorandi
aut diuagandi, si cui post præfinitum Studiorum tempus
aut citra professionem litterarum publicam in hac urbe
commorari contenderint, in iuribus omnibus Academicis,
Muneribus et priuilegijs ardeantur.

3. actum de supplicationibus solemnibus singulorum trimestriis,
quas propter infirmam et Rectoris valetudinem diffini placuit post
paschalia. Et ita discessum.

Die 8. Aprilis habitis in Coetibus Comitibus Ordinarijs Deputatorum
Universitatis, quibus interfuerunt cum Angl. et Rectore facultatum
Supplicum Decani et Procuratoris Nationum, actum 1. de negotio
Germanicæ Nationis, quod inter M. Michaelem Monis et Petrum Loery
Hibernos interrodie circa munus Procuratorum eiusdem Nationis;
intercedente prædicto poenit, ne scilicet procurator ipse Monis
eo quod licet electus a pluribus non confitisset, circuminim iuxta
Conclusiones et leges prædictæ Nationis. Contendentes ex aduerso
M. Monis de ab Insularibus quorum viris erant electum legitime
in procuratorem Ananims eorundem consensu ex æstis duobus, Hispanar
et Numan, ut ex Instrumento patebat pre M. Nic. Louys
immediatus procuratorem confitisset; expostulantibus male seruanti
ab ipso poenit, nec scire quid vellet sum ab eo nisi sibi fuerit

Significatum, nec libellus velus communicatus, nec vadimonium denunciatus.
placuit donec res liquet amplius, antiquum procuratorem qui decessit
eo munere immediate, gerere Magistratum interim, admoneri q[ue] partis
in Instrumenta comparem et sibi iniuriam committent

2. lectus libellus supplicis M. petri Robin in Cardinalateo Quinta
Classis professoris adiutus Ch. philippum Pouret Gymnasiarq[ue]
expostulantis sibi significatam ab ipso missionem a Classe proximis
Remigialibus post sex annorum professionem, et imminente septennij
confessione, quod unum est premium Regentium in eiusmodi Collegio
ubi pauci sunt admodum scolasticis et mensis portio nulla. Quia
vero predictus Gymnasiarq[ue] vadimonium non obis, placuit ei
diem itibum dicit.

B. lectus libellus supplicis petri le flauie Bursari Collegii
Cameracensis vulgo trium Episcoporum aduersus Gymnasiarq[ue],
quod contra Statuta vniuersitatis vxoratos patatur inhabitare in
predicto Collegio et mulierulas suspitione non cauent. placuit
Collegium adiri per M. Guyare a M. drier cum scriba, ut ver-
tutitas agnoscatur.

4. actum de quodam libello D. le hagueur apud Sacrum Regij
Consilium Patroni salarij et impensarum ab ipso factarum
rationes continente. placuit iuxta id quod in libello continetur
centum viginti libellas ex arario vniuersitatis predictae.
le hagueur protolui.

5. postulauit D. Rector non imputari sibi ad culpam quod solennij
supplicationes diducterit tandem infirmus ad surditatem, neque
res adire obire potuit, ~~et~~ ~~sed~~ autem omnem a se amoniam
offensionem, intra paucos dies effecturus se dixit, ut si non possit
res ipse obire, successor proxime deligendus allas obire.

Venim auditis precibus D. Denonnyu Procuratorum pollicitus est
tandem etiam cum vita disimmine supplicaturus aut apud S.
Cosmam aut apud Marcurinifet.

6. visum est omnibus non esse aduocandum D. Aruignauy Curia
Consiliarius ad praesentia Comitum Rectorum, paroadum

47 1673

impetris quae videntur fore inutiles. Unanimiter quoque placuit 38
privilegia universitatis colligi magis quam ritissimè fieri poterit,
hujus mandari. Et ita conclusum

+ Eadem die Petrus Charvonn Cuius Briensis receptus in Ducatum
Ordinarius de Bre Comte Robert a Ch. Laurentio Darlin
Nat Gall. procuratoris iuxta contractus in hunc apud Des
Jean et sonis die ultima Martij proxime elapsi.

Die 12 Aprilis habita sunt extraordinaria Comitia selectorum
facultatis Artium ad agendum de tribus Capitibus. Imprimis
Amp. d. Rector verba fecit de supplicationibus Academicis quas
ob infirmam valetudinem obire didicisti factenus; ad eas verbo
solenniter celebrandas delogisse diem veneris proximam.

2. de Electione futuri Rectoris, de qua nuper etiam cum deputatis
Universitatis egerat. Unum verbo sibi superesse scrupulum ob appositam
Cura decreto conditionem de presentia d. Rougnault eiusdem
Senatoris. Visum quippe praedictis deputatis unanimiter non esse
adnotandum: at rei momento maturius disusso et cogitato situm,
quod ad Artium facultatem maxime pretium, neque qui eligeretur
Rector, non satis forti ditans aridum, indeque illi occasione
arripiant et pretextum mouenda litis, sibi videri adendum
ipsum d. Rougnault atque cum eo agendum de die qua ipse magis
commoda videbitur, ut interesse possit.

3. M. Michael nomen prius professor in Grassiano a Constantissi-
ma Nationis Germanorum procurator electus postulavit sibi
visi diti adversus Ch. Puerus eiusdem Nationis Insularum, qui
nuper apud Deputatos Universitatis videri voluit intentare litem
de munere procuratorio, non confitti tironum praxite; tametsi
nec libellum actum ante significasset nec diem dixeret; atque ad
amovendum cuiusmodi praxitem qui sine factenus in praedicta
Natione fore omnino turbamus, Tironum illud totum deantibus
certa lege certisq; finibus circumscribi praxe a selectis

proclara facultatis Artium decretum est solennibus Comitibus die
9. Decemb. proxime elapsi habitis, quibus ipse Poerus et alij Seniores
Insularum intererant. Porroque nomine videri tibi illos licere, ut Instru-
menta si qua habent, probent et autentici ipsi commentarios apud
D. Rectorem deponant, ut mature discussione et deliberatione prefata
Tironium illud fatale certo tempore definiatur.
De his Capitibus deliberatum est per modo. Imprimis plarum diej
veneris a D. Rectore designatis obeundis supplicationibus Academicis
plarum quoque adiri D. Rougault rogari qd ut diem commodum
assignare veli quã possit interire electioni Rectoris. postremo
visa est M. Miraculis Monis iure postulatio ex iuxta eam
plarum vuditionum denuntiari M. petro poerus et senioribus
Hibernis ut intra octo dies acta et Instrumenta sua probent,
eag cum Authentis seu Originalibus apud Ampl'o. Rectorem
deponant, quibus examinatis Tironium certo tempore definiatur
a selectis proclara facultatis Artium, ad quos ex decreto 5.
Decemb. proxime elapsi, id negotij omnino pertinet; si parere
notuini Adag proficere distulerint, extra illa prout equum
melius videbitur, ne discordijs intestinis et similibus in Artibus
facultat^{amplius,} pateat locum, octo dierum elapso tempore iudicetur. Et
ita a D. Rectore conclusum.

Die 14 habita sunt Comitibus supplicatorijs apud Maturinenses
quibus interire non potui D. Rector, propter infirmam
valetudinem. Quis vobis vices supplens M. Nicol. Lairi ante
annos tres Rectorate profundus. Qui postquam in angulo confusa
facto cum DD. procuratoribus supplices admissi ad litteras
Nominatioms M. petrum de l'Escole pbrm Parisiensem
auctorem scol. Carol. Moslin Clericum Rotomag. Nicol. le
Bonis pbrm Rotomag. Nicol. le feron Cleric. Silvanest. Nicol.
Bertin, Petrus Reverend pensinus Bar. N. Nicolau, Huet san. Quintiniam
Guill. Lur pbr. Canon.
in Comitium profectus est, uti pauca profari voluit de causa
assumpta propter Rectoris DD. de rami facultatum Theologiae,
Iuris Canonici et Medicinae habito consilio inter sese, lectos

Vid. Arg. deat Grem.
ad an. 1624 17. Oct.
pro nat Galle decumbent
Rectori uniuersitatis
Arts de Regio. Rectori

Quodam, ut aubam Statuto an. 1584 quo cauetur, ut si Rector
aut qui ante eum Rectoratu profuerit, est, valetudini aut alia causa
debitus Comitibus supplicatoris adire non possit, illorum vires Decanus
facultatis Theologicae supplicat, petitione illud executioni demandari,
si quidem proditus D. Lair non est ultimus eorum qui ante
D. Rectorem Rectoratu profuerit sunt. Opponentibus vero Artibus
nisi tale visum unquam aut auditum, et si quod est eiusmodi
Statutum, intelligi debere non de immediato Rectore, sed de
quouis alio qui Rectoratum aliquando gesserit. Seruato tamen
inter ceteros Rectoris ordine, tandem proditus D. Decanus attribuit
distinctis suffragiis professi sunt non se videri schismatis
in turbamur autem nec morari supplicationem, intermissione
tamen facta, ne tolerantia ista sua possit aliquando verti
in praeiudicium iuris suam facultatem: cuius quidem Intercessio
nis actum a me scriba dari potestularum; Comitatumque
amplissimum ad atheniensem S. Cosmae et Damiani
potenti sunt. Ex aduerso facultas Artium representata
procuratore Gallicanae Nationis Concordia causa frequentem
quoque Comitatum pollenta et nulla habita ratione intercessio
nis facta a tribus alijs facultatibus. Et ita pacifice
processum; obijt proditus D. Lair omnia Rectoris munera

+ M. Anton. Gely pro

Die 21. habita sunt in Coletao extraordinaria comitia
Deputatorum uniuersitatis in quibus actum 1. de controversia
intercedente inter Gymnasiorum Cardinalium et M. petrum
Robin in eodem Collegio Quinta Classis profectus a praesentem
sed quoniam proditus Gymnasiorum vadimonium non obijt,
placuit eidem diei diu proximum Luna praesentem, in
comparum dicitur sistere prout ex Statutis Academiae tenetur.

2. M. petrus poerus Hibionus petijt controversiam quam habet
cum M. Michele Monis, si quoderns Comitibus non iudicetur, alia
die a Deputatis uniuersitatis iudicari. placuit ad hunc
Conclusionem die 8. Aprilij facta.

3. dicitur D. Rector se purgatum velle apud omnes quod Electio
Successoris Rectoris facta non fuit suo tempore ob valetudinem,
aut non fuit nunc, siquidem fuit non posse alio consensu
in presentia D. Rouquault a suprema Ecclia delegati etc.
7. Januarii proxime elapsi lato. aditum ipsum iam plures,
diem ab ipso pendere, quem vero indicium Rectorium futurum.
Qua de re postquam diu deliberatum est tandem ad. Deum dixerunt
id negotij incumbere facultati Artium, facturam illam quod e-
re sua videtur esse, facultatis autem suas futuras similiter
quod ipsis expedire videtur.

Die 24 habitis in Choleto extraordinarijs Comitibus deputatorum
Universitatis, actum 1. de negotio intercedente inter Gymnasticam
et professorem Cardinalium quoad missionem a classe signipratam
professori. auditis autem partibus et ipso Gymnasticam retro
adveniente Tribunal Academicum, et sibi tam secundum formulam
quam secundum rem ipsam iudicatur, postquam mature delibe-
tum est, attentata rei gravitate in qua agitur de sustinenda
aut circumscribenda Gymnasticam potestate circa Missionem
Regentium a suis Classibus seu ex causa seu extra causam,
quorum tempore etiam ante ~~in~~ ^{an} ~~de~~ ^{supprimenda} ~~de~~ ^{conditione et professione} ~~de~~ ^{qua} ~~extra~~
alinde videri de subleuanda Regentium professorum
speciem Septimum conferendi soepe oneri est in pluribus Collegijs;
et quia ex federe quod fuit Universitas, lex quadam Generalis
in disciplina promulganda incumbere, quam non videtur ipsa
se posse facile statuisse Universitas, planius rem istam ad
Curiam remitti, ut pro sua singulari prudentia et autoritate,
quod equius melius esse videbitur, ipsa constituat atque deteminet.
et ita a D. Rectore conclusum.

2. auditus est. petrus poerus Herbicus de suo negotio cum M.
Micaele nonny circa munus procuratorum Nationis Germanorum.
Et quia iussu Acta et Instrumenta legitima producere nondum satis-
fieri, planius eidem edicto peremptorio iniungi, ut penitus cui-
diratur, Autotypas ipsas apud Scribam deponat; et ad revocanda

M. petrum robin. 26

et in agnoscendo - 26

40
de ijs Acta seu Exscripta M. Miraelem Alorij prouocari, ut
vobis Monis vicissim quas vobis Acta de scribi curet, similiterq[ue]
cum producto poemis apud scribam recognoscas et cum
Archetypis conferas.

Die 27. lustratum est Collegium trium Episcoporum seu Cameracensium
a do. Guyard et Mercur me scriba presente et in audientia
sacra consensum, ubi, aduocatis Gymnasiorum et Burianis auditus
primus petrus le flame Burianus eiusdem Collegij qui tria aut quatuor
capita seu accusationis seu conuersionis proposuit. quibus auditus
visum est non oportere ad Comitia deputatorum conuocari.

Die 29. eiusdem mensis habitis in egleto selectorum facultatis
Actibus Comitibus actum est praesertim de definiendo Hibernorum
Tirocinio, iuxta id quod die 5. Octobr. proximo classis et 12. huius
mensis Aprilis a selectis eiusdem facultatis sanctum est.
Imprimis ergo Ampl. D. Rector Quodtionem Quodtionisq[ue] nodos
explicauit prout sibi constare dicitur ex Actis et Instrumentis
nec non et ipsis Archetypis quo palam probuit, ut quaevis
rationibus a M. Monis et Poemis de Munere Procuratorio Nationis
Germaniae contenditibus prolatis et productis utrinq[ue] ex aduerso.
placuit deinde eadem Acta et instrumenta legi, rationes examinari,
Conclusiones et Statuta producta Nationis recognosci nec non et

+ quae expirationem
Statuti appellatur

notas marginales a M. Guill. Fraser, ut videtur, appositas ad
Conclusionem seu Statutum an. 1622. quae tirocinium triennio
definitur; item et aliam Conclusionem Alexandro pendente procuratore
factam 17. Nouemb. 1622. qua praedictis anni 1622 confirmatur
et Statuti nomine appellatur. ad sui executionem eiusdem Statuti
in electionibus plurimorum Magistorum ad Munera publica
eiusdem Nationis post triennij tirocinium, quae ad an. 1637.
quo primum videtur mota fuisse Quodtio de regimine seniorum
ad Munera ante quoscunq[ue] Juniores etiam tirocinio definita.

Quibus visis, lectis et auditis tandem postquam de re mature
diligenter deliberatum est unanimiter omnibus Procuratoribus placuit,
ut Tirocinium pro antiquo more triennio definitum et circumscriptum,

antiquam vel legitime a ex rigore statuti possit ad Munera promovendi:
 quo vobis confuto licet Junionibus ea capessere servato ordine vestro
 et vobis seculano consuetis. Atque ut deinceps omnis occasio tollatur
 et causa rixarum et litigionum inter Seniores et Juniores, Turbarum
 quoque quae Nationem proditam miserè deformatum atque in ipsam
 Artium facultates refluxum, Decreto perpetuo sancitum est, ut
 Seniores quos vocam, ad Munera Nationis Constantissimae Capessenda
 ante Juniores, trius annorum tirocinio defunctos soli admittantur
 qui nondum eadem Munera capessuerunt a gressibus. Caeteris vobis
 Senioribus qui ex olim laboribus, satius tantum regressus patris,
 si non sine ulli Juniorum tirocinio legitime defuncti, tunc
 patris servato inter vos antiquitatis ordine a viri seu huius
 pro consuetudine usque Nationis. Juxta vobis per Decretum
 secundum M. Michaelis Monus tribus tirocinii a amplius defunctis
 iudicatum est eius etiam Procuratorum adscriptus. Et ita a
 Rectoris conclusus.

Die 2. Maij ^{hora 10. mat.} habita sum ^{in mat.} Comitia Rectoria, quibus iuxta ^{Sum.}
 die 7. Jan. proximo elapsi latius praesens ad fuit D. Rongault
 Senator integerrimus et doctissimus a Camera parlamentaria
 delegatus. quo praesente postquam D. Rector profatus est
 supplicium ^{petrus} D. Clemens ^{Honoratus} et rogat ^{Clara} ab onere scribendi
 sese eximii ob infirmitatis corporis luculentis medicorum testimoniis
 confirmatas. Et cum is dispensatum esse supplicium quoque M.
 Potholton Rector pulchro-Bellouarus sibi licere aut ad. pro-
 curatore Nationis constantissimae aut ad. Rectoris patris Magistra-
 tem accipere pendente lite quae de Decretis interduci inter M.M.
 Maurer et Hisselman. plerumque vobis eum ab ipso Procuratore accipere.
 His Actis Quatuorviri M.M. Charton, Gosse, Du Hamel et Rongault
 Conclaves ad eligendum novum Rectorem ingressi post satis longam
 in deliberatione moram tandem pro me scribam ^{rogatum} ad votorum
 praedictum D. Rongault et huius effectus sua a deliberationis
 subacta. Itaque ille cum substituto ^{D. Ferdinando} D. Procuratori Generali
 Conclaves subijt consumpta ad minimum semijora remota et in
 Comitibus, et paulo post praedicti Quatuorviri proeunt M. Gosse

100000
Rectoris factis eadem Rectori sub buplanto Curia⁴¹ prorogatum
quod a Nationibus unanimes consensu confirmatum & rogatum
prædictus D. Rougault facere rationes Curia & universitatē suam
prorogationis, eiq; gratia acta immortali, a ita deservit
circa horam a meridie primam

Die 6. habitis in Colectivo Comitij Ordinaris Deputatorum universi-
tatis quibus interfuerunt D. Decani D. Moril, Hatley & Morau,
& quatuor Nationum Procuratores, Darlin, de Neully, Sanson &
Moris, actum de quibus capitibus. 1. de quodam Rationario
Impensarum factarum a quodam oratorij Academiæ, quod quia
post redditus nuper ab eo rationes acceptas & impensas
pecuniæ, in eius manibus retentum est, amplius nempe deantia-
dum et examinandum, visum fuisse minus consentaneum
eiusmodi Rationaria aut quovis alia Acta & monumenta rationum
redditarum eidem relinquere qui reddidit, plura illa deinceps
apud Scribam deponi, donec in Acta communi referantur.

2. Joannes de la Mare Compendiis diocesis Suffraganeæ Suppli-
canti pro litteris nominationis et admissus est

3. Petrus le flamme Bursariorum Collegij Cameracensis vici trinus
Episcoporum hinc Comitij prædens interrogatus de statu prædicti
Collegij dixit habere se nisi quod addat ad libitum quem
obtuli, nisi quod ab antiquo Pricario recenset et vobis
attentionibus nuper et istibus exceptis et annuente a potestate
Gymnasiorum Cameracensium. Deinde D. Guyard sacro facultatis
Rectorum Lydionis qui ad lustrandum illud Collegium cum D.
Mauris Gymnasiorum Marciiano delegatus fuit, retulit
explanavitq; fuisse circumstantias singulas huius lustrationis.
Quibus auditis ita visum est 1. ut denuncietur Gymnasiorum ne
atque patatur mulierem in dicto collegio pœnoctare, vus que quot
quot ibi mansionem habent aut divisionum, excedere iubeat expellatq;
nulla affinitatis habita ratione aut cognationis intra viginti quatuor
horas iuxta Senatûsconsulta, sin minus ipsum nec obnoxium fore possit
Academiæ. 2. eadem quoque decretum admissus vobis qui in eadem
Collegio commorantur et habitant, nec student; quales sunt Instito

litium, procuratorum alijque cuiusmodi iuxta Statuta Universitatis Senatus
auctoritate confirmata. 3. ut Bursarij in eodem Collegio manent,
suoque officio scolastico rite deserviantur; et id rursus gymnasia
4. Cella vinaria et hypocaustum portu claudantur sicut intra
Collegium, itaque pro eis non sit aditus extraneis in Collegium.
5. ut intra triennium defuere gymnasia Statuta Collegij ad
Tabularium Academicum; quo ex his omnia facilius disponantur
ad cultum dei honoremque Collegij. 6. rursus gymnasia ne
quid iniuriam sui aut contumeliam prodele flamme Bursario suo
seu a sanctorum seu a quovis alio; sed minus illum nomine suo
omnem illatam iniuriam annumve prodaturus. Denique fir
agat in Statuta tam Universitatis quam Collegij observantur;
si vero intra tempus supra definitum, satisfecerit, penes
7. Rectorem recipiam, ut poenam infligat ipso facto, quam
meretur.

Proterea Quodam oratorij Academici exposuimus D. Franciscum
Verli Archiepiscopum florentinum et Nuncium Apostolicum in
francia significasse sibi pro Apparitore Regium mense deest
proxime elapso se post sex menses a Domo Universitatis
demigraturum iuxta legem conductionis. progressisse tamen a
panis diebus, se, si ita lubet Universitati eodem pretio domum
illam retenturum quoad in Romam et Francia non reuocabitur,
si vero reuocari contigerit, datum ipsam Universitatem admoni
turum, pensionemque trimestris temporis quo migrabit, soluturum,
saluis ceteris contractus sui Universitatis in hiis legibus. Cui
postulationi annui Universitates salubra ratione dignitatis
persona.

Idem Quodam exposuimus ex decreto seu iudicio Procuratorij Urbani
Universitatem precepturam si velle, quinque milia a ducenas
libellas sui reliquias, seu ut vocant arrengijs, a die 9. Martij
1666. ad diem usque predicti decreti, cautiones tamen pro rata
suorum reddituum. opibusque pretij esse et D. de moulinis qui
in Pratorio Urbano eiusdem Universitatis procurator fuit, eius
nomine respondere, scriptaque legi ipsam submittere, quod vocant

42
fieri ses Soumissions au Greffe. In vobis id prodest vniuersitatis,
D. Coeffier qui in ore ipsius est, summam predictam quinquaginta
mille ducentarum libellarum, ex Actis Sponsionum, seu et
loquantur, et Recepta consignationum exemptorum ad solutionem
coris Contracti cum alijs creditoribus. planum autem legi parere
qua Decreto proptore continetur, receptamq summam repudi
seu solui Thomas Renaudin Sculptori Regio, cui debet vniuersi
tatis.

Idem quoddam pariter ex possessione predicti D. Coeffier denariasse
per Arrensium Virgibulum impositum domus quam sibi in prouto
Academico tributum seu taxationem ex Constitutione seu
Declaratione Regia 26. April. 1672. postulauerit ut vniuersitas
a qua fundum eius, ad suam causam ardas apud Sarnum Regis
Conuenit. Conclusum vobis in fano rem resolutio esse
patro not.

Ad eadem Comitia arrensi M. Petrus Poenus Hibernus quatuor
est latam nupit fuisse contrae sententiam ad Rectore
Deputatis facultatis Artium, quam dixit esse iniuriam. At
D. Rector aduersus predictum poenus Actus sibi duri postulauerit,
ut tempore et loco decerneretur quod e re esse videtur.

Die 13. eiusdem mensis habita sunt Comitia deputatorum facultatis
Artium, in quibus actum 1. de Adiunctis quos etiam in iussi
nonnunquam adducunt serari facultatum Supro. ad Comitia
ordinaria vniuersitatis. planum vero, in iam ante planum nimirum
in Comitibus selectarum die 4. Feb. habitis hoc negotium referri
ad Nationes ut designent ipse singulas et suis deputatis
quam volem ad esse consilio et opera suis procuratoribus in
isdem Comitibus ordinarijs ^{deputator} vniuersitatis. 2. rogatus est D. Rector
in diem ipse designet habendis Comitibus facultatis Artium, ad
sumq referat plurima negotia per selectos deliberata, ut
ita sua autoritate confirmet. 3. D. Rector exposuit negotium
Germanici Nationis seu sententiam latam secundum M. Musaeley
Morus pro munere procuratorio contendentem aduersus M. Petrus
poenus, et de hominationem teronij factam expressis et clari
ad evitandas controversias ea de re omni solitas. addidit

Coetum eiusdem Nationis a secretum, ut cum opus sit, acta cum
arselypo confabatur. placuit vero illum penes secretam visitationem
remanere, donec aliter visum fuerit.

Die 15. Ludovicus Oranne mediator et Cuius Castro-Theodorius
receptus est Nuncius Ordinarius a M. Lauritio Martin procuratore
Nationis Gall. pro vice Cardodopodol. contractu inito apud
M. Jean Notarium Reginis die 13. Junij mensis Junii.

Die 3. Junij habitis in Coetwo Comitibus Ordinariis Deputatis
Universitatis, quibus interfuerunt cum D. Rectoribus tunc de eam
supra. far. et procuratoribus Nationis, item M. Guyart
Boye et Maurier, actum 1. de negotio Dominicianorum prati-
Phentelaris, cui gerendo propositi idem sunt qui ante subem-
deputati. 2. de rationibus impensarum a Quastore Comari
Arademio D. Darole factarum, quas ipse penes secretam
sebet. placuit vero eas recognosci, rogariq. D. p. gis in Curia
Parlamentaria procuratorem, ut eas costimer et definitas qua-
de negotiis puactis sunt, rationes vero que ad negotia pertinentem
affecta a nondum confuta, in aliud tempus remittat. recognoscit
autem et estimatis illis, placuit Acta omnia et Instrumenta
ab ipso Darole recepti et in Cartopylario deponi.

3. de negotio Collegij Cameracensis seu Trini Episcoporum, de
quo licet lata sit sententia, propter quasdam tamen rationes
illius significationi superius, donec audito primario
consulti denuo fuissent et Academico Prorege. lectus est libellus
supplicis primarij. reflecta sententia ab visitate lata die sexta
Maij proxime elapsi. auditus ipse primarius super pleribus
Capitibus in predicta sententia contentis, maxime vero de
quibusdam mulieribus in Collegio assidue prenoctantibus.
auditus quoque De flavie Burdarius. Omnibus tandem rei
momentis examinatis et consideratis, placuit Conclusionem seu
sententiam die sexta Maij latam executioni demandari, tamq.
primo quoque die significationi primario. M. Guyart et Maurier
curam provinciarum ante ipsas demandatas prorogari, supplicium
libellum a primario portatum de statu Collegij ~~re~~ instituendo,
cum Statutis ipsius Collegij confabari, et quod ipse statim dnu offer

videtur, proximis Comitibus, ab ijs deus respicitur. Inhiberi vero placuit. Et
quani omnino aditu a ingressu Collegij interdum Comiti Janitorij.
4. 2. Rector exposuit hactenus ita observatum in universitatibus
ut quoties pleniter parentandum esse de reum viris bene de se
meritis, debere honorarium aliquod Oratori attribueri. habitum
autem ante aliquot menses Laudationem Seguerij cancellarij
a D. Capelier Licentiate Theologo, tam q' huius et huius
mandatum; ad vero non parum videre in honorem Academiae,
atq' idcirco videri eum pro more esse aliquo honorario
afficiendum. placuit istius rei deliberationem ad
proxima Comitibus differri.

Diei 20. habitis in Choletwo Comitibus extraordinarijs deputatorum
universitatis quibus interfuerunt DD. Derani, Morel, Halley et
Morvan; item DD. procuratorum Darlin, Lullier, Samson
et Monus. 1. rogavit D. Rector predictos Deranos vellent ne
sibi ad Comitibus deputatorum adlegere Comites quos vocare
ad junctas prostrata quod M. Orionisius Guyare Syndicij
facultatis Theologiae frequenter ad se venis per iussus ut rogatus
frequentante orbo d. Morel eiusdem facultatis Derano ipse d.
Guyare respondit ad predicta Comitibus venire per se ad junctus,
ne obitare quominus alij Derani et Nationum procuratorum
suos quoq' Comites et Adjunctos adducant, quo numero voluerint
idemq' a DD. Deranis responsum, licere saltem velle unumq'
Derano et procuratori Adjunctum quem voluerint adducere. Et
Idq' licet refragante M. Samson Nationis Normanniae Procuratore
constat. 2. idem D. Rector exposuit se ob infirmam valetu-
dinem supplicationem solenne quod obire non potest, obviandam
relicturam successorij ad quem diligendum habitum esse dixit
Comitibus diei veniens 23. huius mensis. id q' etiam omnibus
placuit attendere causa valetudinis. 3. idem D. Rector postulavit
licere sibi aliquem virum Academiae substituere qui Syndicij
officij obire, si forte aut cogrotare contigerit aut ab urbe
abesse, ne quid detrimenti aut moris putantur in Academiae.
Idq' etiam ei concessum, ut more Maiorum aliquem substituatur
pro arbitrio, dummodo Academiae. Et ita conclusum

Die 23. Junij habita sunt pro more apud Massurienses
contra Rectoria, in quibus premissis ob infirmam
Rectoris valetudinem negotijs ratoris auditi sunt quatuor
supplices. 1. Joannes Chantelou Bajorensis facta fide
authentica litteras et testimonia de in Academia Cadomensi
Cum philosophum confectis a Dionysialibus anni millesimi
sexcentis. quinquages. octis ad dolentes indurias anni millesimi
sexcentis. quinquages. quinti per non de toto cursu palam et
publice respondisse: in sacro Universitate parisiensi pre
actione breviter a Remig. an. 1655. ad Indurias anni 1657.
M. in D. Desperien pte professorum in Lexouvo assidue
auduisse, et datus a Excoitatione priuata et publica frequen
tasse, supplicium deum dispensari quod illo breviter audiuit
tantummodo non scribere pro proclamo Artium facultatis
legibus rator. 2. Stephanus de Laire pte Garous Lexou
ensis confecto pariter in Academia Cadomensi biennio
philosopho a Dionysialibus an. 1665. ad Indurias anni 1667.
in parte ex litteris Authentice ipsius Academia) petis
ad examen Artium admitti postquam in sacro Universitate
parisi. annus philosophum a Remigialibus proxiimo classis
absolutum a Kalendis sexcentis quibus anni terminauerit.
3. Claudius Simonet Surgionarius alumnus Collegij Boluani
postulauit sibi non obesse ad consequendam Magistrum in
Artibus lauream, quod ob infirmam valetudinem confectio
a gressu studiorum aerem natalis pro quatuor mensibus respirare
coactus sit, et ab incerto cursu philosophum tantummodum impend
desiderare. 4. Armandus de Molieris pte Montalbanensis
postulauit admitti ad examen Artium paulo ante Calendas
Augusti. his supplicationibus auditis, tribus prioribus mandata
annuuntur omnes Nationes. quartus reiecitur. Deinde
electi matutinis horis quatuordecim ad remunerandum D. Rectori
Successoribus, M. Laurentius Darlin Nat. Gall. procurator,

N. Marguere
Rector

M. Robertus de Nully exprocurator p^{re}dicte Academię, et
Herou p^{re}dicte p^{re}sentis in Bellouano Jo. Giffan Gilm
Nat. Juramento p^{re}dicte. pro more concludere ingressi sum et
post semisora spatium r^{ep}re^{se}ntes p^{re}dicte et. Roberto de Nully
et. Nicolauy Marguerie Humaniorum litterarum in Nauarra
professores in Rectorem renunciatorum l^{ic}et absentem. qui tandem
euoratus Juramentum solane p^{re}dicte et ad eadem suas magna
probony ratione deductus est.

Die 26. hora septima matutina apud Naturinenses eiusdem
o. Rectoris Instructio celebrata ratag^u et grata est ^{habita} ab omnib^{us}
Tuis Decanis huj^{us} p^{ro}curatoribus Electio. Ille vero pro more
petito prius consilio, auxilio et fauore in rebus agendis, et
concesso pollentus est de p^{ro}curum consilio et ope fretum
omnem operam studium et industriam ad honorem et academię
dignitatem eius tuendam collaturus. Et ita discessit.

Die 1. Iulij habita sunt Ordinaria Comitia Deputatorum Vniuersi-
tatis quibus in Regia Nauarra cum Ampl^o. Rector. interfu-
erunt o. Decani facultatum Theologia et Medicina, quatuor
Nationum p^{ro}curatoris, quatuor corarii Academię et scriba

Actum autem 1. de supplicibus pro litteris Nominationis
supplicium et. Claudius regny Barrot offe. die Antiquod.
Raymundus Domique p^{ro} et profusus Benedictinus Conuentus
Mon^{us} de mauri san-floris in superior Aruonia,
Guill. Bailly Ambianensis, et admissi sum.

2. lecte sunt littere quoddam Curionum parrochialis
ditionis Gasconice, quibus exponunt e suis parrochianis plurimos
nocturnos et hominum Conuentus frequentare quos Sabbata
vocat, ab ijs q^{ui} nonnulla vdi acta patra n^{on} opiba quo commu-
nem naturam vim omnino exordam. delatos et accusatos conuictos
vltro fateri, pueros puellasq^{ue} citra statum Innocentie duri
illur, ab ijsq^{ue} sine furo separatim interrogatis responi a se
arisa, stupida potius omnia. videntur esse nonnullos in
pluris illis, qui ne nimis creduli videantur, vana omnia ista
esse putent et somnia aut deliria insipientis populi; nec
magos illos, nec vllam artem magicam esse vllam, suamq^{ue}

illam mentem consentaneam esse sententiis Sorbonicis huiusmodi
plurimis et multis Cunctis parliamentis parisiensis conformem
postulabam vobis predictis Curiones ab universitate, ut in eam rem
vellet mentem suam aperire tamque publicam facere, ut facilius
illi obitusque parisienses suos prohiberent ad rectam viam vocare.
Hac de re postquam deliberatum est, plucum pro d. Rectorem ita
virobi Curionibus vascorum .i. fuissem esse quod iactantur magorum
factorum, sorbonam existimare nullos esse jurantatores, vinctosque
magos, quos sortilegos vocant. deinde, rure iniqui in maleficia
& maleficia, prescribantque quod iudicium fuerit, tum demum
consulturum se ducam facultatem et alias etiam facultatibus
quo in eam rem iudicium fieri prohibent & debent.

3. M. Robertus. Esorose Gymnasium Cambracense ad
Tribunal Academicum vocatus et declarans, an sententiam
die 6. Junij latam executioni demandasset necne, actionum
suarum rationem reddidit, et dixit .i. quoad mulieres, quae
suppicionem aliquo pacto facere possent, se illas expulisset. Janito-
ris Coniugem extra collegium habitare & cubare, nec de die
ministrare vili prole quam marito. postulavit deinde nomina
viri ex Academiae viri aliquos, qui ludere praedictum collegium
suisque ipsi oculis usurperent rei arbitratibus. postremo supplicavit
iuxta libellum alius promittit leges sibi ab Academia praesentibus
ut de suisque illis accommodet. plucum pro eisdem erroribus qui
ante nominati sum, nempe pro d. Guyard & melioribus
praedictum collegium itibus lustrari, ut audita eorum relatione
quod aliquis melius esse videbitur, ab Academia statuatur
& prohibeatur.

4. de negotio d. Capelier oratoris Academiae in parentibus
sequentiis Cambracis, visum est diffinitioni debere ad proxima somnia
ne quis absentia causam praesentare possit.
5. d. David quae per oratoris exposuit varias esse habitatoribus
vobis Academiae in prato ferrius evecto nupit ad
Cardinalatus Nuncio Apostolico de Avelly & Romam remeare
voluit. postulare vero ipsius famulos, ut donec novum inquit in ul-
timas, domini sui suppellectilem relinquere liceat, abque tam
pretio conductionis. plucum programmat denotare domum esse
conductionem: interim vero locare famulis in ea suppellectilem
Nunciis relinquere etiam extra pretium conductionis.

Die Luna 3. Julij habita sunt apud Massurinus Comitia
supplicatoria. Et primo in angulo pbristely conuenerunt DD.
Rector et procuratoris audierunt que pro more supplicij
pro litteris nominationis. supplicatum nomine ch. Guill.
de la faye de Moflatia pbr. Bituricensis Doctoris et prolegi
legitime absentis, et habita est absentis ratio.
Itum deinde in Comitibus, ubi e suggestu ampl. d. Rector
ad probos Academicos orba fieri eligenter de rebus
a Christianissimo Rege gestis, presertim ordo de occupatu
urbis Gracensis ad Mosam. hinc processum cui ampli-
mo comitate omnium Ordinum ad aduocatum sub
inuocatione d. Ludouici apud Regiam Nauarray.
saris operatus est ch. Petrus Guisquard protogymnasi
arsa, sacram conuentionem habuit ch. Vellus doctor
Nauarricus. Eodem die post prandium littera nomina-
tionis et magisterij Actus munita sunt magno sigillo
plurimq; precibus expediti cito a competentibus munita
litteras quas vocant in albo usq; scribas pbr. ad
commoditatem scolasticorum qui cursum philosophicorum
absoluerunt, et magisterij gradum consequentibus.
adq; ita factus.

Die 4. ch. Laurentius Darlin Nationis Gall. procurator
recepit Joannem d'Autreau Nuntium Ordinarium Urbis
Antiodonensis, duplicemq; Nuntiatum exerceat promissis
iuxta Contractum initum apud de St. Iuan. vicoyde

Die 15. Idem d. Darlin recepit Nuntium Ordinarium Urbis
de Mommeval a Urbis diol. surg. Carolum Hutnot
tributorem et suum eiusdem Urbis de Mommeval iuxta
Contractum initum die 7. Julij apud le Bonpa Louis Notario
Regionis.

Eodem die 15. Quos habitis in Nauarrico Comitibus deputatorum
facultatis Actus, actum. de lite quam intentarunt DD. procu-
ratoris quatuor Nationum suo et suarum Nationum nomine
aduersus M. Samuellem Darole Quosdorey oratorij Academicis
qui contra clausulas et conditiones Conuentionis facte an. 1651
abiq; sedula et mandato d. Rectoris injunctis pecuniis summas

iam distribuere & distribuere prope professoribus facultatum Juris Canonici
& medicinae. cumq[ue] litem prosequendam esse unanimiter conclusum est
2. placui attendere temporum necessitate, cum agatur de reformanda
Universitate, privilegia ipsius typis mandari quamprimum, prom-
tam ante a deputatis universitatis conclusum est
3. fidelissimi Censuris & Nationum postulata quodam scripti-
consignata & sigillis suis manualibus munita portandum supra
quibus exhiberi debent. placuit vero plura de scribi exemplaria
eius singulis deputatis tradi, ut proximis Comitibus ceteris et
maturior sententia fieri possit.

Die 17. sabita sum apud d. Rectorem in Regia Navarra
Comitia Generalia Professorum seu Regentium proclarae facultatis
Astrucensis nimirum quatuor Nationum, France, picardie,
Normandie & Germanie a d. Rectore per sedulas convocatorum
postquam ergo consessum est, ipse d. Rector causam exponit longinquitate
nempe a d. philippo Bouvier antiquo Magistro in Artibus interpellato
fuisse Regentem predictae Astrucensis facultatis in instrumento publico
die 6. mensis Junij proximi classis significato apud eum. petrum
de Lenglet Rectorem immediatum, academiam q[ue] ipse d. Rector
denunciatus, in declaracione ipsi an Articulus Quidam ad Decanos
Nationum pertinens, ^{antiquo} Senatusconsulto die 6. Martij 1529 late
insertus eis afferat in decanatu solis Regentibus contra quosdam
non Regentes. Et an verum ad causam accendere que pendet in
Senatu inter predictum et philippum Bouvier et m. Jo. Parquies
Ambitum Regentem de decanatu tribus scholasticis in Natione
Galliana intendentibus. Lectum est pro me scribam Instrumentum
die 6. Junij proximi classis significatum m. petro de Lenglet
tunc Rectori nomine nomine omnium Regentium proclarae
facultatis Astrucensis, Lectus quoque Articulus insertus
Senatusconsulto diei 6. Martij 1529 qui talis est
Quantum ad Decanos provinciarum, ille qui erit antiquior
Regens actu in facultate Astrucensis, uti ceteri in Artibus
vniuersitatis integerrimus, manserit in curia famato, reputetur
Decanus suae provinciae & Officiarius Decani ceteris. unde
exposito pro eundem d. Rectorem statu causa, eaq[ue] probe intellecto,
auditis omnibus et singulis qui ad subum magno numero

quatuor Nationum Regentibus, ita placuit, tuncdem omnino propo-
sumque Jus Regentium provalato articulo continetur quoad Decanatus
Nationum, attendendumque ad partes M. Joannis Jacquinet contra
proditum Bonnoti fuisse causa tuncdem demandandam esse
nomine communi provinciam alicui Procuratori in parlamento
et sano Conclusionem vni Indrumenti procuratorij et tradendam
Utita ad Rectore fuit conclusum.

Die 19. habita sunt Comitia Deputatorum in Regia Navarra
apud D. Rectorem, quibus interfuerunt DD. Cerani, Nonet, Halley
Gatber, et procuratores 4 Nationum Darlin, Luthier, Samson
et morus ad deliberandum 1. de quodam libello superius porrecto
a M. Carron professore Montano et Censore Nationis
Normannie quo postulabat auxilium fauorem et intentionem
Vniuersitatis in lite quam habet cum fabricatoribus eius Capitulo
S. Germani Autigiordensis, a quo de Epollania eiusdem
quo mense Ianuario proximo elapso Graduatibus addicto vacans,
repulsam passus est, in quod illi contumaciter Capitulationis suas
ad Graduatos non pertinere. habita in sano rem deliberatione
ita placuit unanimiter, consuei D. Marquisaux Academia
patronum, cautionem que a predicto Carron praestari de indemni-
tate subuentionis, si interueniendum esse diceretur. ad Confessum
ausey eius ipso Carron patronum nominati DD. Halley et Darlin
de re in deliberationem adducta nec unquam executioni
demandata circa Contractus Vniuersitatis, ita placuit: ut
duplicentur Exemplaria, imma et Codicis Consualis, quorum
altroum in tabulario publico reponatur. Item ut Rationarium
sumptuum et impensarum a D. Barole Quoad Academia
facturum apud Scribam Vniuersitatis deponatur vti examinetur
diligente. istis vbi procurandis rebus et confirmandis nominati
DD. Halley et le Barbier professor in Marquino.
3. placuit quoque Conclusionem alias factam et saepe confirmatam
de Editione seu Impressione priuilegionum Academiarum executi-
oni tandem demandari sedulsa omni mora, idque sumptibus Academicis.
Die 24. et ampl. D. Rector examinavit Joannem le Breton, idumque
iuxta sanctiones Regias Latinae et Graecae scientes, admisi ad theoriam

Actis Typographis, et ei subvive expedita littera quas sequuntur.
Littera testimonialis² presentis litteras inspectory Nicolaus Marguerie
Tironis Typographi Rector civitatis Magnorum, Doctorum et Scholarum Parisijs studiorum
Notum facimus quod Nos tentate eruditione Joannis Breton Parisijs
compertimus eum Latina lingua laudabiliter esse peritus et Gram-
maticis quantum satis esse arbitramur ut admittatur ad Typographi-
Actis typographis. Datum Parisijs sub sigillo Antonii prefato
civitatis an. d. 1673. die 24 Julij.

Die 27. eiusdem mensis Septembris apud Ampl. S. Rectorum in Regia
Nauarra Comitibus extraordinariis Deputatorum facultatis Artium ad
deliberandum super postulatis acquisitionibus Rectorum eiusd. facultatis
quoniam Deputati non debent mature morari, absque, nec eos. pro-
terea voluntate quidquam fieri quod ad Reformationes predicta
facultatis attineret, ijs quibus ipse sunt provinciales cumq. deman-
dant, absentibus et inconsultis, ad alia contra deliberatio non possit.

Die 4 Aug. actum cum Deputatis facultatis Artium de primo
postulato DD. Rectorum quod ad testificationes a scriba civitatis
apponendas autographis seu minutis litteris Candidatorum in
Artibus attineret. ita verbo placuit a scriba D. Rectori privata
schedula exponere predictam testificationem, qua testatur nomine
scholastici extare in Catalogo professoris; idq. donec super ea
re consulta fuerit Artium facultas, mentem suam aperire, velut
necne eiusmodi testimonium in litteris ipsis conferri.

Die 5. eiusdem mensis habita sunt Ordinaria Comitibus
Deputatorum Universitatis, quibus cum D. Rectore interfuerunt
DD. Secretari facultatum Theologicæ, Rectorum et Studiorum
M. Morel, Demogles et Montan. DD. procuratorum Nationum
Franciæ, Picardiæ, Normanniæ et Guenniæ M. Dartin, Lullus
Sanson, Lemercier, M. Francois le Barbier pro Syndico, et
Dacole Quator orarii Academiæ et Ego scriba. in quibus actum
de negotijs ad ipsam Universitatem pertinentibus.
Et i. auditi supplices pro litteris Nominations istis. M. M.
Antonius Dupuy Boloniensis, Fran. Ludov. Roussel Paris.

Stephanus Olney parisiensis, Antonius formidivus Ambrianus. Vus.
 Beatus pbr. Dolonensis, Ludouus de Cheugalle parisiensis
 Nicolaus Lieuare etrogus surion. Claudus Bavinille senom.
 Jo. Baptista de Nully Bellouacensis, Jacobus Sator pbr. Rotomag.
 Jo. frazey pbr. Ibroicus, Urbanus de folles de mesery Nobilis Andrey.
 Adrianus le doux Clericus Ibroicus, Agidius Lanson viriensis
 Dio Constantiensis, Jacobus Rotrou Orinda Carnotus. Petrus
 pasche pbr. Constantiensis, furcous Moillet Noniomus. Carolus
 dufrigne pbr. Rotomagen. Jacobus Estrenne Ibroicus. Michael
 Grandin Constantiensis, Jacobus Dairier Enomantensis, Michael
 Rorsaux Auxiluis, Robertus Moynard Senois Bellouacensis, Georgius
 le Viguereux firmatous Rotomag. Petrus Augma fejan.
 dio. Rotomag. franciscus Deriaues Ambrianus. fr. Augustinus
 Mulier Anglo-Benedictinus, et Antonius vives Ambrianus. Jacobus
 le tourneur Comonanus. Gregorius de formanois Bolonay
 Jo. Palgarn Ambrianus. Guill. Bailly pbr. umb.

2. actum de negotio D. Caron professoris Academici expositum quo
 die supio in mens. an. Martianaux. patrom in eam rem consulti.
 accedendum scribitur ad causam; id est esse e re. Academia.
 Auditus quoque D. Delafosse unus e Capellans Collegio
 Collegiatis s. Germani Augusti donatis qui ad rei aptitudine
 exultant quo audito. Statuq. cause agnito una potissimum
 difficultas fuit de D. pager Libelloni supplicii et magis
 eius cogitare, cuius quo lites plurimas a decem annis
 exeret comitatus. habita tandem matura deliberatione visum
 est non factum in prudente remtanti momenti homini supposito
 a iure ipso rejecto premitur; atq. idcirco placuit libellum supplicii
 offerri Regi proditumq. D. pager regni ob istius suspicionem
 3. deliberatum de nouo tributo quod autoritate Regia impositum
 et charta a membrana omnesq. vniuersitates simul cum alijs Regni
 Corporibus comprehendit, nulla tamen speciali facta mentione vniuersitatis
 Parisiensis. Quia de re postquam matura deliberatum est reuocatumq.
 et in memoriam unum e principis huius Academia privilegij, illudq.
 perpetuum esse a factum inuolatum, quod Edictis Generalibus etiam si
 tam non exemptos quam exemptos comprehendant, nunquamq.

34
comprehensa absque Universitatis patiensis, nec ullis tributis
oneribus obnoxia reputetur, nisi fiat eius mentio nominatim, plane
omnibus modis honoris et licitis onus istud ab sumeris Academicorum
curare amovendum; consuliq; in eam rem patronos Academicorum
Lambin et Charisfaux

4. Unanimiter quoque plane vergeri editionem seu impressionem
privilegiorum Academicorum, ob idq; sumptus suppeditari. placent
quoq; laudari Collegium Sacerdotense ab ijs qui in eam rem fuerunt
antequam nominati. Item a Collegio Sagueni Statuta quae fuerunt
recognita et explicita prioribus.

5. Cuius Quidam Lansuensis nomine Louret postulavit ab Universitate
remissionem fieri sibi honestam de rigore Juris Clientelarij
ob emptam Domum in fundo Academico. lecto vero Contractu
Emptionis intellectus est iam ante tres annos factus, visaq; et
mora ista suspicionis habere plurimum. Ille tamen omnem ase
fraudis suspicionem amoliri conatus est, et si quid a se pertratum in
mora, in dno Jacobo Quostrom Curarij publici transalij,
impeditum nempe ab eo se fuisse ne desisteret citius, Contractus
Editurus gratiam postulaturus, ob lites quo interdebant
inter facultates et Nationes. quod cum ipse d. Darles negavit,
visum est negotium istud paulo intricatius esse quam ut exemplo
derideretur. itaq; ad proxima Comitia remissum, Interim vero
mihi scribo demandatum ut supra de consulari superadditis
patronos.

6. a postremo actum de Honorario postulando et. Georgio
Capelier Licentiato theologo ob Laudationem sequenti
Cancellarij habitam ab ipso Academia nomine in die
Maturitatis. Quam in rem non fuerunt concordati Delibera-
tibus sententia. Nam D. Derani Theologo a Secretarij negarunt
ase delectus fuisse. D. Capelier ad habendam Laudationem predictam
sed ab uno d. De Lenglet huj Rectoris nominatus. D. Mortan
Medicini Deranus exponit facultati suae, quam in eam rem consulit,
non potest videri satis probari pensionem istiusmodi honorarii.
D. Procuratoris habita ratione laudabilis consuetudinis, a quod
seu Rector seu Quisvis alius pro Rectoris nomine publico habet
eiusmodi Laudationem, honorarium aliquid stipendiari solent gratos.

restituenda in primis de uandam esse consuetudinem, nec d. i. r. o.
D. M. Capelier qui toti Academiae in frequenti Auditorio consensu
satisfecit ad votum, eisdem meritis defendendum. Quibus decessu
Ampl. d. Rector et cum eis conclusit.

Die 12. habita sum in Regia Nauarra Comitatu extraordinaria
deputatorum vniuersitatis cum adiunctis ad deliberandum super
negotio membrana pferario audendum quod sit super illo
sententia Patronorum Academicorum. Cuius rei relatione facta
pensataque diligenter et accurate negotij grauitate, in quo agitur
de immunitate seu potius omnimoda annihilatione priuilegiorum
vniuersitatis quae factenus illibata fuerunt, quibusque sua est ista
speciali quodam iure, visum est omnibus Proceribus nisi posse
decerni inconsultis facultatibus a Nationibus, quas forte
Induciarum variationumque tempore, quo maxima pars Magistorum
inducatur, commodum non sit consulere; atque idcirco si quid Ampl.
d. Rectori a Collegio formulatarum significetur ad Remigialia
usque si fieri possit, moram esse protrahendam
2. planius discernere in eiusque d. Curon professori Academiae sub
ijs conditionibus quo habentur in superioribus Conclusionibus.
3. planius etiam vniuersim officium Patroni seu Causidici in
protorio urbano quod Castellanum vocant, vacans conferre Jacobo
Marisgoux filio d. Marisgoux apud Parlamentum patroni
Academiae, in ille instituti exemplis patris adolecentis et existetur
ad defensionem ^{almae} Matris vniuersitatis.
4. et. Jacobus Wilbault Archy que Remensis supplicium pro
litteris nominationis, et admissus est

Die 14. Augusti habita sum de more Comitatu examinatoria
apud Naturinenses, quibus interfuerunt procurrellarij Superiorij
et Inferiorij examini. Imprimis autem Ampl. d. Rector
paucis profatus est de re quo ab immediato decessore suo
M. petro de Lengles acta sunt circa reformationem professionis
facultatis Artium praesertim artem Humaniorum litterarum, de
quibus sperabatur se acturus cum Nationibus, si pro valeudine
commodi potuisset quae Comitatu adesse productus d. de Lengles

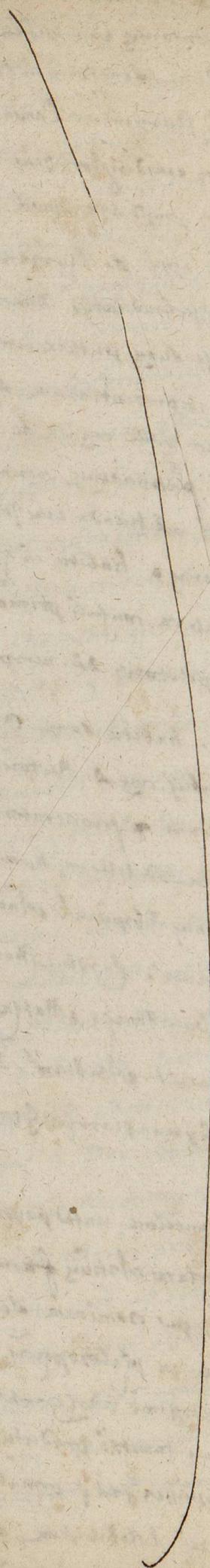
et ipse exponere quid exquantum in eo negotio fuisse a se promotum
Tum D. Procurrarij hinc Examinatorij presentiarum, Illu-
quidem B. Mario istis et hinc Nicolao Courto in collegio Navarri
professorem pro Natione Gall. Thomas duRieux Soruus Sorbon
pro pirardina Petrus et hinc in Cardinalitio professorum
pro Normannia. Eduardus Boutquier Bar. H. pro hinc.
San-Genoufianus vobis istis pro Gall. Guidonem et hinc in
Cardinalitio p[ro]f[ess]ores. pro pirardina Ch. Nod. Taulone
Eloquentio in Regia Navarra et hinc Guvranus litterarum
professorem. pro Normannia Renatum Feymier Licentiarum
Hool. pro Germanis Guill. Dakon Barr. Hool.
B. Ch. Petrus et hinc Gall Nationis censor tum prosequens pro-
curarius Nationum censoribus postulavit observari Statutum quin-
quagesimum reformationis facultatis etatis, quo cauetur ut
octo etatis Magistri qui ad minimus ante sexennium sub
adepti Magistrum singulis annis eligantur a Cancellariis.
4. Supplex quidam Montalbanensis Discipulis omni exela-
tus supplicavit sibi non esse fraudi, quod Magistro suis omnes
in Catalogo quos dicitur universitatis dedit, nomen suum conscri-
beret. de quibus capitibus ita dubitavit. A Galliana
quidem Natione admitti Examinatorij a meritis
Cancellariis presentatos. Statutum quinquagesimum supra
memoratum observandum. Supplicis rei dona tempus
complendi quod sibi deest ad constitutionem Cursus. Cohor
Nationis supplicem admissum hinc conditione, ut scripta
quae dicitur a Dno exela tus decessisse, communiter in
Censoribus suis a de domus veritate fidei faciat. Examinati-
onem quoque a Cancellariis presentatos confirmantur. Statutum
quingagesimum quod ad ipsos pertinet, observari volumus
iuxta interpretationem alias factam ab etatis facultate,
quam a Deputatis suis apud Ampl. D. Rectorem examinandam
esse consuevit. Et ita conclusit Ampl. D. Rector, Confirma-
torij Examinatorij ad Juramentum solito obligavit.

Die 26. eiusdem mensis habitae sunt apud Ampl. D. Rectorem extraordi-
naria Comitia deputatorum vniuersitatis ad deliberandum prout super
postulatione domini Petri Senatoris in Curia parisiensi a licentia theologi-
qui obtenta a domino Carpentier Canonico San-germano-prutensi nomi-
natione ad Curiam eiusdem theologiae existimabat nominationem istam
subsistere debere, propterea quod Conuentionis Beneficia sortitus
duo tantummodo ipsi D. Carpentier obtigerant in partes qua non
debant obnoxia esse graduatibus. Nunc vero quia intelligi vniuersitatem
causam illam esse suam putare, cumque velle nomine publico tuere
a propagandis, impresentiarum dixit alium esse se matris
vniuersitatis, nec velle cum ea de iure isto contendere, sed se
libente Consilio patronorum, eorumque vniuersitati iuratum submis-
sim, a quibus illi ad tuenda eius iura negantiam esse vix iudicatis,
vndem se initurum, habito in hac rem maturo consilio placuit
vniuersitate supra ea consulti primo quoque die patronos Academicos,
per ipsosque competitoris ad. nempe petri et thiberies. Et ita factum.

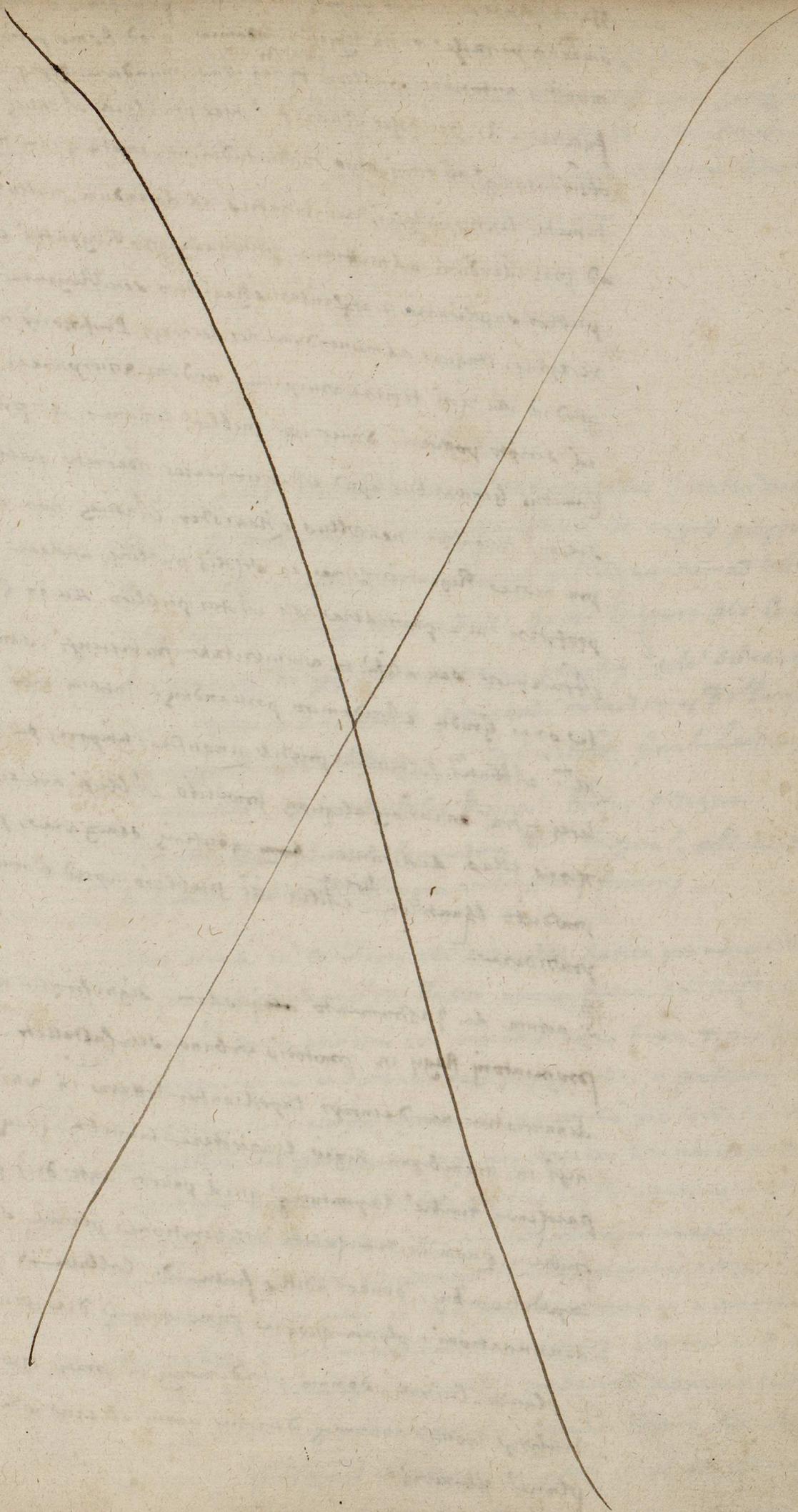
Die 2. Septemb. habitae sunt Ordinaria Comitia deputatorum
vniuersitatis, quibus cum D. Rectore apud Regiam Duranray intelli-
gimus ad. De rami et procuratorum, Quatuor eorumque Academicos:
1. admissi sunt ad litteras nominationis istae, in quibus
Bessancour Diaconus Ibricua. Antonius sanjon Abbauilloy, petrus
Genon pbr. Rhoman. Carolus Champbault Henricus Treansy, Nicol.
Barrangue Abbauilloy, Mathew Miraud Claromontensis,
Adrianus Guibault Ambrun. Ludouicus Guillaumet Treansy,
Joan. Huran Gymnasticus Grassinoy sub D. Fratre professorum
in Grassinoy.

2. auditus D. Cantelou ante paucos menses Artium laurum donatus ex
indulgentia proclara Artium facultatis, postulauit sibi licere
castris die, nempe dominica Septembri die tertia Actui
solenni et publico in philosophia presidere apud Dominicanos
propugnato clarissimo adolecente Hodier sub auspicijs Ill. D.
Abbatis D. Colben, tametsi praedictus Hodier annum tantummodo
in philosophia posuisset sed et priuati in in vbra. Qua de re
postquam mature deliberatum, dictio sunt quatuor sententia
in hunc modum. 1. videri praedictum Cantelou parum esse

[Faint, illegible handwriting visible through the paper]

[Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

esse memorem amissi nupte ab Artium facultate beneficii. 2.
omnino petasse contra ^{ausus} leges Academiae, quod homo priuatus, nulla
munitus auctoritate publica huiusmodi iuris mandare huiusmodi a publicis
facere. 3. petasse aduersus Leges proclarae Artium facultatis
obseruatam ab omni auro consuetudinem, iuxta quam nemo
tametsi laeta Magistrali donatus ad docendum, multo vero minus
ad presidendum admittitur, priuquam pro Regentia et Scholis
publicis supplicari, atque inter Magistros seu Regentes fuerit
receptus. itaque admonendum ne deinceps Professoris nomen,
quod in illa qui temere usurpauit, audeat usurpare, cogendum
id scripto poni, donec ipse publicis liceant. 4. proximis
Comitibus Generalibus apud Magistrum decreto publico et
solenni cauendum ne ullus Magister Artium non donatus
pro more Regentia iure et Scholis publicis, audeat aut
profiteri aut presidere veli Actus publicis, seu in Collegio
Academico seu alibi in vniuersitate parisiensi, sitis sua
se omni gradu Academico priuandus. Interea etiam in gratiam
Ill^{mi} Abbatis Colbucii a prope angustias temporis per quas non
licet citra iniurias aliquas, prodicto Abbati aut ei qui
huc illas dediraui, ~~non~~ gentium denegare, placui
prodicto Quantou ^{licere} Actus iam publicis apud Dominicos
presidere.

3. actum de Instrumento aliquodam significato nomine
procuratorij Regij in protorio urbano seu Castelleto, quo
denunciatur ne deinceps expediantur litterae in vniuersitate
nisi in membrana Regia Characteris munita, quae vniuersi
parisiensi remittentur. Exportumque quod paucos ante dies factum
fuit. Quam in rem habita deliberatione placuit superden
expeditionibus, donec aditus fuerit D. Colbucii parisi
denunciati. placuit quoque primo quoque die istum admi.

4. placuit lustrari domum Academicam in prato Uicorum
habereque ipsius antiquam decem annis ab eius adfectione
plane effluxuram.

Die 16. Augst. D. Rector comitatus D. Guyard, Hally, honore
Journé, Rouillard et me scribe adjs Dm Colbittum domi suu
que vocatur Saux, commemorat; de potestate quam graue
vulnus passura sit vniuersitas in privilegijs a tot Regibus sibi
concessis, si extorcerent subditorum exemplo subiacere. Adde
Regio nupel lato de tributo membranario.

Die 5. octob. habitatum apud Maturinienses Comitibus supplica
toria. Et postquam pro more consedum in angulo puystru
D. D. Rector et procurator, supplicij qui sequuntur ad litteras
Nominationis admissi sum et Mell. Guille. Lafour plr Constant.
Loodegarus Rouze Claromontensis, Franciscus Paste Siluanectony
Joan. Meuenes Lugdunus. Petrus Robin comodonus D. Lejon.
professor human. Athorun in Cardinalitio; Fran. Laigney
Companthus. Petrus du Botq Buzon. Rogus poygne
Augustus Carolus Loisel Compadunus D. Suxyon. Alexander
le Grand. Mirant Blampin vultracius francus

Itum deinde in Comitium ubi e suggestu habita pro more conione
ad probes Academia D. Rector exposuit factum Dm de Chantelon
qui quam docere priuatum non contentus, ausus fuisse Xses publicas
proponere ab vno et discipulis suis propugnandas, et professorij nomen
vsurpare, licet nec pro Regentia nec pro scolis pro laudabili Academia
consuetudine supplicasset. in eam rem consultos vniuersitatis deputatos
respondisse factum illud videri insolens atq; humbarium, atq; in illius
hominis animaduertendum, ne cui exemplo detronantur alij facere
similibus; idq; decreto Academico Comitibus proximis, nempe istis
sancimur, idcirco petijs in eam rem diu sententias a singulis
facultatibus, dicta sunt vnanimitate istiusmodi. placere, quod a
deputatis delibetatum est et consultum, pro decreto perpetuo haberi,
et iuncta illud interdum ne quis seu magister Artium seu aliarum
facultatum professorij nomen assumat nisi prius et assumendi
licentiam a sua facultate obtinuerit et pro more supplicarij.

item ne praesidere auctoritate veli Actus publici u. solenni, aut H. H. H.
 collatione proponere et admodum more propugnandas; ut si quis contra
 decretum eiusmodi intraverit, cum absq. vlla sententia ventionis
 necessitate omni gradu Academiæ mouendus q. pro non graduato
 habendus, atq. ita ab Ampl. D. Rectori fuit conclusus. Quo facto
 processum est solenniter ad admod. D. Nicolai de Candiano, vbi
 sacri operatus est D. Familiar Doctor Hologus eiusdem
 collegio q. parochia vicarius. Sacram confessionem habuit D. n. a
 Burtio Doctor Sorbonicus.

Die 6. octob. m. Iacobus Lullier Sententiarius et collegus et socius
 sorbonicus fid. et. pirandony Nationis procurator recepit Lud.
 Dings et charais charagartus Guinay in summo vrbis Barab
 mensis iuxta contractus interius apud Des. Jean Notarius Regis
 die 4. octob. vrbis anni.

Die 7. habitus in Navarra Comitibus deputatus vniuersitatis
 quibus interfuerunt omnes decani et procuratores, supplem
 1. pro litteris Dominationis Ch. M. Lud. Petroye Nouidunens
 Valentinus Bourdon Guignonensis, Andreas Minyue Broueray,
 petrus Flury Carnuti. Ioan. Baptista fouer parisius —
 et omnes isti admissi sunt. 2. actum de didimus vrbis
 partibus prati Clericorum, quae nondum vndite alienatorum
 fubum; de quibus est qui vrbis vniuersitate honesta
 conditione parisi. plani ante omnia vel Metatorem expulsi
 et vrbis, quod residuum est prati de rempdis definiti,
 ut si quae futura est alienatio u. dispartio, rationi modo u.
 ratione definitur. 3. lectus est Libellus supplex portus —
 a Sodalibus Artibus Typographicis, quo contra Magistros —
 Artium conquebuntur, quod scriptis sanctionibus Regis et Senatus.
 consultis pluribus et decretis prioribus Titones assumunt nec
 Latine nec Graecae scientiae, neque probatis tentatos q. examina
 Rectoris, postulantes auxilium et patronium vniuersitatis.
 placuit ad vrbis causam accedere, si eam ad Senatus
 detulibent, honoremq. tibi et auctoritatem vniuersitatis in
 persona Rectoris.

4. Actum quoque programma cuiusdam pseudophilosophi
 pollentis se intra annum Melosophaei contracturus

Et M. Rolandus Joannes yuer primarius Collegij Sagensis supplicavit
sibi et Collegio suo presentibus modum viginti iuxta conclusionem
eiusdem Universitatis Lutani die 4 febr. proxime elapsi, qua sanctum est
ut M. Dionysius Guyan Rectoris facultatis Syndicus et Joan.
Merier Gymnasii Sagensis cum d. Rectore et Scriba lustrati
predictum Collegium, querelas audirem si qua fierent ad Comitia
refertur. Cui supplicationi in fides datur, postquam relatam est
lustratus fuisse pro vobis Deputatos Collegium, auditos, Primarium
Capellanum a Bursariis; et pro vobis ^{deputatos} examinata plura fuisse statuta
fuerunt generalium Universitatis quae a potestate Collegij supradicti, —
audito procuratore fisco, unanimiter decretum est ut sequitur.

1. habita ratione presentis temporis placuit multas pecuniarum
in Statuti Collegij contentas augeri, ita ut unus assis tribus —
ordinetur.

2. expenso art. 19. Statuti placuit a Bursariis eligi
varantia rubrica iuxta ordinem receptionis.

3. ad art. 16. decretum ut Magistri in Artibus in termino, in
sacello et Comitibus generalibus Collegij gustare hauriantur pileus quadring
et vestem Academicam; ceteri vero Bursarii togam talarem sicut
convenit cum buriato, sicut pro presentibus non salentur et
muldentur.

Ad art. 79. 80. 81. absentibus ab officio diuino multas astimam
placuit uno assis pro singulis officiis, ubi non fit distributio; ubi vero
fieri solet, ut omnino privari. Tam distributionem autem quam —
multam in usus Mensae communis committi. Porro in singula
et officia, primarium salarium et secundarium vobis barum, matutina
rum a Messa aequales fieri distributionem, si fieri debent.

5. decretum, ut solvant Bursarii hinc et inde in sacello iuxta
ordinem receptionis prescriptum in art. 19. nec locum multas —
quem in uno officio simul occupant; deus muldentur quasi —
absentibus. Item ut Messa quotidiana hora 7. matutina a solentur.

6. ad art. 89. causa Universitatis cumindum ne Reparatio villa fiam
culicibus a domus nisi ex consensu communitatis legitime convocata
et habita prius supra ea re deliberatione.

7. Quoad deliberationem vero, planius eas in Acta referri, seu in Registo communi referri, ut ad eas, cui opus est, referantur.
8. Equum esse visum est, ^{absenti} primarii vicarii suppleri a Capellano, utriusque vero absentiam ab antiquiori Bursario iuxta ordinem praescriptum in art. 14
9. Quantum autem ad articulos supra Mensa communi a Conventu ratione confectos, visum est ad eiusdem insinuationem pecunias infirmis expressas, esse conuictandas, ut illis gaudeant soli qui conuicti sunt nempe multas pecuniarum omnes distributiones absentium ab officio diuino et officii partibus, seu Massarum et iurandi adiutorum, quod utriusque aestimaturus quidem libellus. Item et summa totalis quae distribui solet quotannis pro auditione rationum Collegii, et quae singuli praescriptum duodecim libellas, decumandas deinceps in secundum partem octo libellas, ita ut singulis Bursariis tantummodo pro praesentia distributione sint postea praeterea ^{postremo} integram partem locationis Aulae communi, de qua singuli Bursarii praescribere solent decem libellas, eidem mensa applicandum abrogata penitus illa praesentione singulari.
- postremo iuxta art. 40. ^{planius ut} quilibet Bursarius Conductor esset viginti soluas quotannis pro emptione et mutatione utriusque.
10. planius optatos articulos Statutorum Collegii et posteriorum Reformationum tam ipsius vniuersitatis quam Collegii iuxta tenorem observari,

Die 8. m. Jacobus Lullier procurator Nat. Perardus recepit Antonium Gouerni in Nuntium ordinarium pro oppido de Courk ^{Castro} die Laudum.

Die 10. habitis pro more apud Matpurinensis proclarae facultatis Actibus Comitibus ad electionem Rectoris duo Supplices ex vniuersitate Cadomensi, Carolus franciscus dela Boudes et Thibault et petrus du Clos duo ambo Baisonienses accesserunt et Instrumentis autentice confirmatum de in praedicta Academia tenendum in praesentia confectis et in Parisiensi vniuersitate, adeo quoniam eiusdem proclarae facultatis facultatis legibus et decretis satisfactum, petebant sibi licere ad Examen Candidatorum Artium admitti, quod eis maxime ab omnibus auctoribus conuictum est, et ita conclusit Aug. 17. Rectoris. Tum designati

matritinis Comitibus in singulis Nationibus Quadrimumi, D.D. Michel, Tardimus,
Sanson et Louys iuramento profecto constans ingressi et ex eo paulo
paulo cuncti Rectoris facti eidem D. Rectori consentientibus omnium
votij prorogantur, qua eorum prorogatione confirmata discesserunt.

Die 11. Iulii. Desprez Nat. honoranda Galliarum procurator
recepit Stephanus Goussault in unum et quatuor Munij Ordinaris
Civitatis Lenomaniensis, iuxta Contractus nuper initus et ipsa die
apud desl. Joan. a sorum Notarij Anglot. vacante officio pre
obitum honesti viri Goussault patris.

Quod in Comitibus Consensibus apud Massurimansis die 27. octobris
habitis, in quibus creatum novi Consensibus pro Natione quidem
Galliana et. Ludovicus Gratianus Barral. pro Picardica
et. Jo. Baptista de la Rue socius sorbonicus, pro Normannica
Mayeu humaniorum litterarum professor in Lixovico, pro Germanica
et. Jo. Mubrier Gymnasia rufa Marsigianus, verba facta sunt ab
et. pl. D. Rectori de quibusdam Capitibus ad reformationem disciplinae
scholasticae pane collatae pertinentibus. 1. quidem esse prae professori
nonnullos qui tamen et rari cautius legibus in his in anno statij
temporibus scholarum suorum catalogus deservant ad scribendum veritatem
ad quem cum opus erit, recurri possit, nihilominus tamen aut detractionem
omnino deservire aut tergiversationem quantum possum, contra se non visum
esse deputatis praerogativa facultatis Artium, potestatem quam hactenus
in discipulos lata est, in istos non praerogativa esse annuendumque
2. ut nequa finis fiat in excipiendis professoribus scriptis, visum
quidem deputatis neminem omnium scholarium ad examen Baccalarii
natus Artium admittendum, qui non ante Consensibus seu Nationis
scripta qua tota et infra communiter, sua se fideliter exere
pisse propria manu confirmaverit.

3. opus esse reverti erroribus quosdam et dissolutionem scholarium qui in
collegio in collegium migrant et professoribus subinde mutant in annotis
aut quatuor insijs septem partibus, proximo exemplo magnos dispendio
disciplinae scholasticae, atque adeo et Classibus Academiae ignaros nonnulli
dederuntque solum dignitatem et Magisteriumque

4 quosdam etiam nebulones et corruptos et suis collegiis nonnunquam ut
52
pauitatas monny expulsos nihilominus in alijs rebus complamissimay
in alijs scholis deportare, consulte Nationis ita decrevum, et
grata scilicet et rata habere se suonny deputatonny in pmiatny
Comitny detributa, cuys sua autoritat confirmari voluerum, in
secundum ra professorny pncip qui bis in anno tempore praescripto, nunc
ante diem Nataley domini et Kalendas Maius non detulorini ad
scribam Universitny suonny discipulony Catalogoy; qua de re scriba
D. Rectorem cithorem extemplo facer, ipso facto pnuant
pnuatny declaratum ad annny omni suffragio hay actuo quas
passio pro prima vice; graviori de rebo multaplectendo
si detectare pnegam aut tegi uideri. Scripta pnciposura a
Candidatny Artium cuys censoribus suaruy Nationuy communican
ra q sua esse scriptis aliquo hincis improbari. Scholary
Colligio in collegium migrans ceipi vntubum ab vllay Gymnasiaray
aut professoribz absq secula seculis vno dimissoru Gymnasiaray
a Professoribz vnde migrarem; qui seculy fideles, res omni quoque
suffragio hay actuo quas passio ad annny pro prima vice pnuant,
si vntubum, gravium punienday. At ne qui ignorantia huius
decreti cuiusay pnter, eadem Natione decrevum et voluerum
decretum idud vidat dicti a D. Rectore Programmatis
significari. Et ita ab Ampl. D. Rectore vntubum

Die 4 Nouemb. in Comitny Ordinarijs deputatonny vntubny quibz
omnes et singuli Decani et procuratonny cuys Officiarijs vntubum

1. supplicaram pro litteris Nominatonny M. M. Joan. Curand Clericay
Antyiodon. francisus lefebure Constantinsy, Joan. Cym pbr
Carnubray et Ludouisy Henry Clericay Parisinay

2. actum de commensuranda reliqua parte pnti Clericay, quay
vntubny opotheo decretum; atq ad id confirmanduy nominati M. M.

Jo. Merier et petrus Barber cuys scriba vntubny.

3. planum quoque pro deputato M. M. Dionysius Guyan Lynday
facultatny Theol. Ioannys Mucan Gymnasiaray Antyiodonny et
Duboulay scribay catholay collegii lustrum, adscitny lustray Gymnasiaray
Turinay et Sagunay, ad id expedire vntubum.

Die 25. eiusdem mensis M. Franciscus de Bonamour Contulii Gramma-
ticus professor, Vener. Normannorum Nationis procurator contulii -
Christophoro Meunier Muratorij Viriensi Officij parisi nunciij ex
parte pro orbibus a officij de Viris, Autray, Villereu, de
Seuer, Landelle, Tilly, pontfary a Bony ac locis circumvicinis. Et
ex altera parte idem Officij pro ductis oppidij a orbibus Niverni

¶ Duc. Bajor. a Contractu

in Montreux eius statij Viriensi, iuxta contractum cuius
initum die 24. Nov. 1673. apud le franc a socium Notarij Ruyssij

Die 27. idem M. Franciscus de Bonamour contulii Officij Nunciij
Ordinarij pro urbe duhaure de Graue die Rotomag. Joanni le
febure his conditionibus quo habentur in Contractu cuius inito
apud le franc a socium Notarij Ruyssij die 22. Nov. 1673

¶
Montpellier, Harsflum a
L'isle Bonne

Die sabbati 2 mensis decembris habitis in Ruyssia Navarra Comitij
Deputatorum universitatis, quibus interfuerunt cum Ampl. D. Rector
Decani facultatum Theol. Iuris Canon. a Medicin. Item procuratorij
a Nationum, M. Franciscus le Barbier substitutus procuratorij
Generalis predictae Universitatis dixerunt Rectoris Comitij Nationis
Germanicae in electione procuratoris discordiam sortari fuisse
inter M. M. poerus a Glysiam. poerus autem electum fuisse a
M. M. Hiffonan, Duman a Omoly; Glysiam vero contendere
suum esse ius, licet absentibus alijs contribulibus non habuerit
vlla suffragia. porro opida pretium esse decideret, unde dicitur
in lista Comitij procurator sedere. planum vero poerus sedere
intem, a citra prejudicium partium. Utroque vero diei proxima
Mensuris quo die sexta decembris, assignata audendi rationibus.
inssig' abstinere a lite intentata apud Curiam.

2. facta est exatio ad Capodarium quas continet varua part -
proati Clericorum, solida quinque mille quingentarum quinquag -
inta paulo plus.

3. quod facta fuerit lustratio Collegij Bajorensis, nec comparum
Gymnasiorum a Bursarum ad tribunal Academicum pro tempore
Rectorum evocati, planum est diem diem Mensuris proxima

4 supplicarum pro litteris nominationis Mess. Gabriel de Basilly
Junior. Barthelemy Rogerii Andree de la pallurde Abbronsis,
Rolandus Joannes Yver Sagensis, Gnsdopsonus de formancis
Bolonus, Andree Roulland Clericus Lingensis.

Die 6. Julij. ~~Actum~~ actum de negotio fasant Bandes Cuius parisi. postulantis
sibi remitti de iure limitatum ob contractus emptiois in fundo
Academico; cuius contractus summa est decem mille octingentarum
nonaginta libellarum cum duodecim assibus et sex denariis pro centum
duabus. exapodis in quibusdam, singulis quidem estimatis pretio
centum sex libellarum cum quinque assibus. Quae de se postquam
mature deliberatum est, placuit omnibus et singulis Decanis
facultatum et procuratoribus Nationum habita ratione paupertatis
emptiois totius ius Clientelare ob proventus emptiois debitum
vni summa sexcentarum libellarum estimari et profitari. atque
ita ab Ampt. d. Rectore fuit conclusum.

2. auditi sunt Hiberni Insularum tam seniorum quam Juniorum, qui
nisi de eorum negotio definitum.

3. auditi est. Guillelmi primarius Collegij Bajonensis cum Bussinis
Guill. Rouffon, Amadore Armando Duplessis dignis de
Equiray, Carolo vrbano Durand deo. Leonel. Gueuasio Hamon
de Andoy. Io. de la campagne deo Andoy. franco le sour
deo deo Cosman. iussit intra octo dies postere statutorum
suorum exemplar, quae statuta contineri et suorum dotalium
tribus clauibus, quarum unam habet primarius, alteram
procurator Collegij, tertiam dictus Hamon scriba, seu ut
vorum Interrogator.

Die 13. eiusdem mensis habita sunt apud Chateaurinenses pro more
Comitia supplicatoria. et postquam in angulo peristylis ubi
consederunt. ad. Rector et procuratoribus Nationum admissi
sunt supplicari iuri pro litteris nominationis Mess. Claudius
Durand Montargenti, Ioan. Passerieu Condomensis, Jacob. fleury
Strouingis, Marius Caprain Sagensis, Jacobus Joyer pro Lexouari.

itum est in Comitibus, a Sabita a d. Rectori eleganti et ad rem Academicam
 commoda oratione, petitiq[ue] de more litteris commendatis, et
 comprobatione actorum et Comitatu ad adem suram sub inuocatione
 B. Stephani de Monte, D. Monni saluberrimo facultati, de rari-
 vrbis sine a quodam Programme Academia decretum pro se fuit,
 quod in publicis foris, appositum fuerat vultu, locis rariq[ue] Comitibus,
 absq[ue] nomine Rectoris, scribae, a loci in quo factum conditumq[ue] fuisse,
 atq[ue] adeo postulant nomine suo facultati et suo decretum cuiusmodi
 ita inscriptum abrogari iuratumq[ue] a pro non edito haberi, siquidem
 nec in Comitibus generalibus vniuersitatis, nec in privatijs Deputatorum
 ipsius, nec omnino consijs facultatum superiorum demum conceptis
 conditumq[ue] fuerit. Ad hoc respondit Ampl. D. Rector, si quid
 in illius programme editione peractum est, a se peractum.
 retro vrbis futuri se, decretum de quo querita instituta est non
 esse vniuersitatis, sed facultatis Arbitrium duntaxat, quo illud
 vniuersi Nationisq[ue] suarum quatuor consensu conferri in suis
 Comitibus generalibus apud Massurimense die 27. octob. proximi
 lapsis, publicariq[ue] mandauit. Neminem porro dubitare posse, quin
 illa sine vrbis facultatis decreta conficere possit et statuta de
 vrbis ad suum statum et disciplinam pertinentibus. Quod vrbis
 decretum illud Academia nomen pro se fuit, nisi in eo factum
 dolo malo; se quidem existimasse et existimare nullam esse
 facultatem que non possit Academia nomen assumere; loci non
 pro se assumere nomen vniuersitatis, quoniam Academia nomine
 vniuersitatis aut sole recte significatur, vniuersitas vrbis omnia
 Gymnasij aut sole recte significatur, vniuersitas vrbis omnia
 Academia nomen vniuersitatis, quoniam Academia nomine
 vniuersitatis aut sole recte significatur, vniuersitas vrbis omnia

+ alia queq[ue] Corpora extra vniuersitatem
 Academia nomen usurpare, Gymnasia, Scholas et facultates complectitur. Si tamen vis fuit in
 ita Academiae et Litterarum,
 Academiae Augustae litterarum,
 putantur quoq[ue] Academiae
 vniuersitatis. &

vrbis, non ob stare quominus actus expediantur, quod significatur
 Academia nomine solum actum facultatem intrinsecum esse. Quo ad
 raris capita conquisitionis, de loco decreti, de non appposito nomine
 Rectoris aut scribae, non esse id moris, apponere talibus decretis
 publicis; si tamen id necesse sit, non ob stare quominus apponatur quibus
 pro Ampl. D. Rectoris fuisse expressis de rari far. Horti directi a Medico impo-
 barum facultatis Interpretationes. Nationum vero procuratorum referentibus
 pro et actum facultatis concordia causa et interpretati a d. Rectori allatus approban-
 et actum facultati sua iura carta hinc esse voluerunt, quibus actis
 pro vrbis in ad d. Stephani

+ contendunt, inique se
 a se non licere et actum fieri
 tibi decreta facere. Nat[ur]

55

Die 15. habitavimus in Regia Navarra apud Ampl. D. Rectorem
Comitia Deputatorum praeclara facultatis Artium, quibus interfuerunt
cum D. Rectore et 4 Nationum procuratoribus DD. Doxe, fuomer
pigi, Rade, le Verrier, pro Natione Gallicana, pro pirardica
DD. Marlier et Saubmer, pro Normanna DD. Touraine de rany,
Le Barber substitutus procuratoris generalis universitatis,
Rouillard pro professor in Marquano, DD. poerus et Morry pro
Germania. Et in his actum 1. de negotio et francisci le Maire antea
Rectoris postulantis sibi debitam ex compacto summam dari. deinde
de negotio Germaniae Nationis ad tiroriniam spectante et ad electionem
nupri procuratoris factam contra id quod a selectis facultatis
Artium determinatum est de tirorinio. 3. de quibusdam libris
et constitutionibus quas nonnunquam repubuntur a superioribus predicta
facultatis alio quam ad suum tribunal, unde oritur solvendi litis
et constitutionis inter decanos facultatum superiorum et procuratorum
Nationum, magno saepe scandalo magna ~~et~~ et nonnulla Academicorum
perturbatione. Et super his capitibus audito est francisco le
Barber substituto procuratoris generalis universitatis, ita deliberata
tum et decretum unanimiter super primo quidem, ut a singulis
Nationibus nominentur Deputati, qui rem istam cum D. le
Maire respectu tabulis et instrumentis amicis componant. Super
2. quod est de electione et petri poerus in procuratorem, ut illi
procuratori Minister Nationis constantissimam quendam citra
preiudicium tiroriniam alios distincti, et Juniorum qui sibi imputare
debetur quod ab fructu a Comitibus in quibus electus est predictus
poerus ex Senioribus.
Super 3. quod est de tirorinio, ut ex plene ratione qua cum conscriptum
est definitum est decreto facultatis Artium, seu suorum deputatorum die
29. mensis Aprilis anni praesentis observetur in postum exactissimi
et absque fraude, donec aliter a senatu ad quem a Senioribus appellatum
est, aliter iudicatum fuerit. interim nulla habeatur ratio qualiscunque
electionis quae contra auctoritatem a definitionem illam facta fuerit.

Super quo demique et postremo ita unanimiter decretum, ut quicumque ex
facultate Artium Libris contentationem aliquam habebunt in postremum
si suarum Doctionum contenti iudicio non videntur, non alio quam ad
Tribunal Rectorium prout constat ex consensu d. Rectoris, prout
torum et Selectorum facultatis Artium, aut ad ipsam facultatem
defuere in primo Casu congruo, seu ut vocant in prima
instantia, deus ipso facto, omni suffragio tam activo quam passivo
pervenit. Et ita ab Ampl. D. Rectore fuit conclusus.

Marquetie

Die 16ta habitis apud naturinenses Comitibus Rectoris hora decima
matutina ut fieri solet, postquam Ampl. D. Rector posthilavi successor
sibi substitui qui in puppi sedere navis Academiae, atq; sui
magistratus trimestris comprobari litterasq; commendatitias delemi-

+ nomine petrus Roullier
Turon.

facta supplicandi potestate. tunc supplices accesserunt, unus orationum
dilectatatis causatus, quam obrem non potes commode scripta
philosophia propria manu exipere, idq; turulentis indurionum

+ atq; adeo petri serum a scribis
dipensanti

testimonijs altissimis et Professori, et condiscipulorum et Magistorum
in Artibus ac Basalannony in Hool. maxime vero scriptis seu
Orationis predicti d. Cosade comprobare assiduum operam suam
namq; Classiam, toto illo anno postiore. Tunc deniq; nomine

Armandus de Molere Montalban. quibus est impositam tibi
duram legem nimis a Natione Gallitana, ad quam cum fuisset
remissus ab Artium facultate ac de scriptis philosophis excipit
toto biennio sub M. de la Aue a Baslay fidem faceret, passus
fuisse se partem tantummodo ~~habere~~ ^{habere}, non arbitratus tamen se
servare scripta folijs ~~recedere~~ ⁱⁿ, quo turbata volam ^{rapidis} iudicia ventis, ab
ipsa Natione alio biennio in colloquio pari exercitij conficiendo
damnatus fuit, atq; adeo ab eius iudicio publico appellatus, petitis
se, non obstantibus, ad examen Artium admitti.

Tum M. franciscus le Barbier Inertus p^{ro} Professor in Marquam
et substitutus Procuratori Generalis universitatis expressis fuisset
non ely antissime quo fuit a selectis facultatis Artium

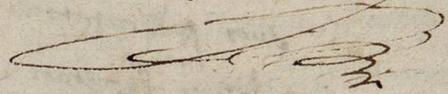
librum ac tutio decreta a d. finita circa iurisdictionem Humanarum Nationum
unde sibi promanantibus, quibus omnes dissensiones Turbari Nationum
eiusdem facultatis; quibus decretis cum acquiescentia seniorum per sex
septuaginta annos, recurrente electione procuratorum et tribu Insularium
contra ipsa decreta, omnium cum manifestis contrariis procuratorum
electorum et senioribus alias eo munere defunctis in prouidendum
Junioris cuiusvis uam absq. controversia, simul q. et eodem tempore
ad Senatui Paris. promouerantur et facto se a parte prouidendo
et iudices, partes appellando, iudices eligendo et nominando procura-
torum et petrus poerus contra predicta decreta. In quominus tamen
cum in ista fuisse in hortibus deputatorum Comitiss apud Compe
D. Rectorem agitata, visum fuisse pro bono pacis et obiectis rationibus
ut prouidendum poerus munere procuratorio citra prouidendum partium
et decretorum supra memoratorum defungeretur, interim uero a
donec aliter a Senatu iudicatum fuisse, statim decreta leges q.
Tironum nota ratione definita. idq. petis ab Actuum facultate
ipsa non probari. Alterum postulauimus eiusmodi, ut nullus quisquis
ille si ex Actuum facultate, litem ullam aut contritionem audiret
alio deferre quam ^{D. Rectoris} ad Tribunal deputatorum et electorum
facultatis Actuum, aut ad ipsam Actuum facultatem, qui sen-
sentibus ex eius gremio excludatur, omnique suffragio tam actiuo
quam passiuo priuati.

Exposuimus quoque et Michael Morus propriarius Grassinorum et
Petrus professor, et Tribu Insularium Humanarum Nationum, natum
Comitiss suae Nationis nominatos fuisse duos Quadrumviro, et
Joannem Numan seniore a duobus senioribus, et et Edwardum
Damerfon Juniore a Junioribus pro sua uir et iuxta decreta D.
Rectoris et Deputatorum facultatis Actuum, controversiam istam
rationibus Nationum iudicio subire.

Super his Capitibus remissa Nationum ad deliberandum, ita ut
suos procuratores retulerunt, omnes quidem inuicem velle
Actuum facultatem eius q. Tribunal ^{stare} quale est Rectoris, procuratorum
et electorum seu deputatorum, eosq. qui litem aliquam aut contritionem
alio debitorum in prima et vocant instantia, excludi, omnique
suffragio tam actiuo quam passiuo priuati. omnes quoque contra
Germaniam quo suffragio ~~seruamus~~ seruantur, velle Tironum

procurator a D. Rectore et Deputatis facultatis Artium circumscriptionis studii
et observari. quoad electionem vrbis Quadrumviri, de qua impetratum
agitur, Galliarum et Normanniae voluimus consistere quae facta fuit
iuxta praedictum decretum. praedicta non retulit. Quoad supplicia vrbis,
omnes cum eo qui debilitatem causatur oculorum, describendo disputationem
Dissertationem D. Cosades cuius nomen non reperitur in Catalogo possessionum
anni philosophiae, Galliarum remissum ad proximam Comitiam, praedicta
absolutum, Normanniae et Germaniae ad D. Syndicum ^{et} ~~et~~ quod dicitur
se habere testimonium, communiter, remissum. Tertium, nempe D. Moslier
quod a sententia Nationis Galliarum appellandam, ipsa Natio retulit
se praesenturam, contra absolutum. cui absolutio intercessit
D. Syndicus nomine publico, ne Natio Galliarum indicta causa
damnata fuisse videatur, et donec partes acta sua et instrumenta
communicaverit, ~~et~~ ^{et} intercessionem actum petitis. Quibus ita
conclusis a praedictis, Quadrumviri matutinis horis Acti sacrorum
praedictorum istis. M. Petrus Le Verrier Scientiarum Professor
Gymnasii Turonensis, pro Galliarum. M. Gilbertus Le Boque
humaniorum litterarum professor in collegio Bellouacensi pro
praedicta M. Carolus Souvaine Imbrius M. Professor
idemque Derannus pro Normanniae. et M. Eduardus Comston
Barral M. pro Germaniae, qui Conclaus pro more ingressi,
inde post aliquantum temporis ex Comitiam regressi, repleta
praedicta Le Boque et M. D. Rectori ob egregiam navatam operam
in administratione Reipub. litterario, eiusdemque necessitatibus praesentibus
in rebus ad statum facultatis spectantibus, Rectoris factis sub
brui tanto iure prorogamus. quo quidem prorogatio unanimi
omnium Nationum consensu comprobata est. et ita discessit

Marquerie Rector

Convenient Doctores omnes in Scholas superiores die Martis 12. Decembris ann. 1673. horâ secundâ post meridiem, de re gravissima ad Academiam Parisiensem pertinente deliberaturi, & modum definituri, quo artium Facultatis ausus temerarij prohiberi queant, atque superiorum Facultatum jura servari; de aliis præterea Facultatis negotiis sententiam dicturi. Datum die 9. ejusdem mensis & anni.

MOREAU, Decanus.

*57.
Artium
apud
tuy Hord.
progratuy
in consiliis
in Artium
ambitior
are
tur,
d
mf
sam
umg
reutione
cum opus est dispensare transponere curare id est communi bus sumptibus
varandem Nationum. Et ita conclusum ad negotium verbo istud pro
in unum ad. dicitur in le verrier a Natione Gall.*

Convenient Doctores omnes, ornati ut decet in Patrum Mathurinensium Exedram die Mercurij 13. Decembris ann. 1673. horâ ipsâ nonâ matutinâ; inde pie religioseque processuri ad ædem Deo sacram sub invocatione sancti Stephani de Monte. Datum die 9. ejusdem mensis & anni.

MOREAU, Decanus.

procurator
et observari. q
agitur, Gallie
iuxta predictu
omnes cum
Discipulam
anni p[ro]p[ri]os
absolui,
se habere
quod a sent
de p[ro]p[ri]o
D. Syndici
damnata
communis
conclusis a p[ro]p[ri]o

procuratorum istius. et p[ro]p[ri]o
Gymnasii Turonensis, pro Galliana. et p[ro]p[ri]o
humaniorum litterarum professor in p[ro]p[ri]o Ballouaro p[ro]p[ri]o
pirardus et, Carolus Bouraine Embritus p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o

idem
Barral
indes p[ro]p[ri]o
predicto
in admin
in v[er]bu
p[ro]p[ri]o lar
omnino

Universitate Doctores omnes in scholas
die Martis 12. Decembris ann. 1673.
secunda post meridiam, de re gravissima ad
Parsentem pertinentem deliberant, et
electum, quo artem Facultatis aulas re
prohibentur, atque superiorum Facul
tatis conservant, de his preterea Facultatis nego
tium dicitur. Datum die 9. ejusdem men
s. 1673.

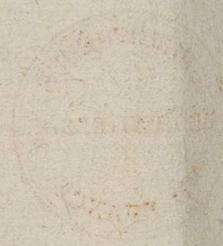
MOREAU, Decanus

Universitate Doctores omnes, orati ut decet
in Patrum Machinamentum fixam die Mer
curii 12. Decembris ann. 1673. hora ipsa nona manu
tatis, inde die religiose processit ad eadem Deo
tam sub invocatione sancti stephani de Monte
Datum die 9. ejusdem mens. & anni.

MOREAU, Decanus

Die 23. habitis in Angia Navarra deputatorum facultatis Artium ^{57.}
Comitis de p[er]sona Ampl. D. Rector diem sibi dictam fuisse apud
propr[et]orum urbanum homine huius Decanorum facultatis Theol.
Juris Canonici et Medicina, et Rectorum eiusdem sibi rursus prorogatum
contra Statuta et senatusconsulta. quam in rem petiti sibi consilium
dari, quid facto opus sit, de quidem Beneficium a facultate Artium
benignissime concessum, vltro deponere, nec esse se cupidum ambicione
Dignitatis, vltro solutam vltro, eadem quo contulit, resignare
paratissimum; si quid tamen suarum esse partium discrimetur,
illam retinere, omnem operam studium collaturum, ne quid
aut detrimenti Regib. litterarum recipiat, aut sui splendore
et iuris facultas Artium amittat. Quam in rem sabita materia
Deliberatione plerumque unanimiter et nemine contradicente, Causam
hanc nomine publico Nationum suscipere et defendere, cumque
ad eam, cumque et Statuta explicare, et de eorum executione
cum opus est, dispensare, transire curare, idque communibus sumptibus
varandem Nationum. Et ita conclusum ad negotium vobis istud pro-
curandum nominati sumus DD. Doye et Leverrier a Natione Gall.
Tavernier et Maohier a Picardis, Touraine et Rouilland a
Normannia; et Gibmanica denique Merrier et Hiffonier.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

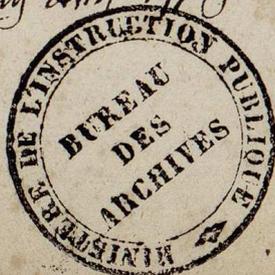
Conclusiones Universi Studij Parisiensis 58
an. 1674

Anno dñi 1674 die 5. Jan. habita sum in Regia Navarra
Ordinaria Comitā deputatorum Universitatis Parisiensis, quibus
interfuit ampl. d. Rector et quatuor Nationum priorare
facultatis Artium Procurator cum officariis. Decani vero facultatum
Supra. pro Appantorem Regniū significarunt, se, quod promissiones
factas Rectorum non approbantes Comitā hanc et quidquid in eis
fieri aut deliberabitur, abrogare et placui tamen non obstantibus
quibusvis eorum damnationibus, interpretationibus, aut contestationibus
venitatis, assidue et diligenter nos Academicas prosequi atq. confirmare.
De negotio Collegij Baiocensis consuli d. Martineaux. Magni quoq.
Nunij Stephani Levieri Causam Advocato Generali dno Talon
commendari. Insupra uberi decanos dñno afferre claus ad
sigillandum litteras Magistrj Artium et Nominationum Magni
Sigillo Universitatis.

Die 7. Natio Picarda in suis scholis designavit petrum Benoit
Civem Parisensem p̄dictum Sartorem in successorem suū et veram ad
superviventiam francij Brizon parvi et p̄sentis. qui quidam
Benoit solita iuramenta prestitit. Ch. Jacobo Leullue procuratore.

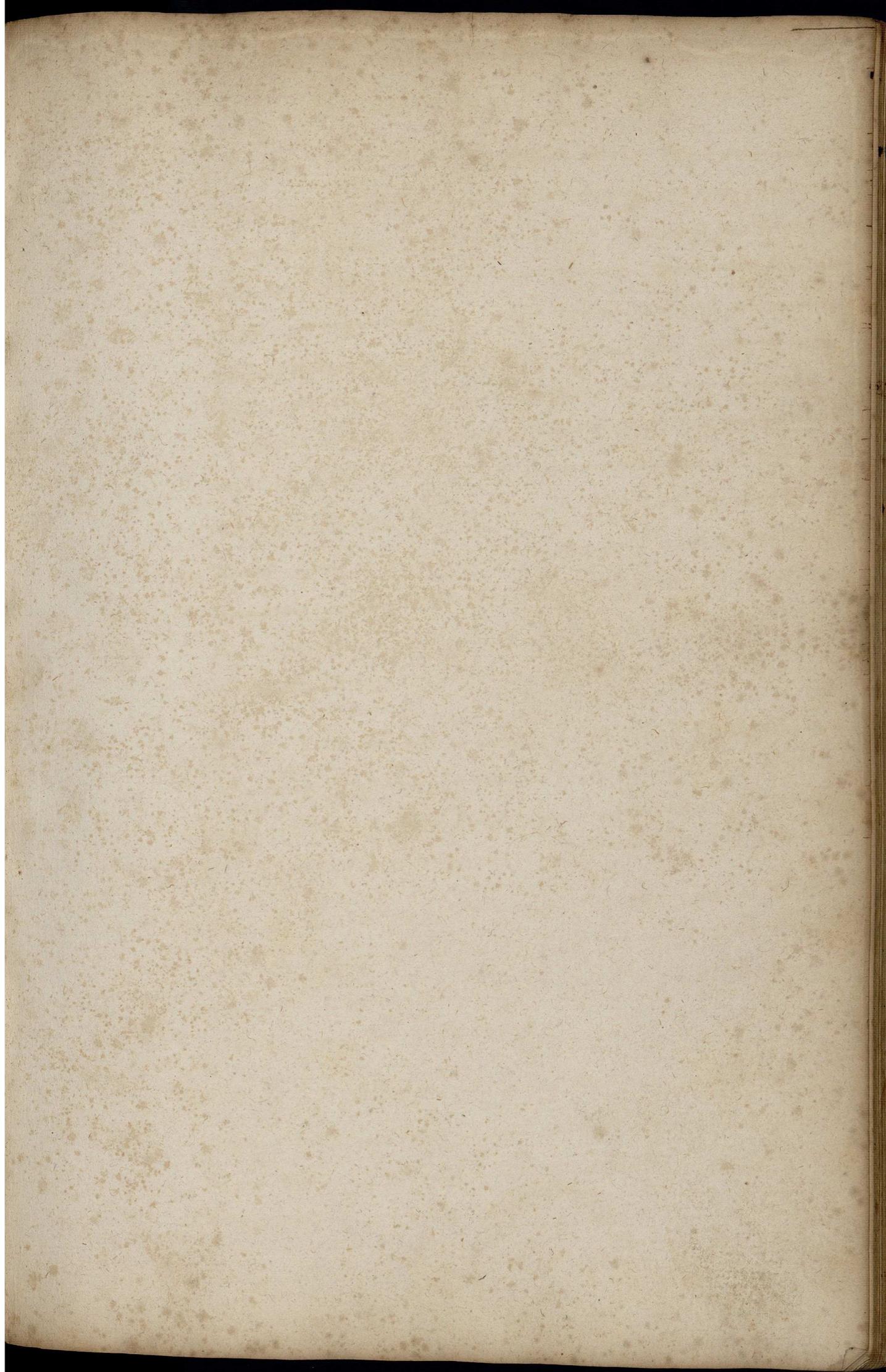
Die 8. Idem Ch. Jacobus Leullue contulit officium parvi Nunij
de Lisle etiam ad vicem dno Billuancis honesto viro Alexandro
Daumonti iuxta Contractum initum apud Desquans le Chantier
Notario Regni die 8. Jan. 1674

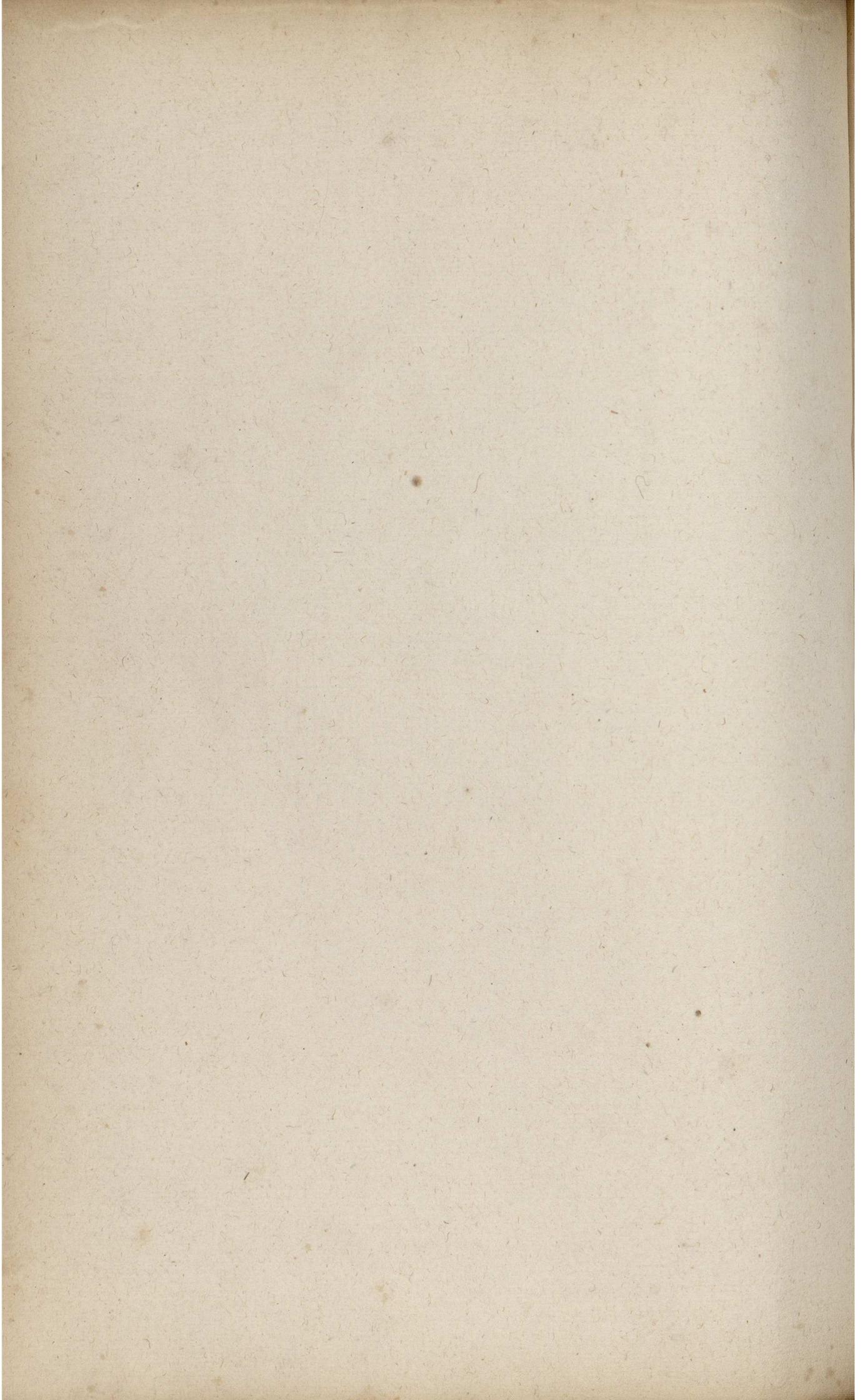
Die 12. M. Nicolaus Marquand Rector admisi francij
Johannem pelgel parvum Latine mediocriter eruditum et Gron
legere doctum ad tyrannidum dñi appropinquat, iugiter se me
litteras apud vi.

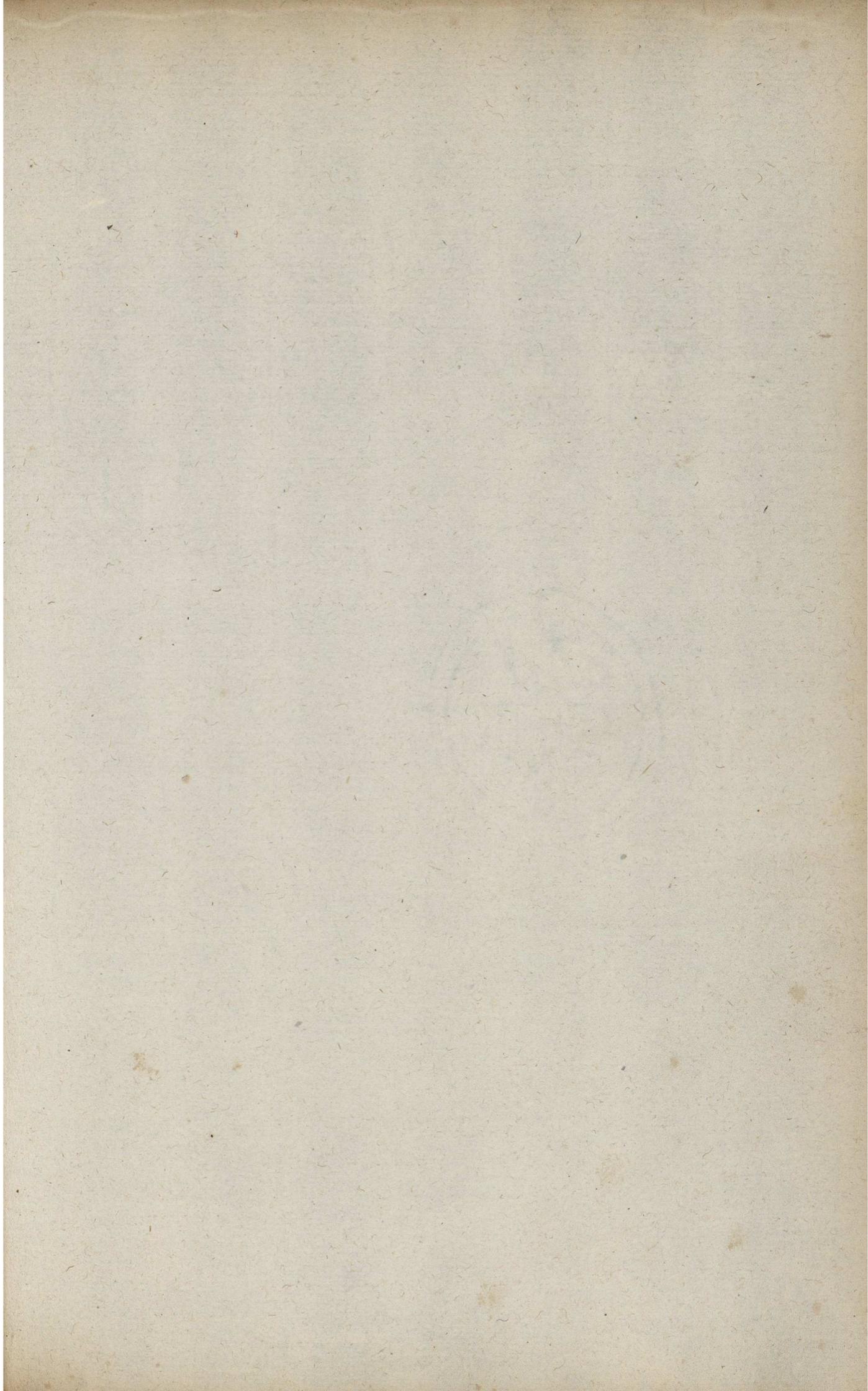

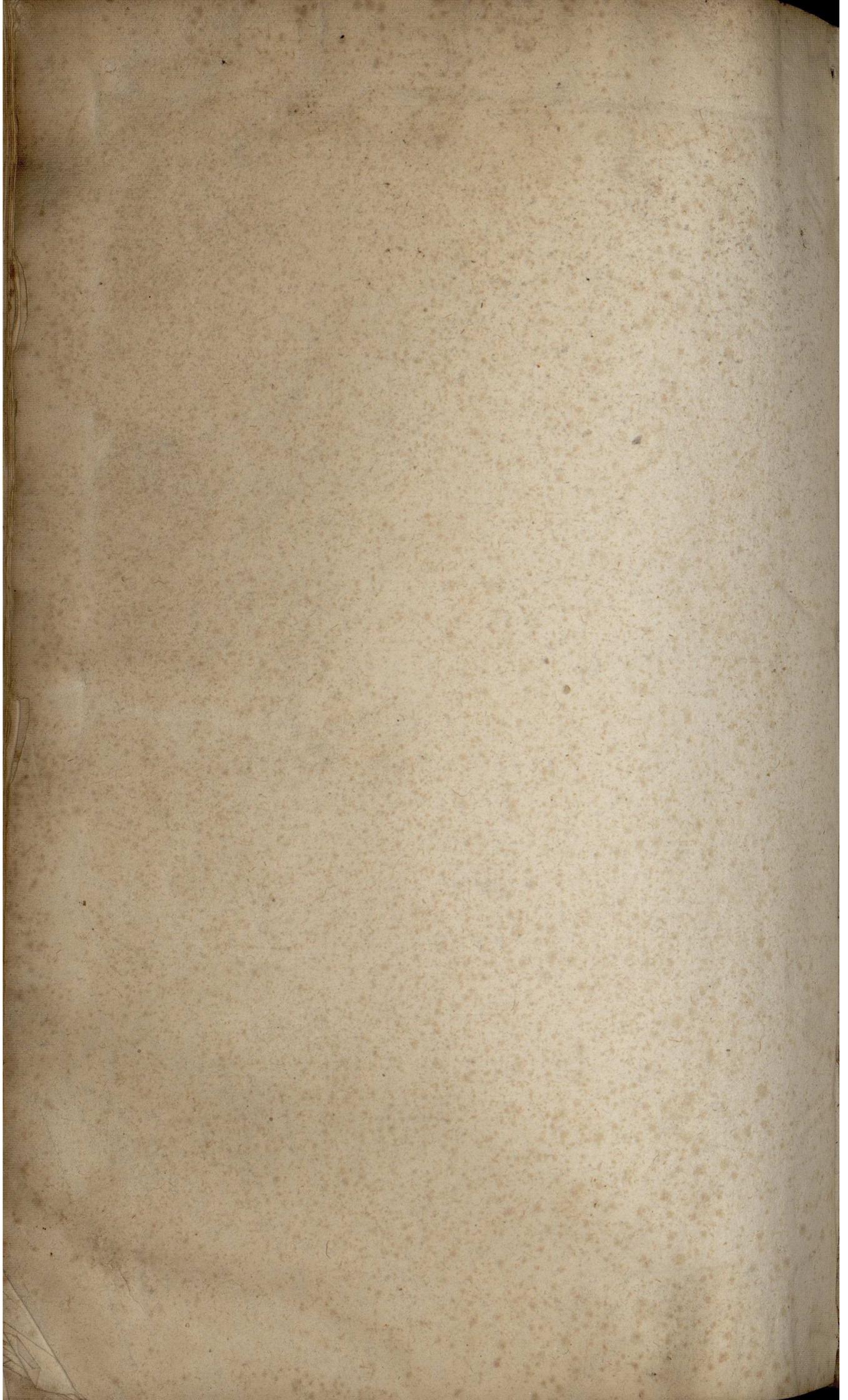
[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

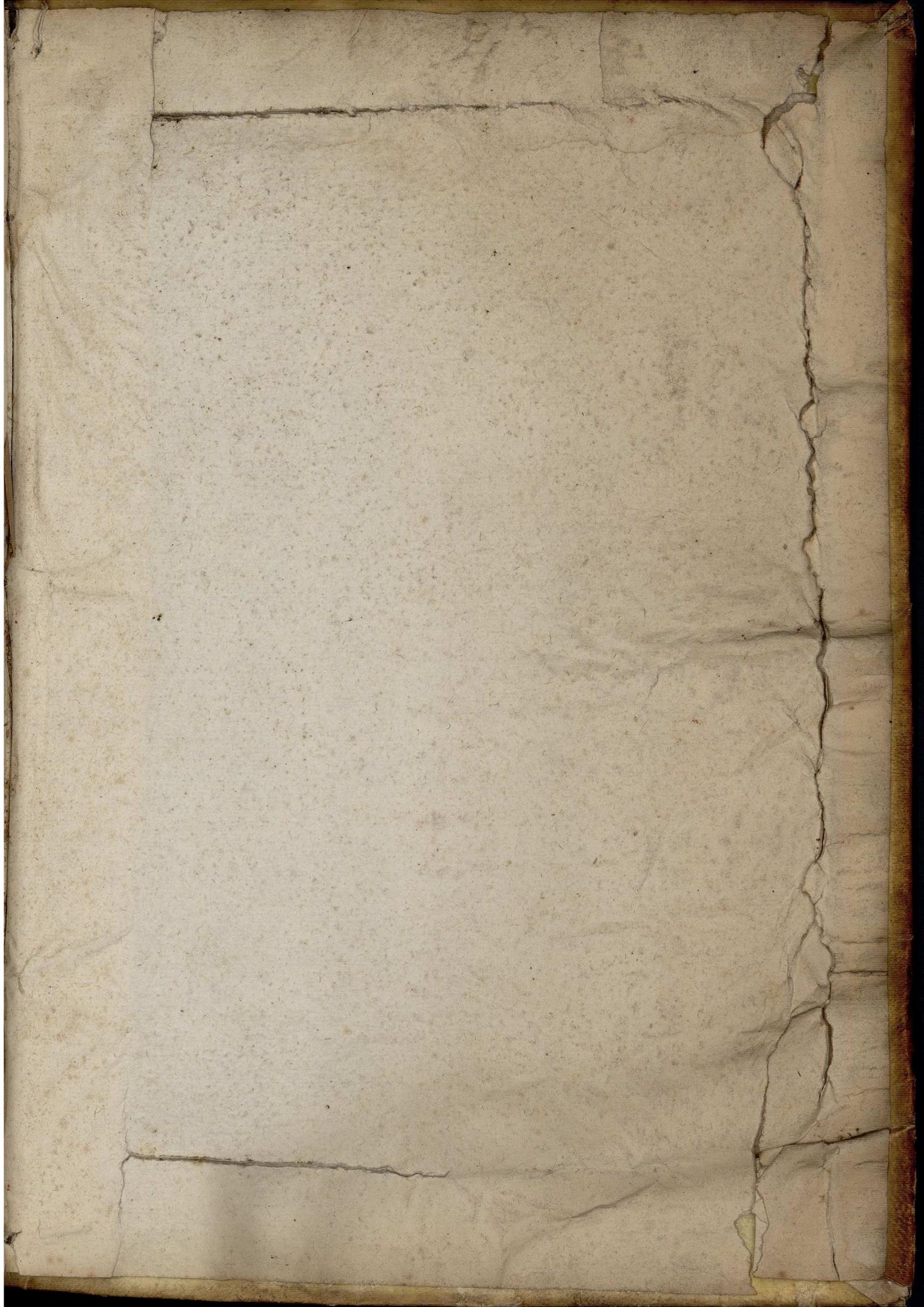

ARCHIVES
31

Ungaris
33.
Centuria
1672-11

1672
1673

ARCHIVES
31

Université

55.

Conclusions

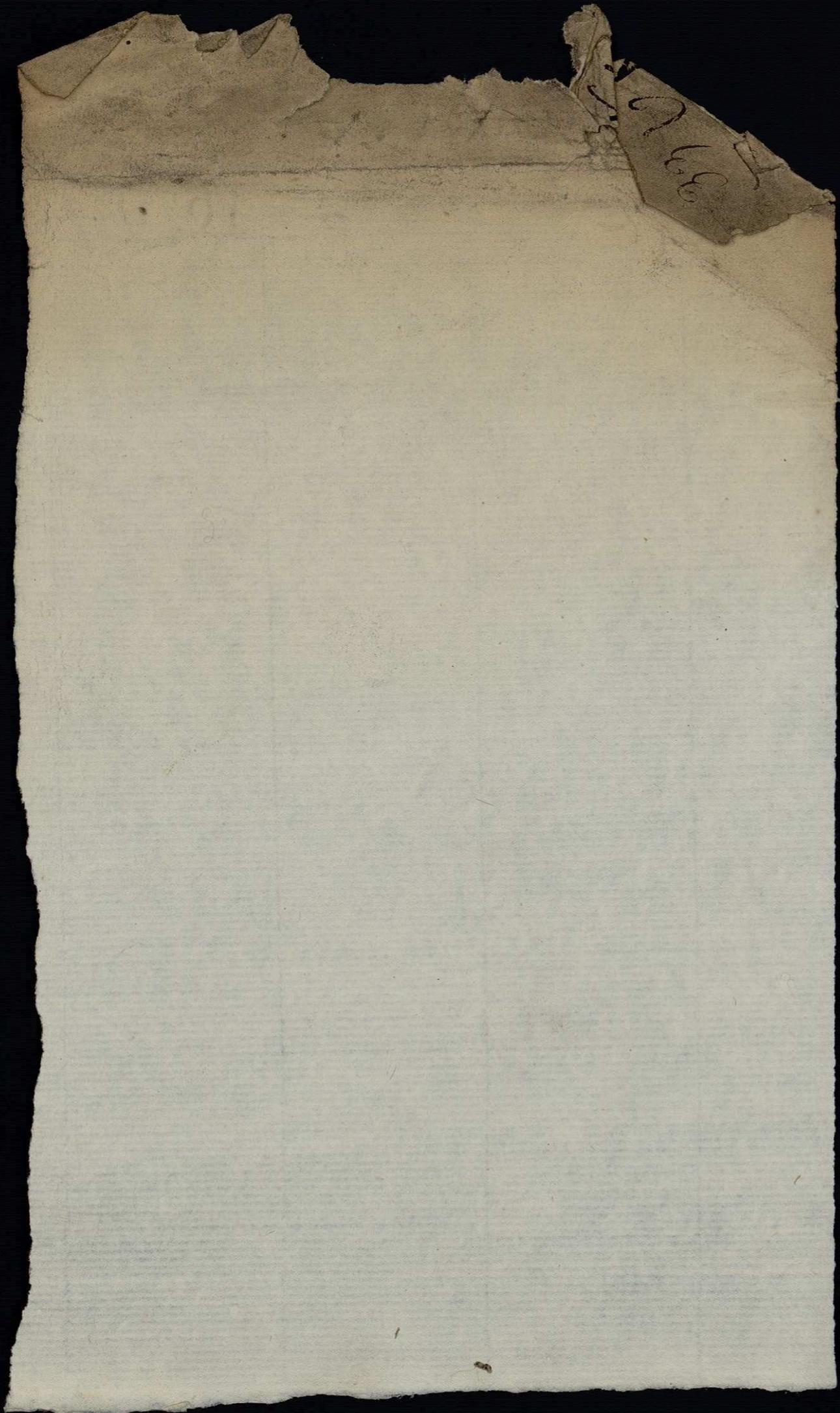
1672-1673

1672

Concl.

Double

1673.

Handwritten text on a small piece of paper attached to the right side of the main sheet. The text is written in dark ink and appears to be a name or a short phrase, possibly "The [unclear]".

1626. H. Martij. Pij's Manlyq Langft' pabrm
Regi & Imperio. Senatu Stadialia p unenheut
200⁹ Sereny ————— perorauis W. me. le m r
Galles Procurator